

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

А. О. Кисельов
Е. В. Копилов
Д. М. Худенко

ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

Навчальний посібник

Дніпро
2023

УДК 343.9
К 44

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (протокол № 3 від 30.11.2023)*

РЕЦЕНЗЕНТИ

доктор юридичних наук, професор **Чаплинський К. О.** – завідувач кафедри криміналістики та домедичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

кандидат юридичних наук **Гаврилюк Р. В.** – начальник управління протидії кіберзлочинам в Дніпропетровській області Департаменту кіберполіції (міжрегіональний територіальний орган) Національної поліції України;

кандидат юридичних наук **Макашов А. В.** – начальник відділу управління стратегічних розслідувань в Дніпропетровській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України.

Кисельов А. О., Копилов Е. В., Худенко Д. М.

К 44 Основи кримінального аналізу : навч. посіб. / А. О. Кисельов, Е. В. Копилов, Д. М. Худенко. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 152 с.

ISBN 978-617-560-005-4

У навчальному посібнику висвітлено теоретико-правові та організаційно-тактичні аспекти здійснення кримінального аналізу аналітичними та оперативними підрозділами Національної поліції під час протидії кримінальним правопорушенням.

В основу розробки покладено позитивний досвід роботи правоохоронних органів, зокрема підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України.

Рекомендовано для науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти МВС України, практичних працівників правоохоронних органів, а також для всіх, хто цікавиться проблематикою кримінального аналізу.

ISBN 978-617-560-005-4

© Автори, 2023
© ДДУВС, 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
Розділ 1. ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	5
1.1. Завдання, що вирішуються під час виконання кримінального аналізу	5
1.2. Види кримінального аналізу: оперативний, тактичний, стратегічний	13
1.3. Об'єкти та суб'єкти кримінального аналізу. Джерела інформації	31
<i>Контрольні питання до розділу 1</i>	37
Розділ 2. СИСТЕМА МЕТОДІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	38
2.1. Поняття методів кримінального аналізу та їх класифікація	38
2.2. Створення матриці та діаграм кримінального аналізу	48
2.3. Аналіз подій, процесу або обороту	61
<i>Контрольні питання до розділу 2</i>	86
Розділ 3. ЕТАПИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	87
3.1. Складові процесу кримінального аналізу	87
3.2. Характеристика процесів кримінального аналізу	103
3.3. Особливості підготовки, формулювання та надання результатів кримінального аналізу	114
<i>Контрольні питання до розділу 3</i>	126
Розділ 4. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ	127
4.1. Сутність та класифікація інформаційних ресурсів, що використовуються під час кримінального аналізу	127
4.2. Інформаційні системи та реєстри державних органів, відкриті реєстри інформації, що використовуються під час кримінального аналізу	134
4.3. Інформаційно-комунікаційні ресурси, що використовуються під час кримінального аналізу	140
<i>Контрольні питання до розділу 4</i>	149
Список використаних та рекомендованих джерел	150

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах роль аналітичної діяльності постійно зростає. Аналітики все більше впливають на розвиток людства, всі сфери суспільного життя. У багатьох, особливо в економічно розвинених країнах, масово створюються інформаційно-аналітичні служби в різних органах державної влади, приватних структурах, партіях тощо.

Інформаційно-аналітична діяльність стає необхідною потребою суспільства, одним із найважливіших і найвпливовіших факторів стабільності життєдіяльності будь-якої держави.

Щодо Національної поліції, то головним її завданням є своєчасне виявлення та запобігання кримінальним правопорушенням, встановлення латентних кримінальних правопорушень та осіб, що їх вчинили. Основою організації діяльності Національної поліції необхідно вважати інформаційно-аналітичну діяльність, яка являє собою постійний дослідницький процес управління, що охоплює широкий комплекс організаційних заходів і методичних прийомів щодо вивчення та оцінки інформації про стан, структуру та динаміку злочинності й рівень публічного порядку та безпеки, стану оперативної обстановки, про результати практичної діяльності органів і підрозділів поліції щодо виконання поставлених перед ними правоохоронних завдань, а також про умови, за яких ці завдання виконують, що забезпечує цілеспрямоване управління та оцінку ефективності їх роботи. Кримінальний аналіз, як вид інформаційно-аналітичної діяльності, надає змогу отримати нову, раніше невідому оперативно значущу інформацію.

Вказані обставини обумовлюють необхідність використання у протидії злочинності кримінального аналізу. Підготовка кваліфікованих фахівців для оперативних підрозділів Національної поліції дозволить ефективно використовувати кримінальний аналіз під час протидії кримінальним правопорушенням. Використання в освітньому процесі навчального посібника «Основи кримінального аналізу» дасть змогу здобути необхідні знання, уміння та навички щодо використання технік та методик кримінального аналізу під час протидії кримінальним правопорушенням.

Розділ 1 ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

1.1. Завдання, що вирішуються під час виконання кримінального аналізу

Аналітична діяльність є напрямом інтелектуальної діяльності людей, яка спрямована на вирішення завдань, що виникають у різних сферах життя. Серед причин такого розвитку інформаційно-аналітичних служб треба виділити

Ускладнення соціальних систем (а це – об’єктивний процес) призводить до збільшення їх нестабільності, кризових явищ. Намагання уникнути втрат примушує управлінців шукати оптимальні рішення з мінімальними ризиками

Систематично об’єктивне зростання рухливості суспільних, економічних, політичних процесів у світовому масштабі з їх структуруванням, динамічним розвитком, але з непередбачуваною поведінкою

Зростання конкуренції, а тому і конфронтації між державами за володіння зонами впливу, економічними важелями, природними ресурсами тощо

Інформація відрізняється високим ступенем складності та різноманіттям

Інформаційно-аналітичне забезпечення

Сфери діяльності, об’єктами чи суб’єктами яких є складні системи

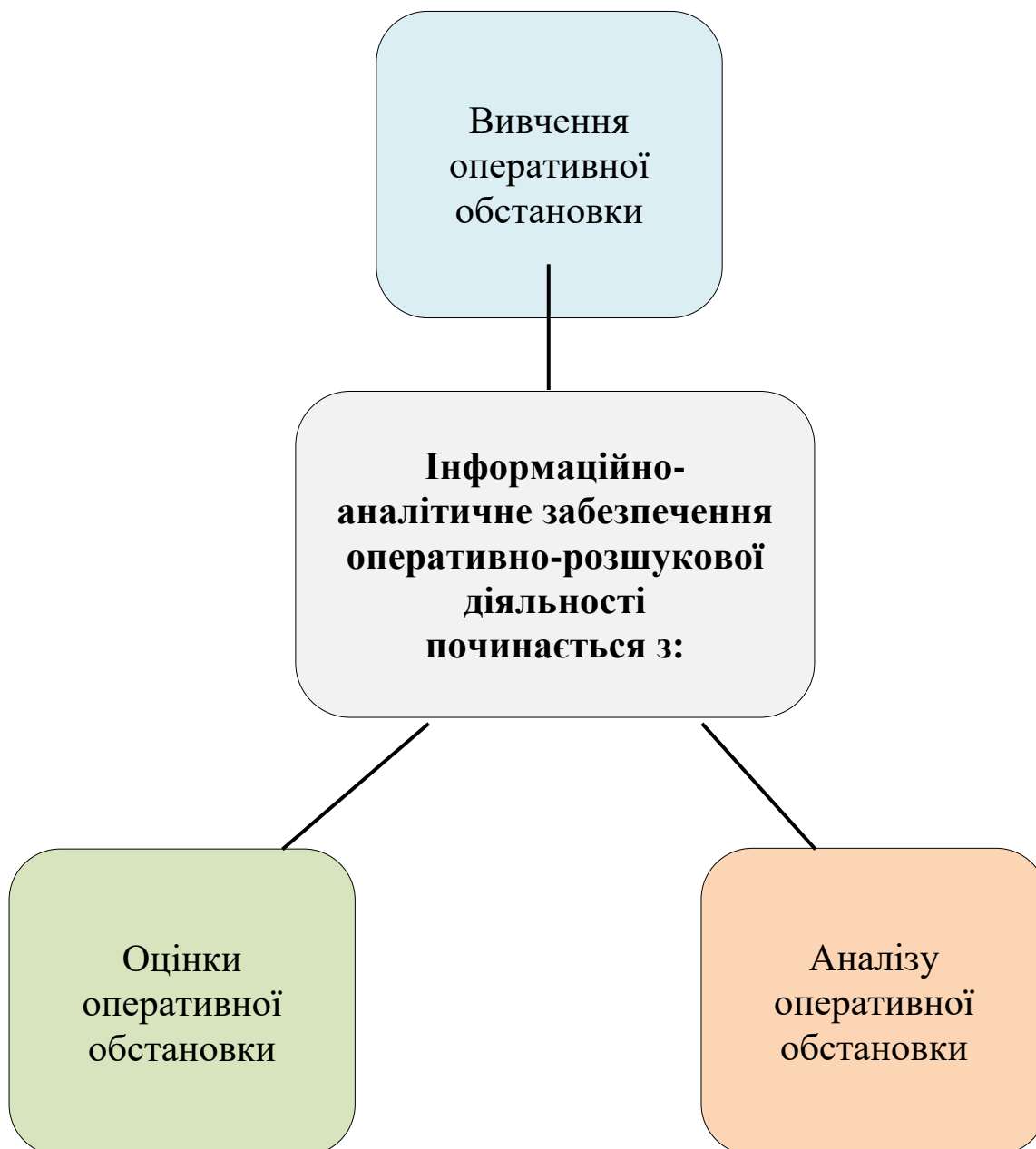
КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИКОНУЮТЬ
ПІД ЧАС:

ГРАФІКИ (ДІАГРАМИ) ПОЛЕГШУЮТЬ ЇХ ІНТЕРПРЕТУВАННЯ ТА ВІЗУАЛІЗУЮТЬ

КРИМІНАЛЬНА СТАТИСТИКА	Аналіз та інтерпретація статистичних даних щодо злочинності та кримінальних подій
КРИМІНАЛІСТИКА	Наука, що досліджує методи виявлення, розслідування та доказування злочинів

ЗАВДАННЯ, ЩО ВИРІШУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

- Напрацювання нових версій, тактичних методів у досудовому розслідуванні кримінального правопорушення, оперативно-розшукової справи.
- Аналітичне супроводження досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності.
- Аналіз складної та розгалуженої структури зв'язків об'єктів досудового розслідування або оперативно-розшукової справи.
- Виявлення ризиків, тенденцій майбутнього розвитку подій, що можуть впливати на злочинність, вироблення шляхів та механізмів запобігання такому розвитку в короткому та довгостроковому періоді.
- Вирішення більш масштабних довгострокових проблем і завдань для виявлення впливових суб'єктів злочинного світу або синдикатів, прогнозування зростання динаміки окремих видів злочинної діяльності та визначення пріоритетів діяльності правоохоронних органів.
- Аналіз інформації, спрямованої на виявлення тенденцій, закономірностей, прогнозування розвитку злочинних загроз за тривалий проміжок часу.
- Оброблення великого обсягу інформації, у тому числі неструктурованої, що унеможливорює відстеження та встановлення взаємозв'язків між нею без застосування спеціальних аналітичних методів.
- Об'єднання надвеликих масивів неструктурованих даних та їх автоматизована обробка.

Функції кримінального аналізу залежать від обсягу завдань аналітика. Їх можна визначити такими пунктами:

Накопичення відповідних даних, які стосуються суттєвих аспектів управління

Організація внесення та попереднє опрацювання даних з метою надання їм відповідних форматів, які уможливають виконання подальшого аналізу

Корегування і перевірка виправданості зроблених висновків та виконаного аналізу на підставі нових отриманих інформацій (відомостей)

Візуалізація накопичених даних шляхом застосування методів описової статистики, таких як гістограми, стовпчикові діаграми, кругові діаграми, розрахунок основної позиційної статистики тощо

Презентації візуально наведених даних для осіб, які ухвалюють рішення разом з виконанням відповідних запитів

Аналіз даних – це пошук тенденцій розвитку, пошук пов'язаних і не суттєвих явищ, розпізнавання змiну структур і процесів, це умовиводи, зроблені на цій підставі

Підбиття підсумків та створення зведень за результатами виконаного аналізу

Значення кримінального аналізу може розглядатись у трьох формах:

- Аналіз, призначений для супроводження ОРД (наявну інформацію, що стосується справи, упорядковують, нову інформацію відповідно співвідносять та оцінюють, у поточному порядку формулюють гіпотези, які підтверджують доказами чи висновками, або за їх допомогою спростовують)
- Аналіз, призначений для ведення та підтримки ОРД (аналітик бере на себе аналітичні завдання подати результати аналізу, займається пошуком інформації з власних баз тощо)
- Аналіз, призначений для ініціювання ОРД. Усі форми аналізу пов'язані між собою, якщо аналіз супроводжує ОРД, одночасно її підтримує і дає підстави для проведення нових оперативно-розшукових заходів

НОРМИ ПРАВА, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ, МОЖНА ОБ'ЄДНАТИ В ТАКІ ГРУПИ:

Законодавчі та нормативні акти власне про інформацію

Відомчі нормативні документи

Законодавчі та нормативні акти з питань охорони прав інтелектуальної власності

Окремі положення інших правових актів, що стосуються інформації та охорони прав інтелектуальної власності

ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ НПУ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА ТАКИМИ НАПРЯМАМИ

Нормативно-правове супроводження, напрацювання та формалізація методики виконання кримінального аналізу, проведення та участь у тренінгах, практичних навчаннях з набуття теоретичних знань, практичних навичок та підвищення рівня кваліфікації кримінальних аналітиків поліції

Забезпечення цілодобової взаємодії між підрозділами кримінального аналізу, оперативного обміну інформацією з правоохоронними органами України та інших держав у межах компетенції підрозділу

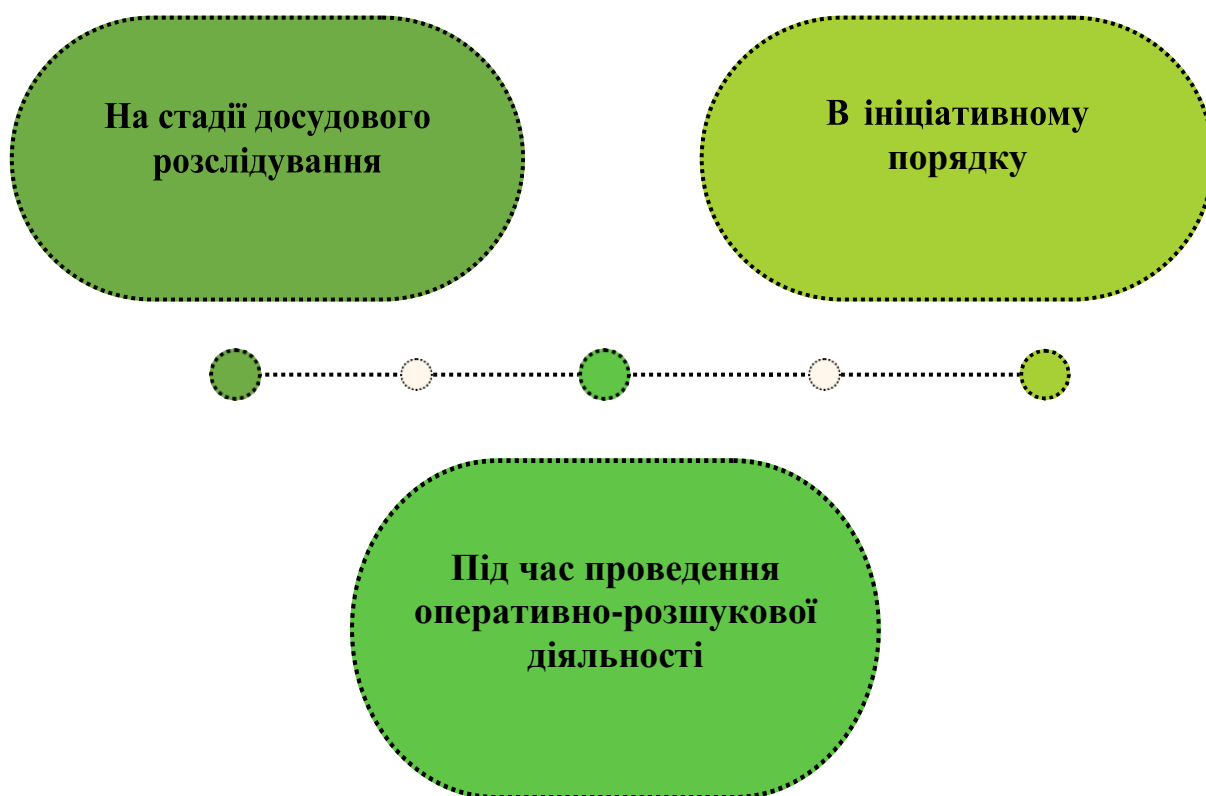
Поліпшення інформаційно-аналітичної діяльності шляхом розроблення та впровадження сучасних програмних аналітичних інструментів у встановленому законодавством порядку

1.2. Види кримінального аналізу: оперативний, тактичний, стратегічний

ОПЕРАТИВНИЙ АНАЛІЗ – ЦЕ

Інформаційно-аналітична діяльність, що здійснюється за конкретними оперативно-розшуковими справами або кримінальними провадженнями для збору, оцінки, обробки та аналізу даних про осіб, групи осіб, організовані групи чи злочинні організації, знаряддя та засоби вчинення злочину, сліди злочину чи предмети, здобуті злочинним шляхом, та інших відомостей, з метою встановлення події злочину, причетності конкретних осіб до його вчинення, у тому числі їх соціальний та економічний статус, структури та зв'язків злочинних груп, ролі їхніх окремих учасників тощо

ОПЕРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ВИКОНУЮТЬ:

**Оперативний аналіз
надає змогу:**

Гнучкості
під час
підготовки
та ухвалення
рішень

Оперативно
виявляти та
запобігати
недолікам,
прорахункам,
помилкам під
час досудового
розслідування
або проведення
оперативно-
розшукової
діяльності

Швидко
реагувати
на зміни
зовнішнього та
внутрішнього
середовища в
організованих
групах
чи злочинних
організаціях

**ОПЕРАТИВНИЙ
АНАЛІЗ
СТАНОВЛЯТЬ:**

1

Дії, спрямовані на
ідентифікацію і точне
визначення між відомостями

2

Що стосуються подій
злочинного характеру

3

Осіб, пов'язаних з ними

4

Даними, що походять
з різних джерел

5

Їх подальше використання
слідчими, прокуратурою та
судами

ЗГІДНО З НАКАЗОМ КЕРІВНИКА ВИЩОГО РІВНЯ АНАЛІТИК *МОЖЕ* ЗАЛУЧАТИСЯ:

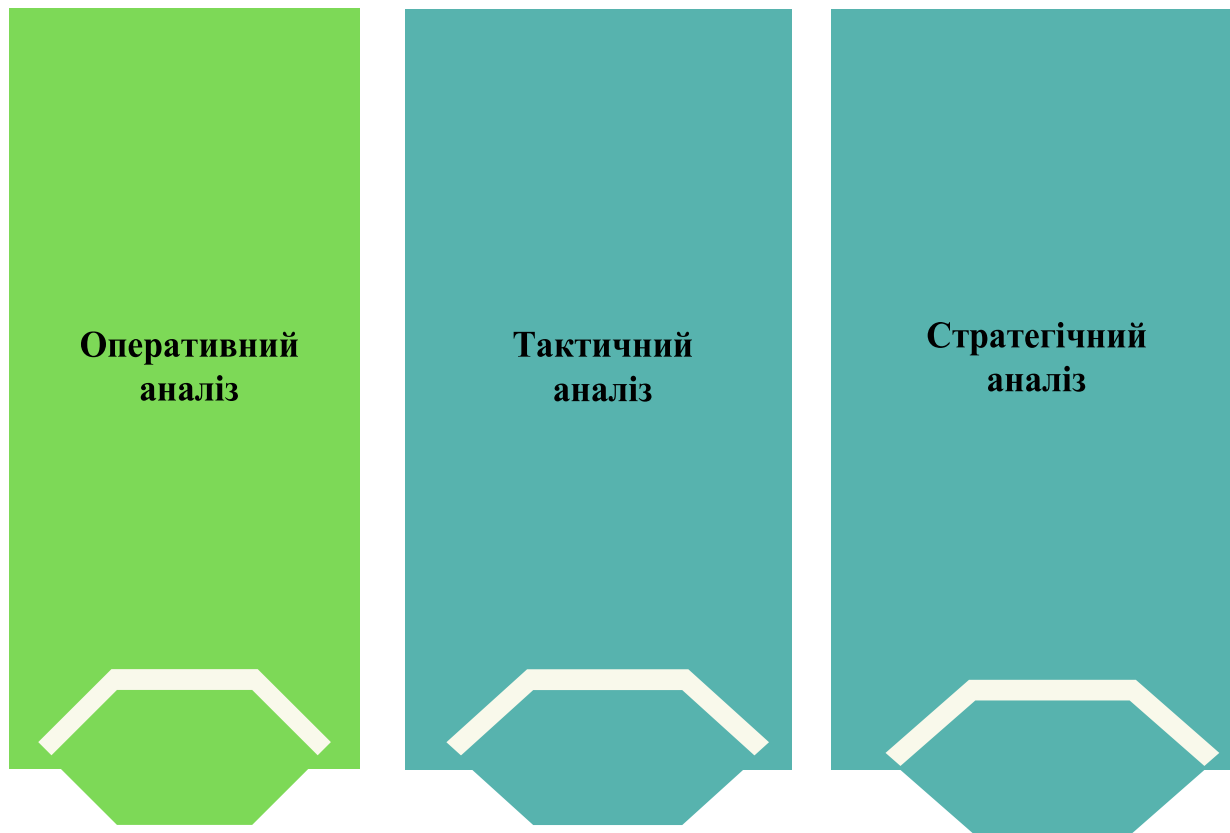
До складу оперативної групи, що працює за оперативно-розшуковою справою

До складу групи аналітиків, що створюється для виконання кримінального аналізу щодо особливо тяжких злочинів та тих, які можуть викликати великий суспільний резонанс

До складу слідчо-оперативної групи у разі складних та великих за обсягом інформації кримінальних проваджень, а також щодо злочинів, які набули суспільного резонансу

СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
В ПОЛІЦІЇ МІСТИТЬ:

ЗАВДАННЯ ОПЕРАТИВНОГО АНАЛІЗУ:

- дослідження злочинної діяльності підозрюваного
- аналіз діяльності організованої групи (злочинної організації) – впорядкування існуючої інформації про відомих (або гіпотетичних) організованих груп з метою встановлення їх структури, сфери впливу та ролі кожного члена цих груп та інших осіб, пов'язаних з ними
- виявлення співучасників, потерпілих
- встановлення мотивів і мети вчинення злочинів
- встановлення зв'язків між даними, які отримано у процесі розслідування, що відтворюють послідовність дій підозрюваного тощо
- визначення (підтвердження/спростування) ймовірної рольової участі об'єкта при здійсненні протиправної діяльності тощо
- збір інформації, яка представляє оперативний інтерес відносно особи, організованої групи чи злочинної організації, об'єктів тощо
- порівняльний аналіз даних у конкретному провадженні у декількох кримінальних провадженнях чи оперативно-розшукових справах з метою структурування інформації для встановлення схожих та відмінних елементів між ними
- аналіз даних у конкретному провадженні з метою розділення інформації на елементи, проведення оцінки інформації, уточнення кожного аспекту, подальшої систематизації та перегляду проваджень, у тому числі у декількох регіонах
- аналіз ефективності оперативно-розшукових заходів та підготовка пропозицій керівництву щодо напрямів їх удосконалення щодо тяжких та особливо тяжких злочинів та тих, які можуть викликати суспільний резонанс

ТАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Інформаційно-аналітична діяльність, що здійснюється для аналізу злочинності та злочинів на конкретній території за невеликий проміжок часу, за певним видом злочину чи протиправної діяльності певної групи з метою напрацювання тактичних заходів із затримання злочинців, виявлення ризиків та запобігання конкретним правопорушенням

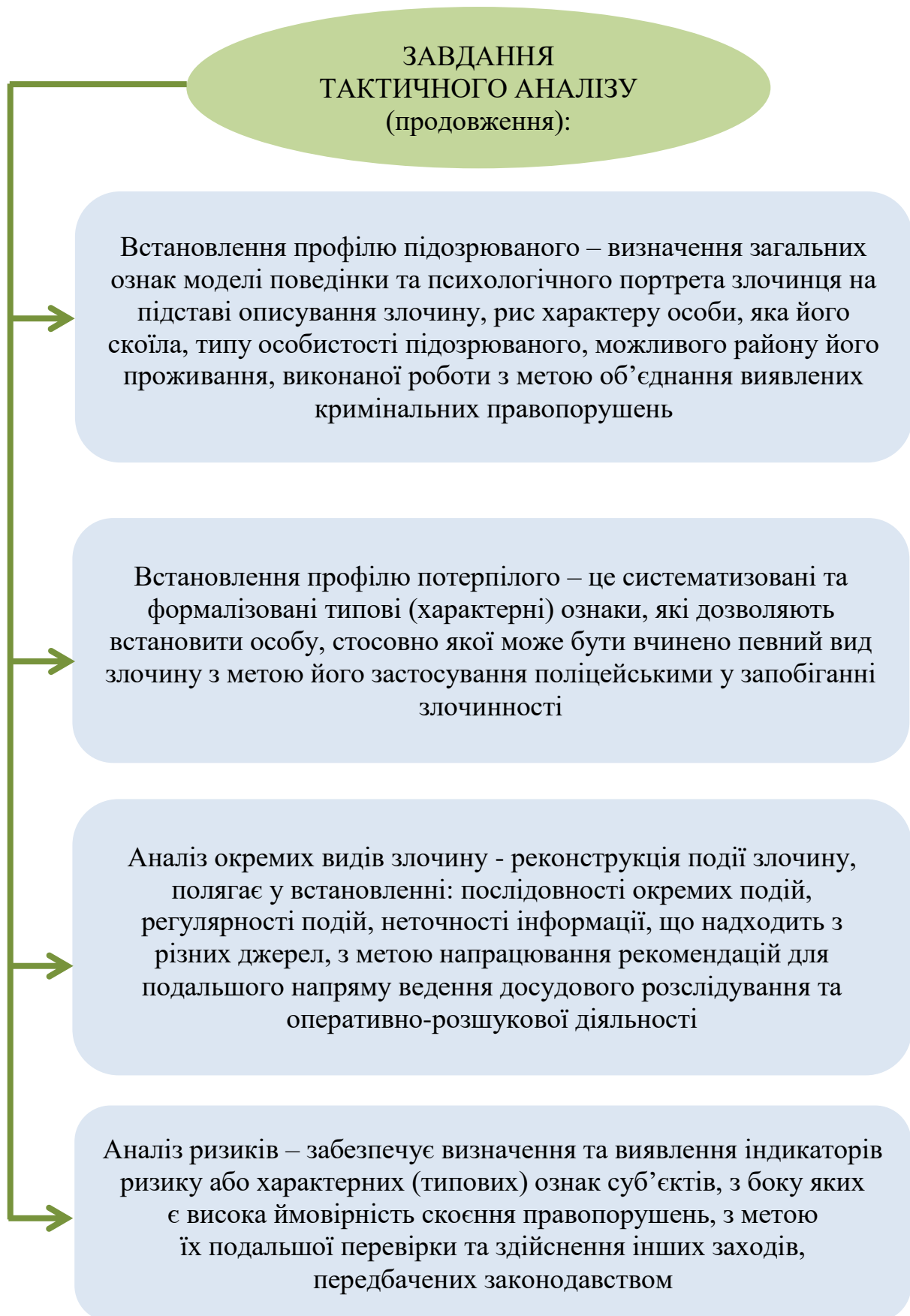
ЗАВДАННЯ ТАКТИЧНОГО АНАЛІЗУ:

Встановлення тенденцій злочинності – розкриття основної спрямованості розвитку злочинності та її окремих видів у минулому, на теперішній час і, як прогноз, у майбутньому. Тенденції злочинності розкриваються на основі динаміки рівня злочинності в цілому, її окремих організованих груп (злочинних організацій) та видів, на основі динаміки і зрушень всередині самої злочинності

Визначення (дослідження) типової інформаційної моделі злочинної діяльності – система опису криміналістично значущих ознак певного виду злочинів, що дає уявлення про злочини цієї групи, особистості типового суб'єкта, механізму злочинної діяльності, обставин учинення злочину та інших обставин, надалі служить інформаційною базою для розробки відповідної методики розслідування конкретного злочину та побудові відповідної структури

Аналіз стану злочинності на конкретній території за невеликий проміжок часу, за певним видом злочину чи протиправної діяльності певної групи, що надає змогу розробити превентивні заходи щодо запобігання виявленим особливостям на певній території

Встановлення профілю злочину – збір, дослідження, оцінка та використання інформації про злочин, що конструює його встановлену модель у вигляді суджень та образів, спрямовуючи на розробку версій та подальшого планування слідчих дій

АНАЛІТИЧНІ ТЕХНІКИ

- Аналіз проблем / профілювання
- Аналіз місць концентрації злочинів тощо
- Аналіз ризиків
- Порівняльний аналіз
- Аналіз шаблонів злочинів
- Статистичний аналіз
- Часовий аналіз

КРОКИ В АНАЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

- Встановлення аналітичного предмета
- Розповсюдження
- Створення аналітичного звіту
- Розробка гіпотез
- Інтеграція даних, аналіз та інтерпретація
- Відфільтровування / вибірка, зіставлення та оцінка інформації
- Створення плану щодо збору інформації та плану аналізу
- Переговори щодо технічного завдання
- Геопросторовий аналіз

ЧАС

Циклічний розподіл (як інциденти повторюються в одиницях часу: час доби, день тижня і місяць)

Розподіл (спосіб, в якому аналізується прояв події правопорушення: виникає довільно або рівномірно; часовий інтервал між проявами події зменшується, затримка, прискорюється, сповільнюється або є стабільним)

Різносторонність часу (можна визначити додаткові елементи щодо підозрюваного, наприклад: час відпочинку, активної діяльності, сприятливих днів для вчинення злочинної діяльності тощо)

Умовність часу (час як елемент прояву події корелюють з іншими змінними факторами, які мають значення: змінність часу, настання темряви протягом року, важливі свята, перерви на обід, години пік тощо)

ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ПОШИРЕННЯ

Просторовий розподіл (показує, як місця вчинених інцидентів пов'язані між собою: домашні адреси та адреси місць роботи, місця, де були знайдені докази тощо)

Просторові обставини (співвідношення місць учинення подій з іншими місцями та просторовими елементами, об'єктами громадського транспорту, навчальними закладами, житловими масивами тощо)

Рух (динаміка в просторі аналізованої події: переміщення злочинної активності з півночі на південь, формування маршрутів навколо центральної точки, розмежування різних областей, в яких відбуваються події)

Сфера активності (особливість серійності подій, яка впливає з розрахунку відстані між місцями, де відбулась подія, та ймовірними місцями, до яких може прямувати злочинець: дороги, квартали, магазини, громадський транспорт тощо)

ПОВЕДІНКА

Тип (категорія) (елементи типу події: вид події, тип події, спосіб вчинення, метод проникнення, використані засоби тощо)

Почерк (може визначатись, наприклад, за умови використання конкретної зброї, основних слів або символів, що відрізняють підозрюваних в разі вчинення злочинів подібного типу)

Еволюція (елемент, який показує зміни в почерку злочинця як вираз поведінкової динаміки підозрюваного)

Зміна кримінальної поведінки (зміна способу вчинення події підозрюваним або додавання нових способів до його репертуару)

У літературі є чотири атрибути, які можуть характеризувати мету:

опис (фізичні та нефізичні характеристики)

дії (відображають дії виконавця та жертви у відповідь)

рух (способи переміщення в просторі та часі, використані транспортні засоби)

мотивація (фактор, який описує причину злочинної поведінки)

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Ідентифікація та оцінювання кримінальних загроз особі, суспільству, державі, метою яких є визначення пріоритетів вразливості правоохоронної системи або середовища, формування управлінських рішень на довгостроковий період щодо запобігання вчиненню кримінальних правопорушень та протидії злочинності (виявлення тенденцій, закономірностей, прогнозування розвитку встановлених загроз за великий період часу)

Завдання стратегічного аналізу:

Оцінки та пріоритетів загроз, спричинених діяльністю організованих злочинних угруповань та скоєних тяжких і особливо тяжких злочинів, у тому числі вразливі та сприятливі умови для їх вчинення та підготовка пропозицій для ухвалення управлінських рішень у сфері розроблення стратегічних засад протидії злочинності з наданням оцінки обсягу та рівню небезпеки в країні.

Здійснення управління ризиками (визначення, виявлення, оцінка, розробка способів мінімізації та усунення причин), що становлять загрозу публічній безпеці та порядку, правам і свободі людини, заходам щодо протидії злочинності, з урахуванням зон ризиків, результатів ідентифікації, верифікації та вивчення учасників злочинної діяльності та закономірностей їх сталого функціонування.

Складання прогнозів розвитку кримінальних тенденцій під час розробки засад протидії злочинності, напрацювання способів їх мінімізації, а також усунення причин.

АНАЛІТИЧНІ ТЕХНІКИ

Асоціативний аналіз дозволяє створити статичну модель відносин між людьми, організаціями або групами

Часовий аналіз привносить в цю модель тимчасову, хронологічну або послідовну характеристику

ПРОДУКТИ СТРАТЕГІЧНОГО
АНАЛІЗУ:

Звіти про обстановку

Аналізи явищ

Тематичні аналізи

Кримінологічні регіональні аналізи

Структурні аналізи загроз

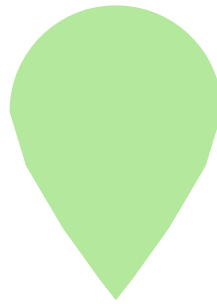
Концепції/пропозиції щодо поліпшення
боротьби зі злочинністю

1.3. Об'єкти та суб'єкти кримінального аналізу. Джерела інформації

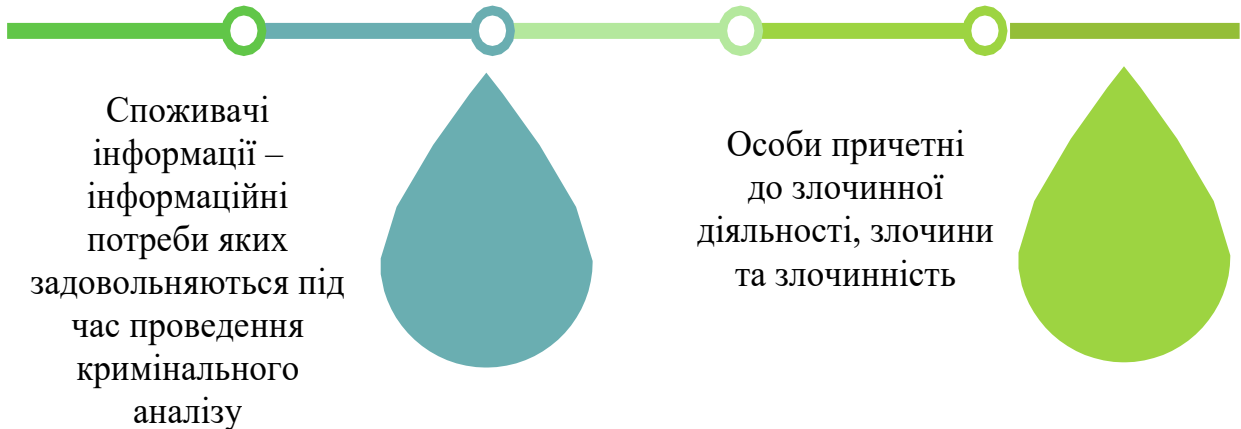
ОБ'ЄКТАМИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ Є:

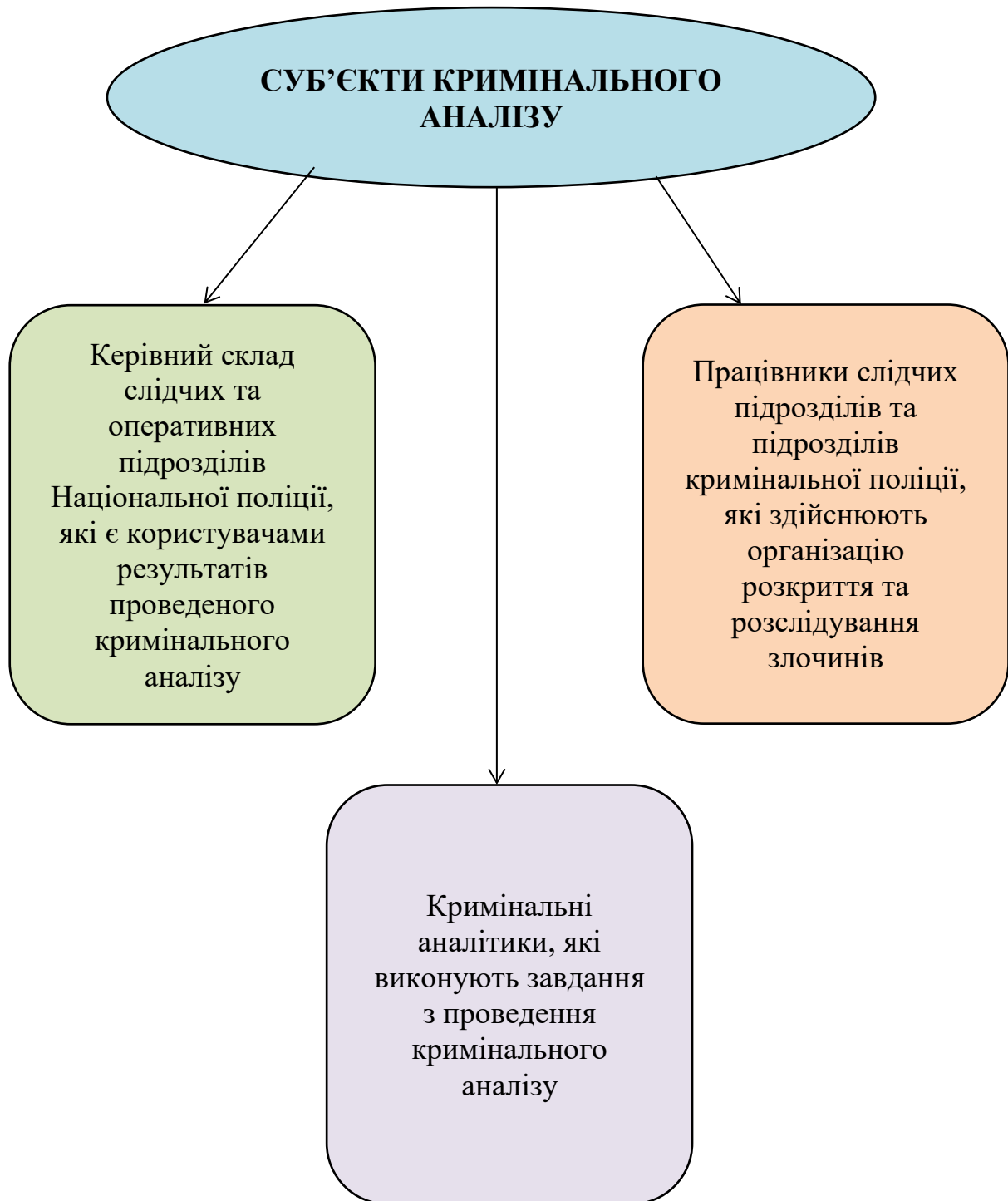

Інформація, зокрема й криміногенного характеру, отримується з якомога більшої кількості джерел

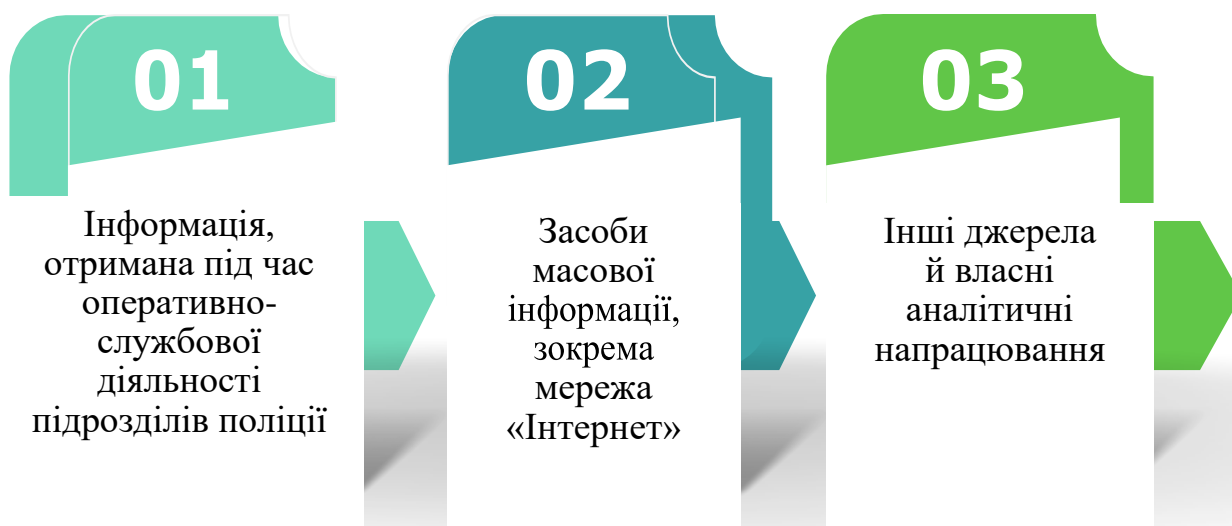

Явища й процеси відбуваються у сфері службової діяльності НПУ: організація та розслідування злочинів, організація та планування правоохоронної діяльності, оперативна обстановка, окремі злочини, загрози з боку злочинного середовища

ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
ДЖЕРЕЛОМ ІНФОРМАЦІЇ Є:

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Це встановлені законом бази та банки даних із широким типом представництва, які використовують у практиці, діяльності державних організацій, під час здійснення ними своєї діяльності, під час передачі особистої інформації

ДЖЕРЕЛО

Це початок чогось, відправна точка чогось, причина певних подій, це матеріали, які містять дані, що становлять основу для подальших досліджень

Якщо брати до уваги доступність, то можна виділити такі джерела інформації:

- **Відкриті** – доступні публічно, в яких інформацію можна отримати безоплатно або сплачуючи невеликі кошти.
- **Негласні** – особисті та речові джерела у розумінні оперативно-розшукової діяльності.
- **Відомчі та закриті** – джерела, доступ до яких обмежений (з огляду на кошти або право доступу).

Якщо брати до уваги носія інформації, то, загалом, ми виділяємо такі джерела інформації:

- Особисті – джерелом інформації є особи (huminint – human intelligence)
- Ілюстративні (фотографічні) – джерелом інформації є картинка з фотоапарата, камери, тепловізора, радара та іншої апаратури, яка фіксує картинку (iminit-imagery intelligence)
- Електронні – джерелом інформації є перехоплені сигнали, які передаються електронним шляхом (sigint – signal intelligence)
- Гласні – джерелом інформації є загальнодоступні публікації, наприклад, преса, Інтернет
- (OSINT – open-source intelligence)

Ще одним видом поділу інформації, який наявний досить часто, є поділ на:

- Особисті джерела – кожна особа, яка надає інформацію;
- Речові джерела – документи, бази даних, предмети, місця, події, сліди

Зовнішні	Внутрішні	Інші джерела інформації
<ul style="list-style-type: none">• Обов'язкові повідомлення• Відкриті та анонімні повідомлення• Власні напрацювання• Результати різноманітних видів аналізу• Інформація від національних та іноземних правоохоронних органів• Інформація від органів державної влади• Інформація від міжнародних інституцій правопорядку (наприклад, Європол, Інтерпол)	<ul style="list-style-type: none">• Інформація, отримана у ході проведення оперативно-розшукових заходів• Інформація, отримана під час несення служби з охорони громадського порядку• Бази даних та інформаційно-пошукові системи• Інформація, отримана в ході проведення процесуальних дій• Системи відеоспостереження• Експертизи та висновки експертів• Інформація з інших джерел	<ul style="list-style-type: none">• Архівні матеріали• Загальнодоступні бази даних• ЗМІ, Інтернет

На практиці основними джерелами для виконання кримінального аналізу є:

Закриті джерела (інформаційні ресурси НПУ та інших правоохоронних органів, до яких може надаватись авторизований доступ; інформаційні реєстри інших ЦОВВ та державних установ з авторизованим доступом; системи відеоспостереження)

Відкриті джерела (соціальні мережі; відкриті реєстри інформації; інформаційні ресурси DarkNet; медіаресурси; системи збереження даних; чати та месенджери; інші інформаційні ресурси всесвітньої мережі)

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО РОЗДІЛУ 1

Що таке кримінальний аналіз?

Які основні цілі кримінального аналізу?

Назвіть суб'єктів кримінального аналізу

Що таке джерела інформації і яке їхнє значення для кримінального аналізу?

Які є види кримінального аналізу?

Що таке аналітична діяльність?

З чого починається аналітично-інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності?

Які завдання вирішуються під час виконання кримінального аналізу?

У яких формах розглядають кримінальний аналіз?

Назвіть завдання кримінального аналізу

Розділ 2 СИСТЕМА МЕТОДІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

2.1. Поняття методів кримінального аналізу та їх класифікація

Головною метою

для кримінального аналітика є надання якісного продукту для його практичного використання працівниками практичних підрозділів поліції. Добре виконаний аналітичний звіт – це підґрунтя для подальших дій та рішень

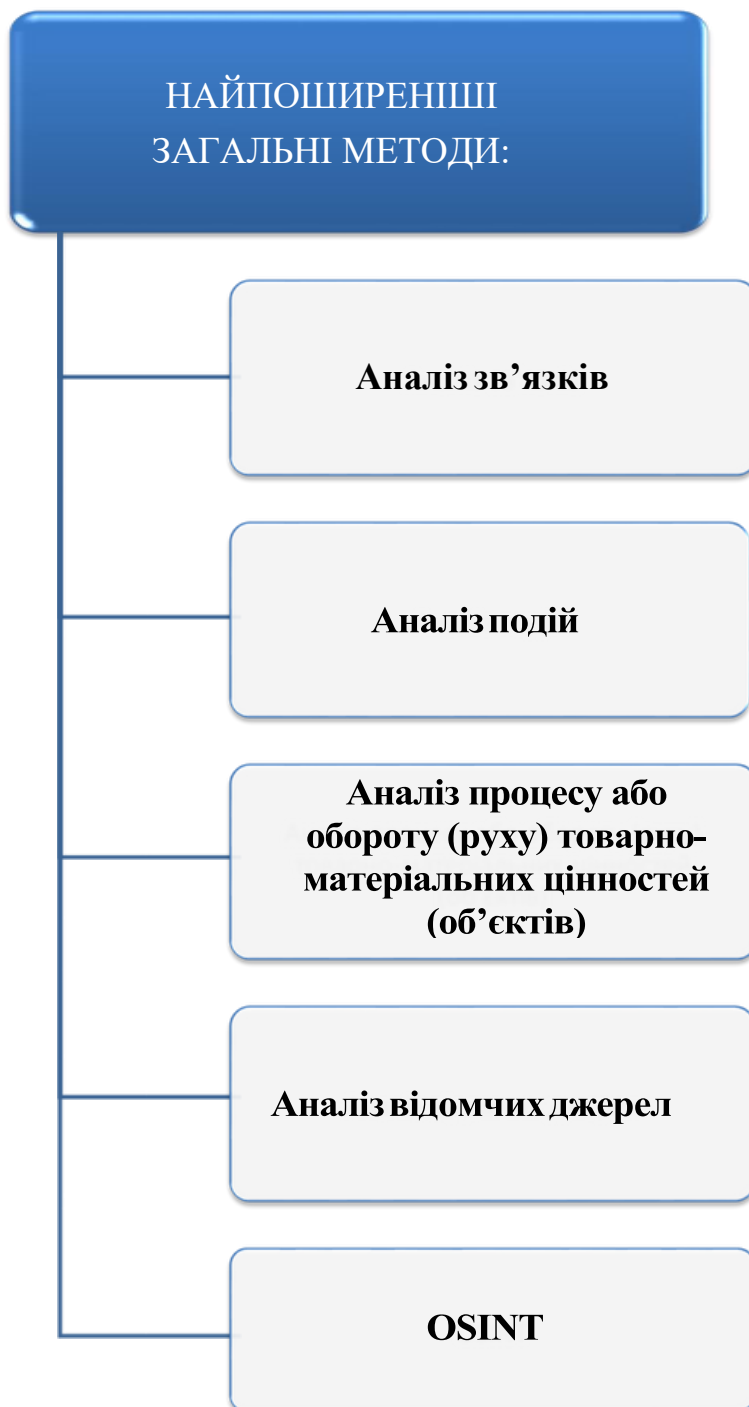
Методологія кримінального аналізу:

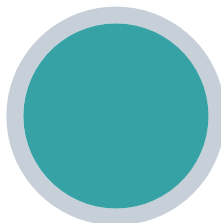
У **теоретичному** аспекті зміст методики зумовлюється рівнем розвитку наукових знань у певній сфері

У **практичному** аспекті в конкретних дослідженнях вибір методики залежить, по-перше, від об'єкта, який вивчається, а по-друге, від ресурсної забезпеченості запланованого дослідження

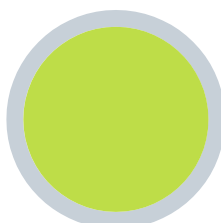

**НАЙПОШИРЕНІШІ
СПЕЦІАЛЬНІ
МЕТОДИ:**

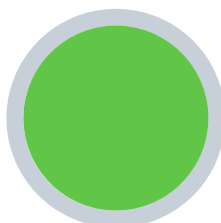
1

Аналіз
комунікативних
зв'язків злочинних
об'єднань

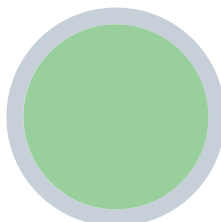
2

Аналіз
телефонних
з'єднань

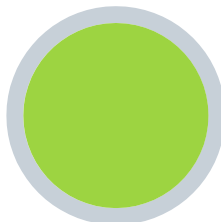
3

Аналіз метаданих

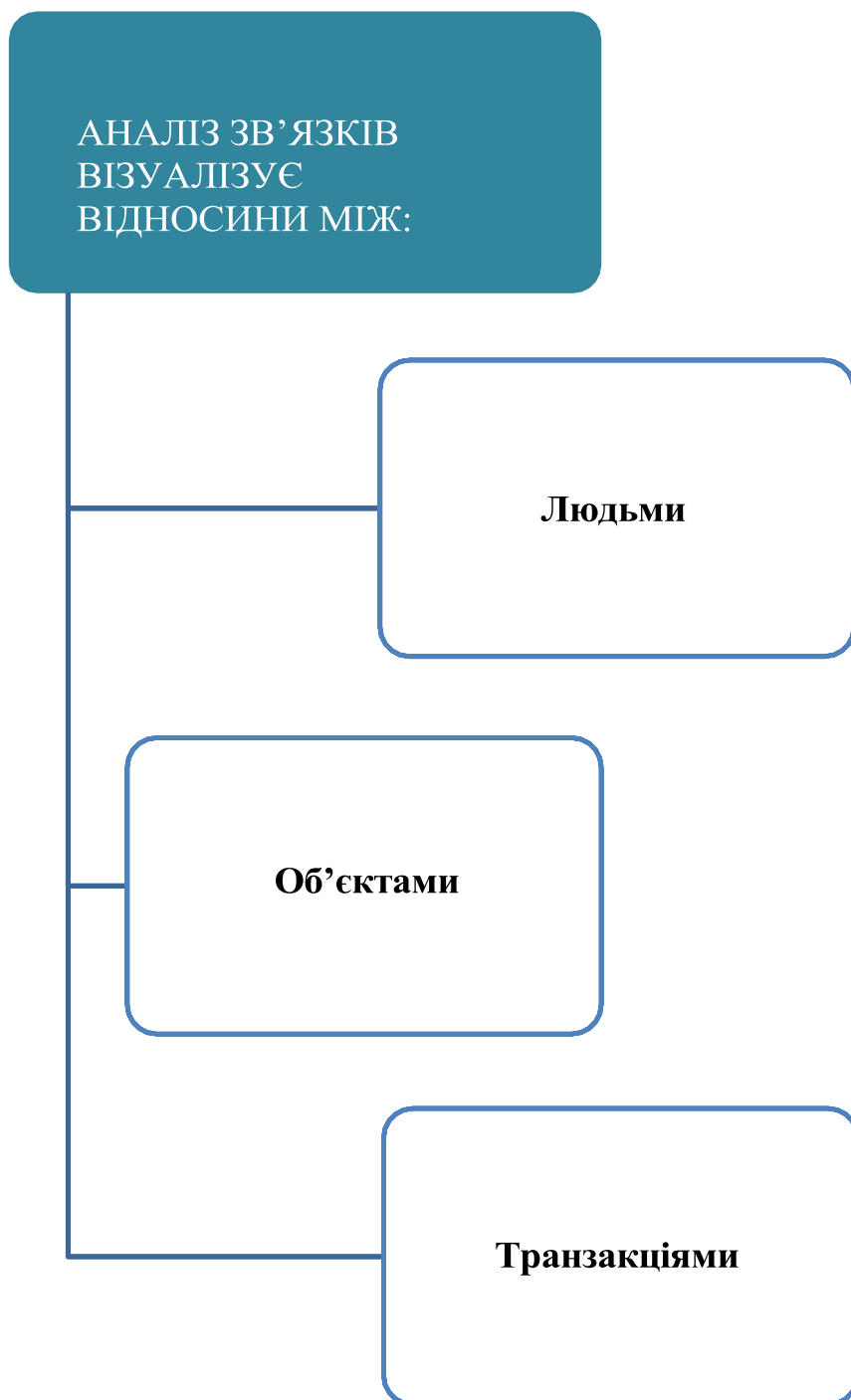
4

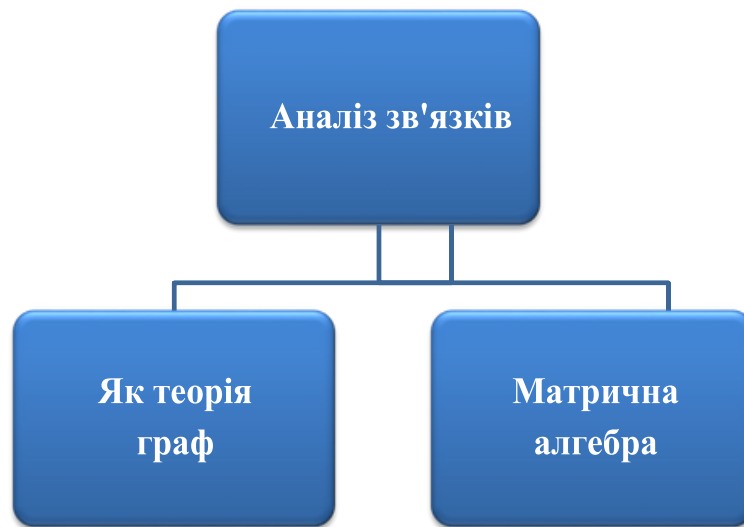
Кримінологічна
картографія

5

Прогнозування
та їхня характеристика

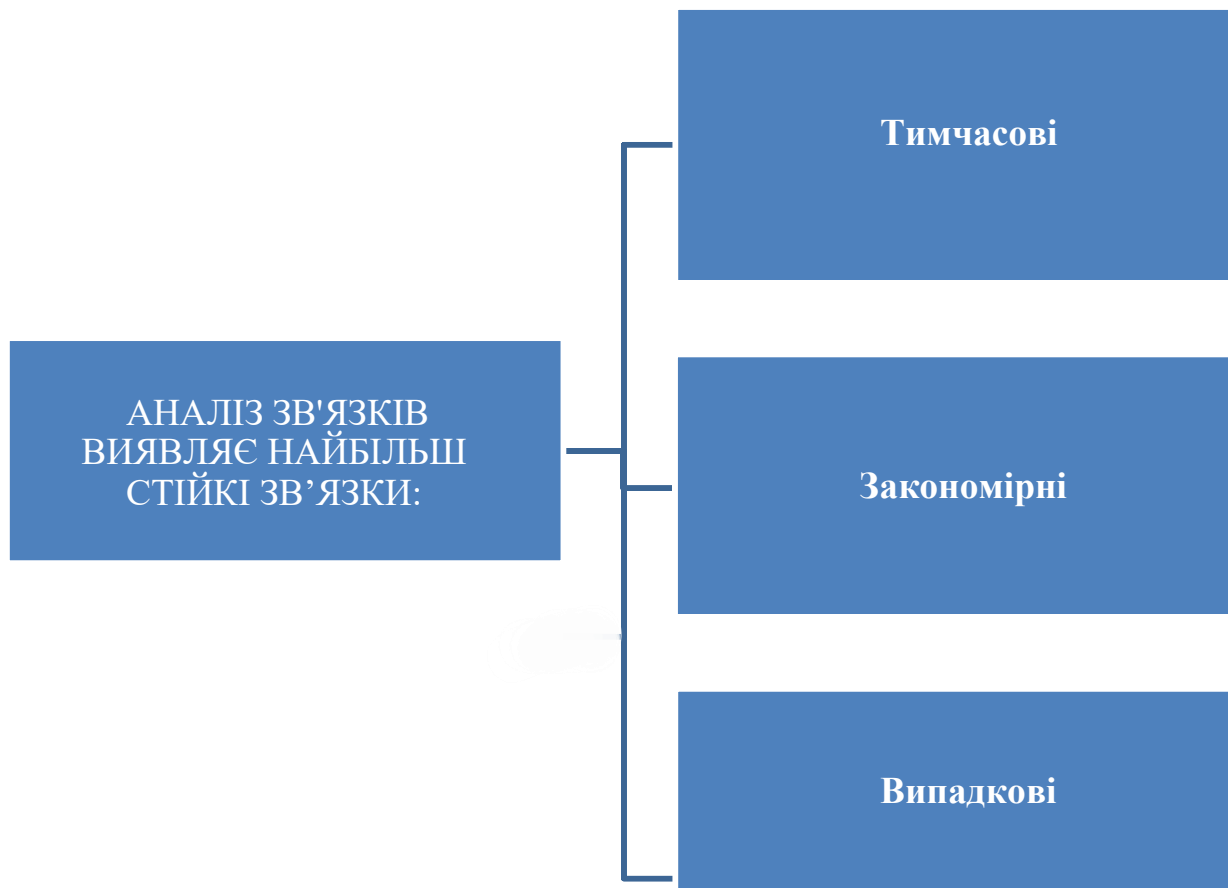
Аналіз надає змогу:

Зробити висновки:

Знизити ступінь невизначеності

Логічні

Раціональні

ЕТАПИ АНАЛІЗУ

Збір всіх «сирих» даних

Визначення об'єктів схеми

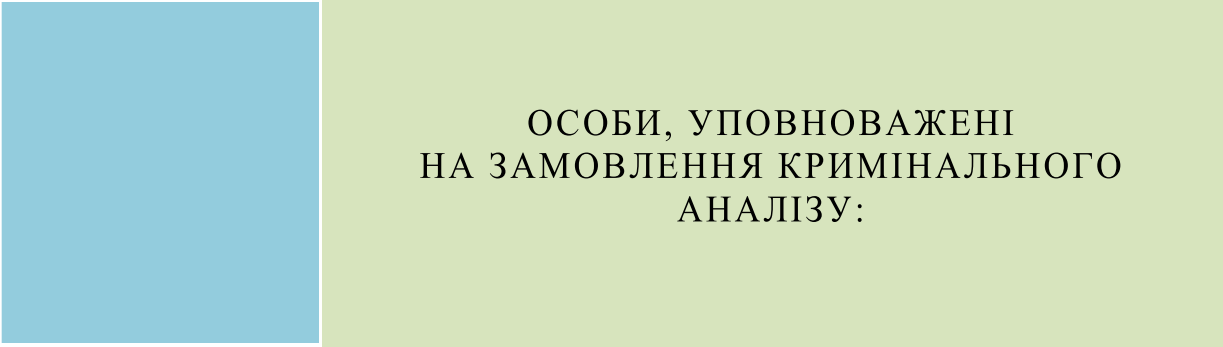
Складання матриці взаємозв'язку

Кодування взаємозв'язків в матриці

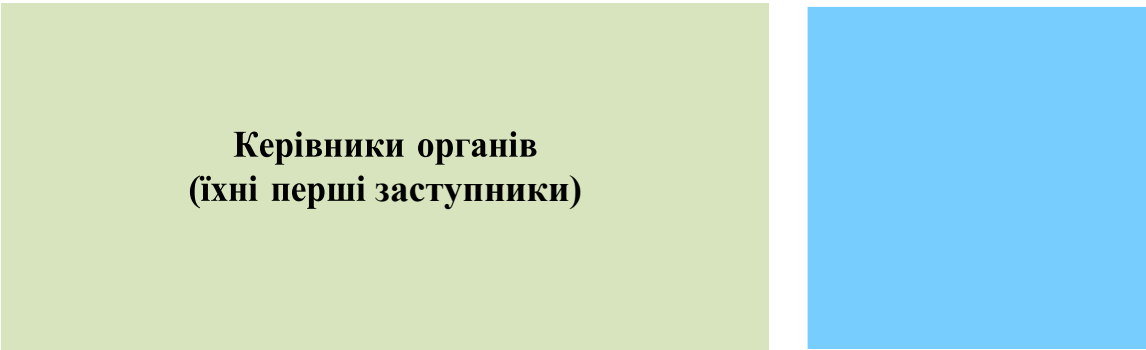
Визначення кількості взаємозв'язків
кожному об'єкту

Складання попередньої схеми

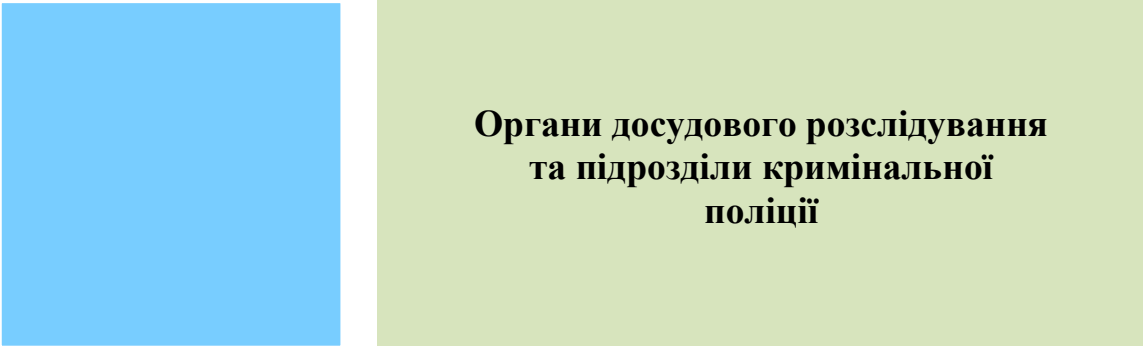
Уточнення та складання
нового графіка

**ОСОБИ, УПОВНОВАЖЕНІ
НА ЗАМОВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО
АНАЛІЗУ:**

**Керівники органів
(їхні перші заступники)**

**Органи досудового розслідування
та підрозділи кримінальної
поліції**

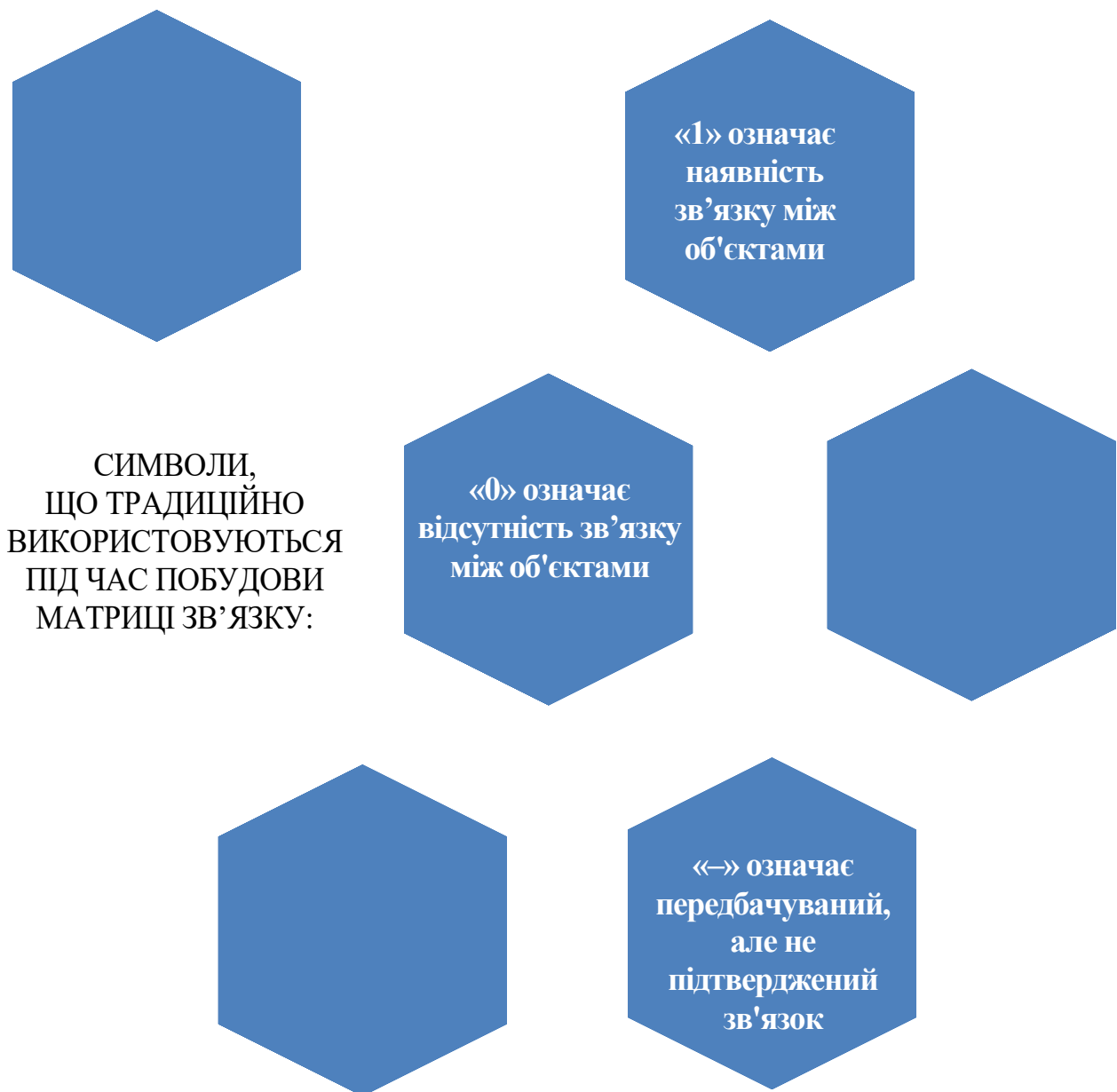
2.2. Створення матриці та діаграм кримінального аналізу

Квадратна матриця			
	Олексій	Сергій	Максим
Олексій	0	–	1
Сергій	–	0	0
Максим	1	0	0

Можна помітити, що квадратна матриця симетрична щодо діагоналі, тобто приймається версія: якщо Олексій знає Максима, то й Максим знає Олексія. У діагональних осередках матриці проставлені нулі, оскільки ігнорується зв'язок людини із самою собою

Прямокутна матриця			
	Фірма 1	Фірма 2	Фірма 3
Олексій	1	–	1
Сергій	1	1	1
Максим	0	1	0

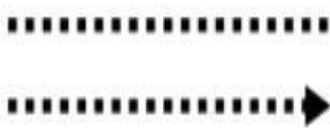

Матриці дозволяють зробити зв'язки між різними об'єктами аналізу більш наочними, але ще більший ступінь візуалізації мають діаграми зв'язків

ДІАГРАМА ЗВ'ЯЗКІВ

Побудові діаграми зв'язків передують детальний аналіз матриці. Щоб діаграма виявилася максимально зручною і наочною, починати її побудову треба з об'єктів, що мають найбільшу кількість зв'язків. Для цього потрібно підсумувати показники рядків матриці для кожного індивіда. А в прямокутній (несиметричній) матриці підсумувати потрібно і показники стовпців

Символи, що традиційно використовуються під час побудови діаграм зв'язку:

Сумнівні взаємозв'язки або обіг – таким чином ми можемо позначати гіпотетичні, сумнівні відомості, які неодноразово не знаходять безпосереднього підтвердження у матеріалах. Натомість на підставі обставин з наявних відомостей можна висувати припущення про існування взаємозв'язку між ними.

підтверджений взаємозв'язок

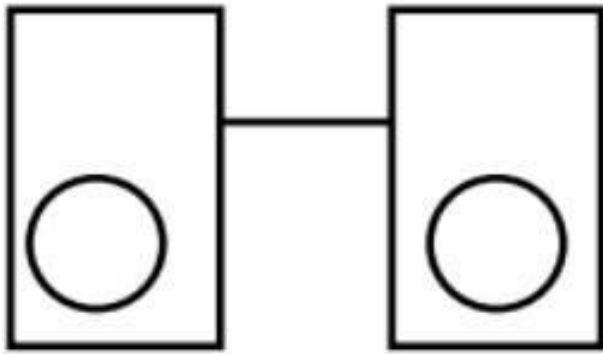
непідтверджений взаємозв'язок

підтверджений обіг

непідтверджений обіг

Підтверджений взаємозв'язок між двома організаціями, але без взаємозв'язків між членами обох організацій.

Символ особа - підтвержена.

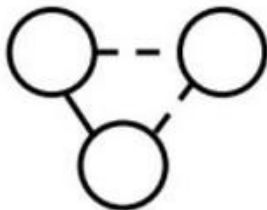
Символ особа - непідтвержена.

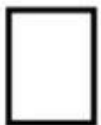
Підтверджений взаємозв'язок між двома особами

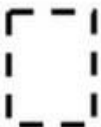
Непідтверджений взаємозв'язок між двома особами

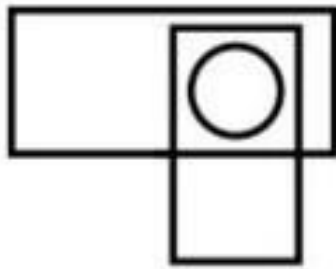
Підтверджений взаємозв'язок між двома особами та непідтверджений взаємозв'язок між двома особами

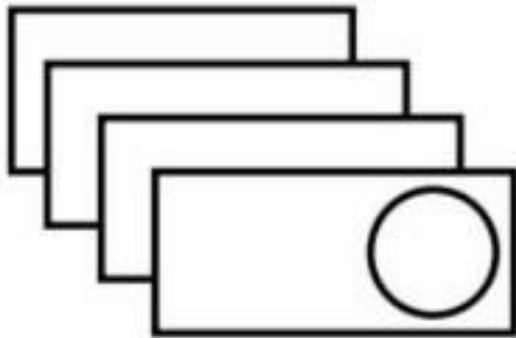
Символ організації - підтвержена.

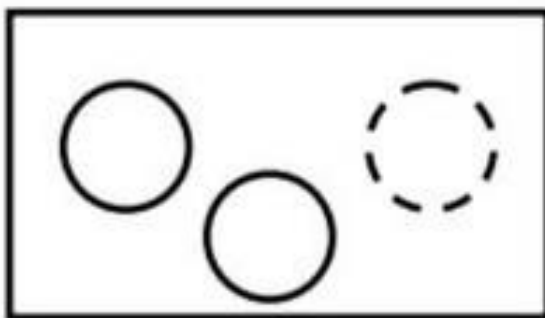
Організація непідтвержена.

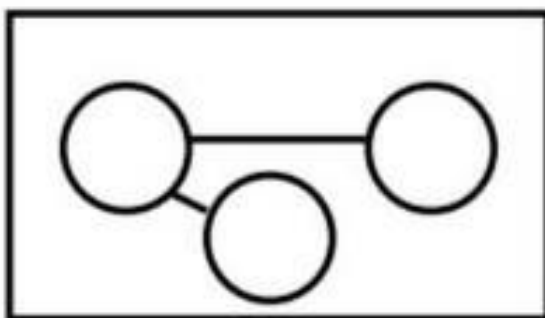
Особа є членом двох організацій

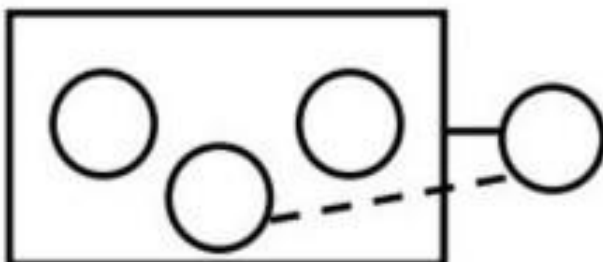
Особа, яка бере участь або керує у чотирьох організаціях.

Дві особи, що мають підтверджене членство в організації, одна особа непідтверджене членство в організації. Зв'язки між ними не встановлені або неістотні.

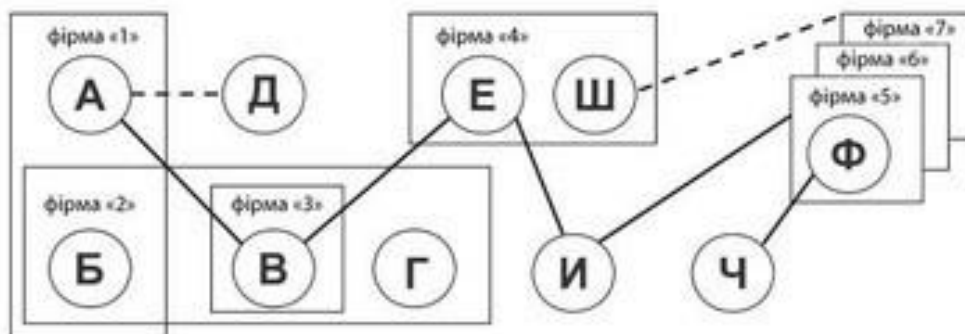

Особи, які мають підтверджене членство в організації. Взаємозв'язки між ним є істотним і підтвердженими.

Особа має підтверджений взаємозв'язок з організацією і непідтверджений взаємозв'язок з особою в організації. Відсутні відомості щодо ролі взаємозв'язків в організації.

В окремих випадках діаграму можна побудувати відразу, мінаючи етап створення матриці, але це можливо тільки для ситуацій з відносно невеликою кількістю об'єктів аналізу. Тому, якщо потрібно діаграму зв'язків 150 співробітників компанії, без попереднього формування матриці не обійтись

Діаграма зв'язку дозволяє аналітику виявляти неочевидні, на перший погляд, закономірності; визначати головних гравців і важливих учасників

До матриці взаємозв'язків вносяться:

Назви осіб, організацій

Інших необхідних суб'єктів

Реєстраційні номери транспортних засобів, адреси, номери телефонів, документів

Відзначаються у матриці зв'язки за допомогою символів, включених до таблиці

Наступним кроком є встановлення кількості зв'язків між кожним із суб'єктів, внесених до матриці

Виконання матриці уможливить визначення важливості інформації, встановлення того, який з об'єктів повинен опинитися всередині діаграми (такий об'єкт матиме найбільше з'єднань, вставляючи його до середини, ми уможлиavimo креслення з'єднань в такий спосіб, щоб вони не перетиналися або щоб таких перетинів було якомога менше)

БОБОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР							
КОСЦЮК МИКОЛА							
•							
0	↑ 10						
	→						
+		-					
	+						
			-				
		+					
FORD NKEV870							
VW PASSAT WAP10DF							
3 4 4 2 2 1 1 1							

У матриці показано спосіб позначення підтверженого зв'язку між КОСЦЮКОМ Миколою та МРУКИНОЮ Марією. На перетинанні штрихових ліній (у матриці цих ліній не мають) поставлено знак підтверженого зв'язку

Цифру, що визначає кількість зв'язків, ми називаємо «сила взаємозв'язків». Чим більшою є сила взаємозв'язків, тим більша впевненість, що даний об'єкт мусить опинитися на діаграмі

Символ	Значення
●	Підтверджений взаємозв'язок між двомасуб'єктами
○	Непідтверджений взаємозв'язок між двома суб'єктами
+	Підтверджена участь в організації. Особа,що займає становище (посаду), не працівник
-	Непідтверджена участь в організації

ДІАГРАМА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

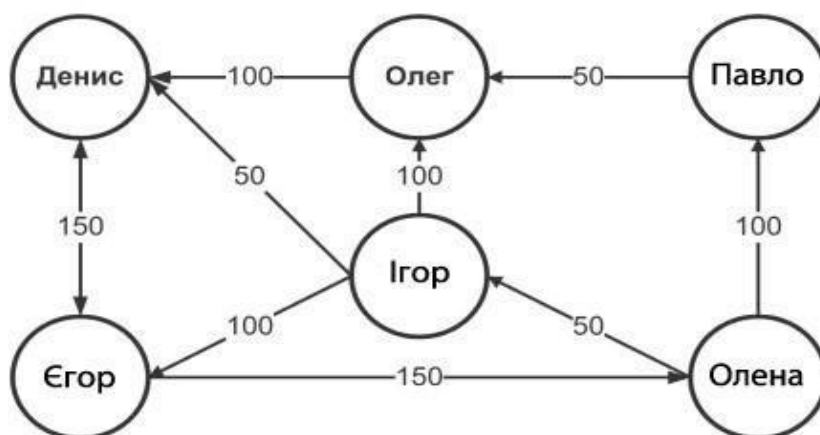
У ПРОСТІЙ ДІАГРАМІ
ЗВ'ЯЗКІВ
НЕ ВРАХОВУЮТЬСЯ:

ВАГА ЗВ'ЯЗКУ

НАПРЯМОК

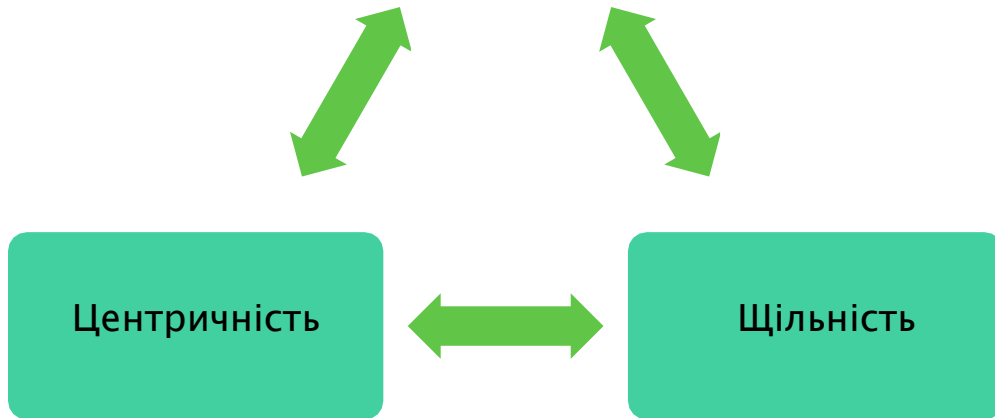
Квадратна матриця						
	Ігор	Олег	Павло	Денис	Олена	Єгор
Ігор	0	100	0	50	0	100
Олег	0	0	0	100	0	0
Павло	0	50	0	0	0	0
Денис	0	0	0	0	0	150
Олена	50	0	100	0	0	0

В цьому прикладі кожний зв'язок має свою важливість і напрямок. Таким чином, аналітик отримує набагато більш точну картину ситуації та, відповідно, може давати більш точні рекомендації щодо подальшого розслідування

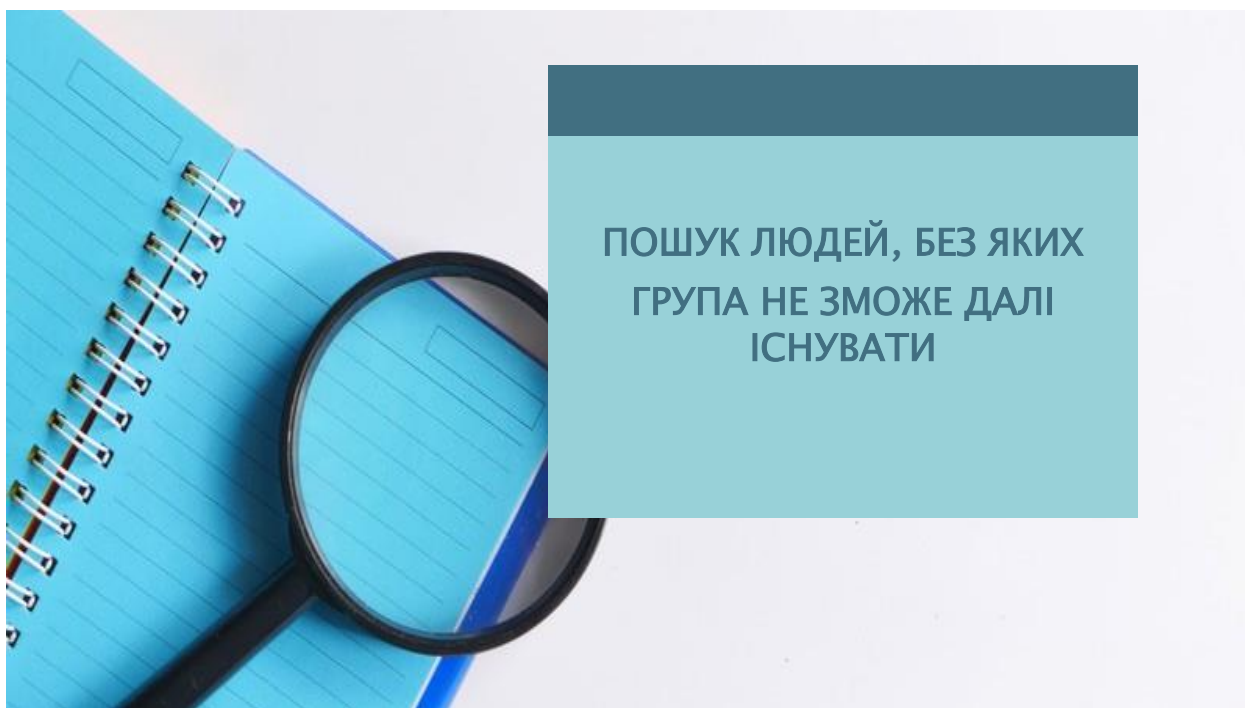
Якщо оперувати математичними поняттями, діаграма соціальних мереж являє собою типовий граф, що складається з безлічі вершин (об'єктів) та безлічі ребер (зв'язків)

АНАЛІЗ ДІАГРАМ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

Щільність — відношення кількості зв'язків до загальної кількості учасників мережі. Є мірою швидкості, з якою інформація може поширюватися мережею. Чим більше зв'язків в мережі, тим вище швидкість, і тим швидше організація може адаптуватися до нових умов. Добре захищена мережа містить надмірну кількість зв'язків. Такі мережі є більш гнучкими та стійкими до зовнішніх впливів

Центричність — важливий момент при аналізі діаграм соціальних мереж; це пошук об'єктів, що володіють найбільшою важливістю всередині групи, тобто найбільш близьких до центру мережі

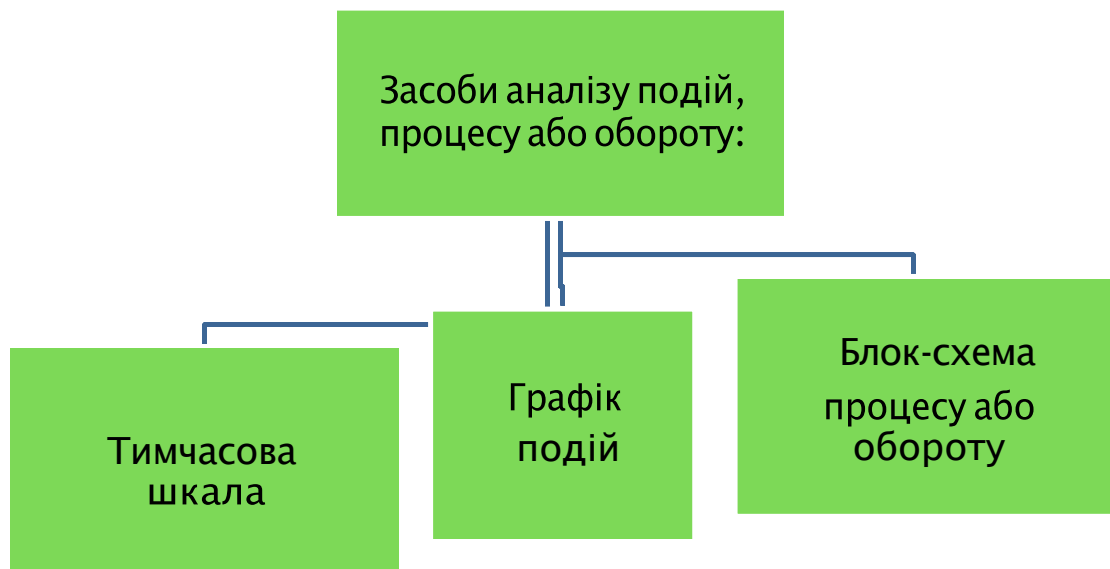
ПОШУК ЛЮДЕЙ, БЕЗ ЯКИХ
ГРУПА НЕ ЗМОЖЕ ДАЛІ
ІСНУВАТИ

Визначення ступеня вершини. Тобто числа зв'язків об'єкта всередині мережі. Учасники мережі, що володіють найбільшою кількістю зв'язків, є найбільш впливовими в організації. Для орієнтованих мереж цей показник враховує співвідношення вхідних і вихідних зв'язків. У таких мережах об'єкт з вищим статусом матиме істотно вищий вхідний ступінь в порівнянні з вихідною, тобто його знатимуть значно більше людей, ніж знає він сам

2.3. Аналіз подій, процесу або обороту

Визначення середньої відстані (близькості). У масштабах мережі середня відстань – це міра близькості членів організації один до одного, за скільки в середньому кроків один член мережі може зв'язатися з іншим. Центральним за цим показником буде вважатися той об'єкт, для якого відстань до інших вершин мінімальна. Оскільки шлях від центральних об'єктів до інших є найбільш простим, вони мають велику ймовірність отримання інформації, що циркулює в мережі, і можуть контролювати поширення цієї інформації

Визначення ступеня посередництва. Посередництво – це ступінь занурення об'єкта у маршрути зв'язку між іншими учасниками мережі. Фактично, посередництво демонструє, наскільки часто об'єкт знаходиться на найкоротших відстанях між іншими об'єктами. Наприклад, в графі перельотів найбільшим показником посередництва будуть володіти великі міжнародні аеропорти. Центральним за цим критерієм об'єктом вважається той, що може контролювати найбільшу кількість шляхів у мережі

МОДЕЛЮВАННЯ ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ

Категорії символів:

Дії	Це процеси, що мають деяку тривалість в часі. Наприклад, дією може бути підготовка документів для поїздки за кордон. Зазвичай на діаграмі вони зображуються у вигляді стрілок, що з'єднують події
Події	Є конкретними етапами, що відбуваються в певний момент часу і вказують на початок і закінчення кожного типу дій. Подіями можуть стати, наприклад, передача грошей для виготовлення паспорта, отримання паспорта, отримання візи. І графічним зображенням подій є замкнуті геометричні фігури. Трикутником зазвичай позначаються початкова і кінцева події, колами – проміжні події
Розгалуження	Це подія, що характеризується одночасним початком більш ніж одної дії. Розгалуження є критичними фазами злочинного діяння, які призводять до одночасного і незалежного здійснення декількох процесів
Злиття	Це процес об'єднання множини даних, які описують один і той самий об'єкт у послідовному точному та корисному вигляді

Незалежно від способу маркування схеми,
необхідно дотримуватися таких простих правил:

Прагнути до ясності

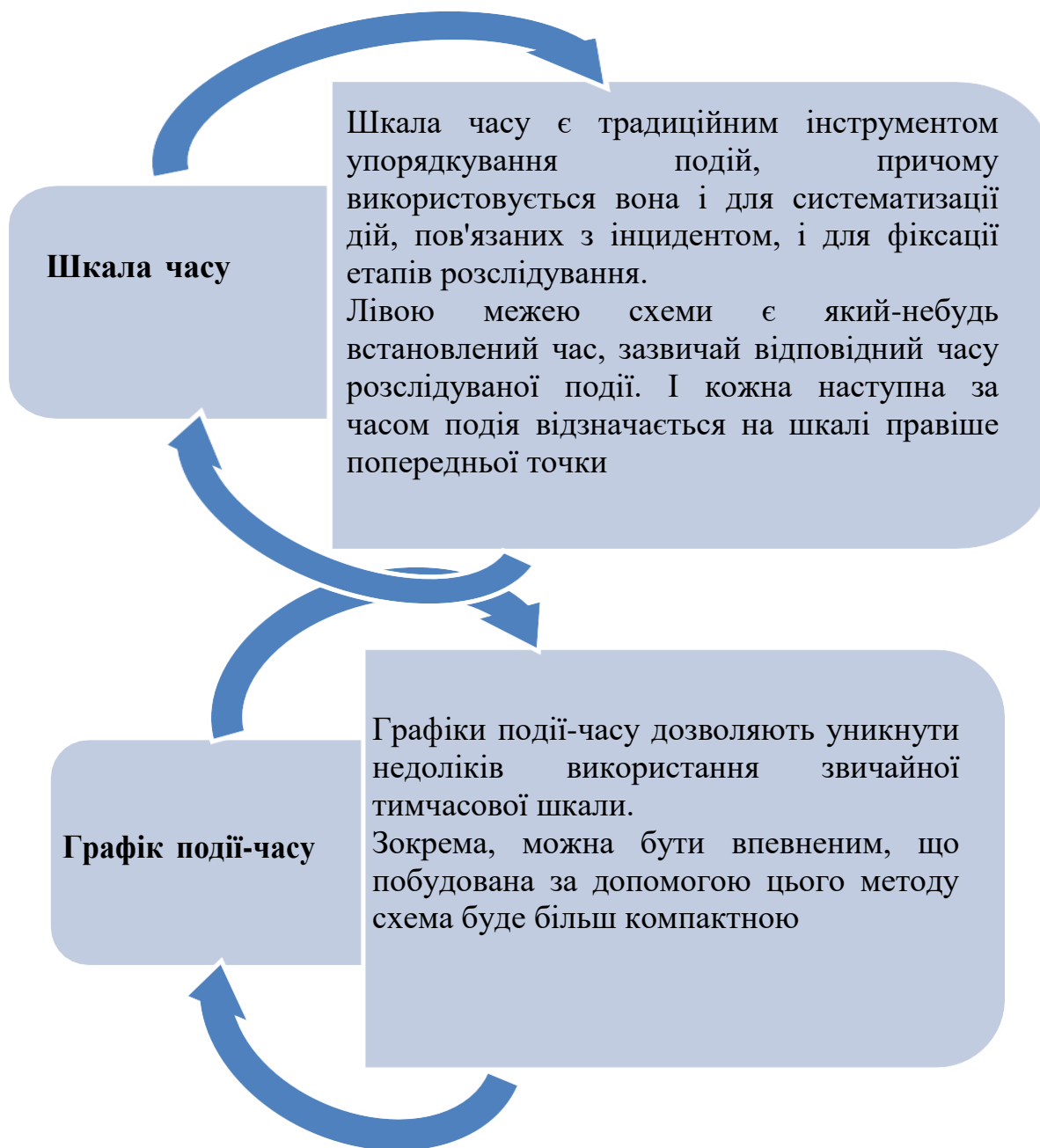
Безладні та перевантажені схеми часто більше заплутують, ніж допомагають розслідуванню. Як і при побудові діаграм зв'язків, слід уникати перетину ліній, що з'єднують події. Схема повинна будуватися зліва направо, при цьому всі мітки, ідентифікатори та ключові символи повинні бути сумісні й унікальні

Прагнути до
точності

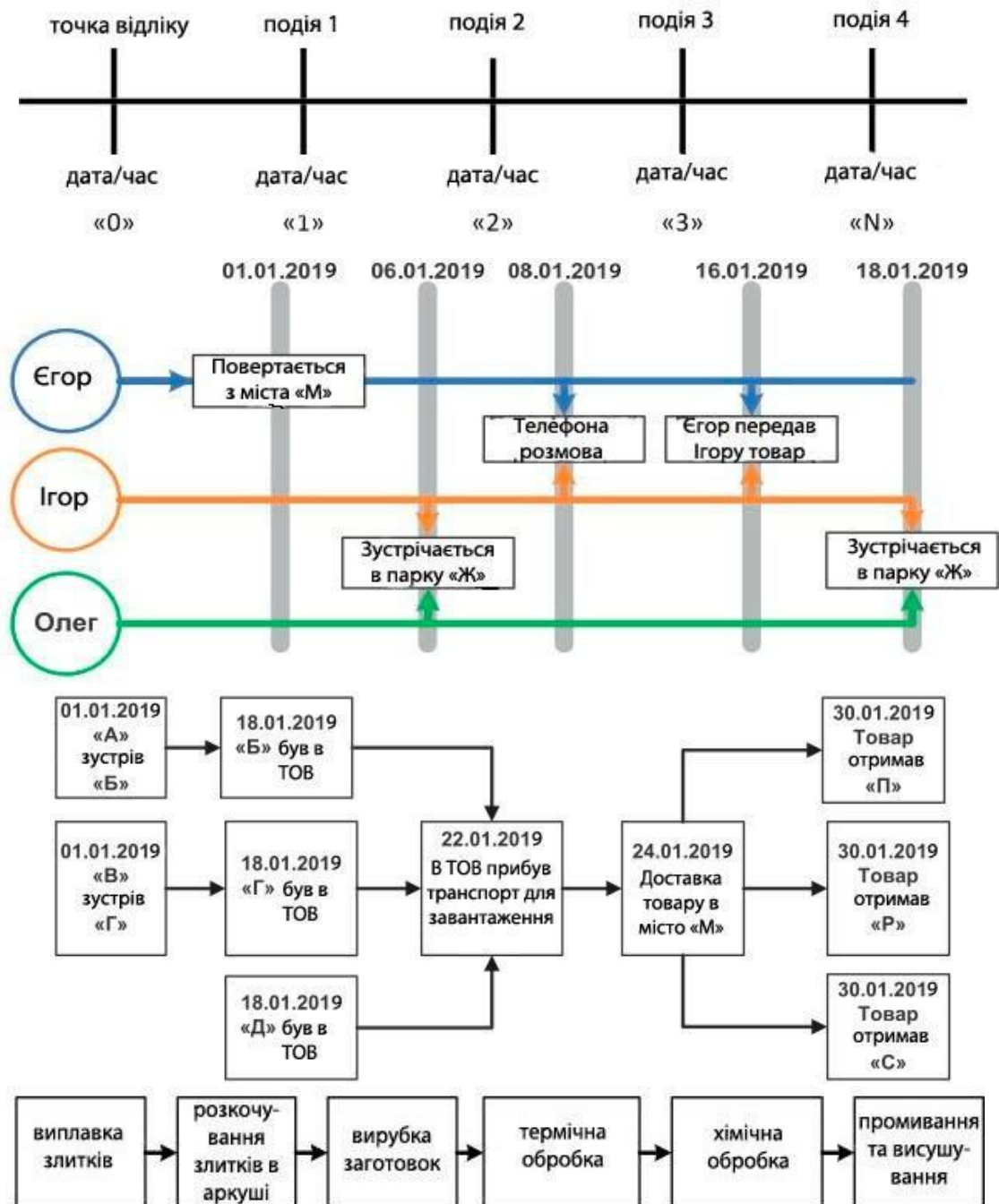
Наступним кроком є встановлення кількості створення хронології подій, слід визначитися з ключовими подіями

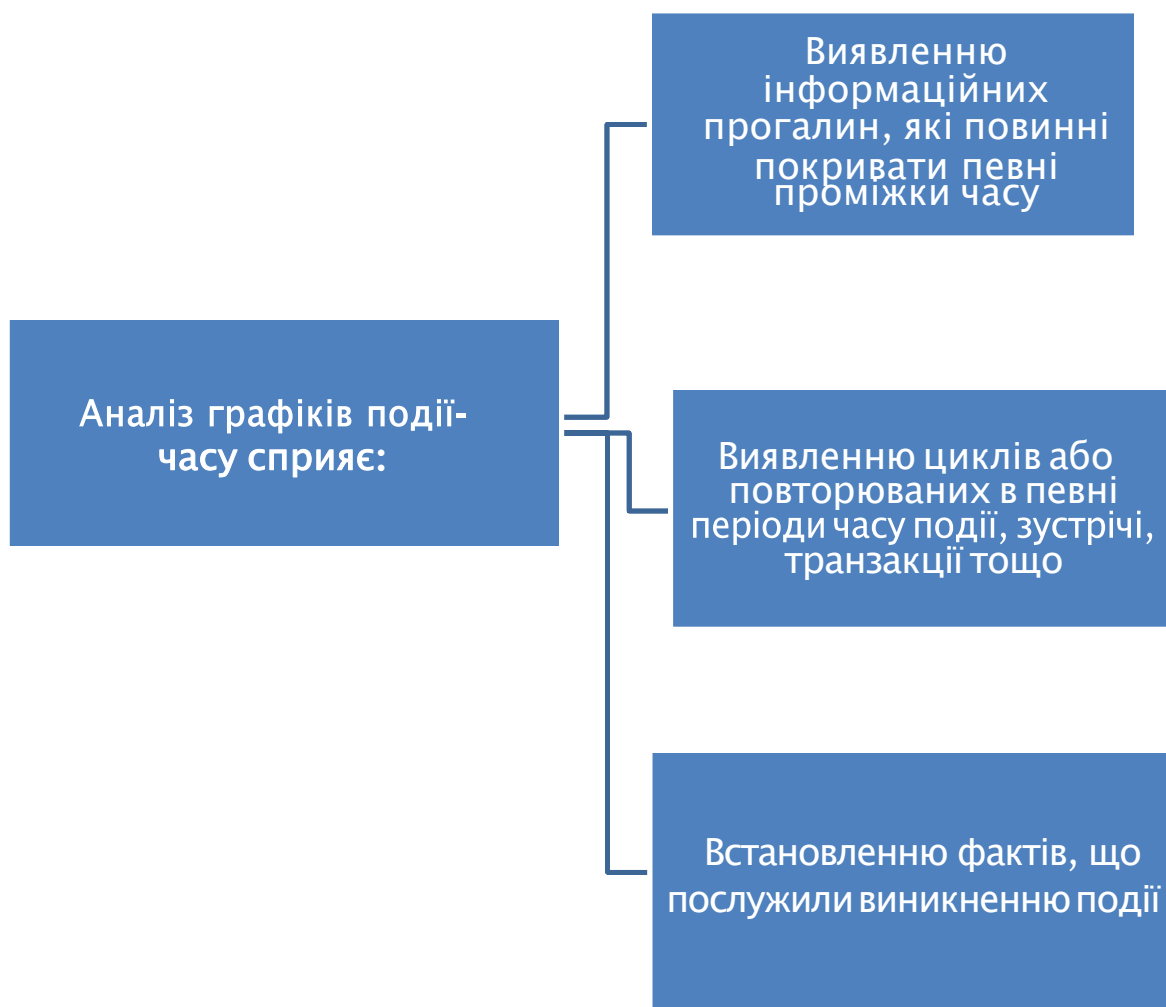
Інструментарій часового аналізу може стати серйозною допомогою при проведенні розслідувань різного ступеня тяжкості. Незважаючи на деякі відмінності, всі перераховані інструменти об'єднані візуальним підходом до зображення інформації. А візуалізація складних понять – це запорука їх ясного і чіткого розуміння

ПРИКЛАД СХЕМИ ПОДІЇ-ЧАСУ

Як і в діаграмах зв'язків, для спрощення та збільшення наочності схеми в графіках події-часу використовуються символи та візуальні мітки. І, якщо символіку для графіка події-часу обрана вдало, то він інтуїтивно легко читається, оскільки добре підібрані символи є більш як удвічі інформативними

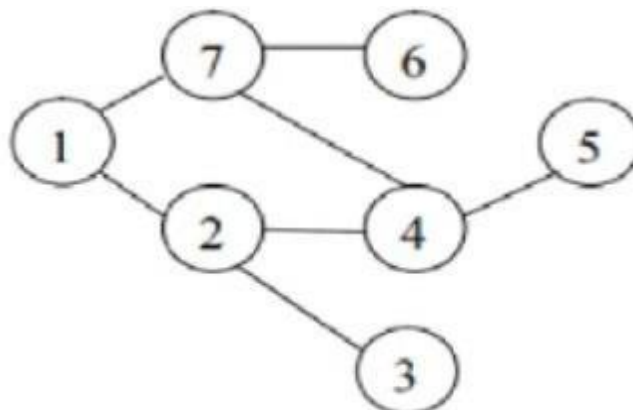

За основу при такому використанні цього методу аналізу можна взяти такі алгоритми:

ПОШУК ВГЛИБИНУ

Суть алгоритму полягає такому: на кожному кроці для поточної вершини перебираємо всі суміжні з нею вершини та для кожної з них рекурсивно повторюємо всі дії, при цьому запам'ятовуємо в деякій структурі, які вершини вже були відвідані тобто з поточної вершини йдемо в першу суміжну з нею, але поки що відвідані, до тих пір, поки це можливо. Якщо для поточної вершини немає суміжних або вони були всі переглянуті, то повертаємося на рівень вгору (до попередньої вершини) і продовжуємо перебір суміжних з нею вершин

ПОШУК МЕТОДОМ ПЕРЕБОРУ

Основні напрямки збору інформації:

Збір інформації про особу

Інформації про адресу або
об'єкти нерухомості

Інформація про
події та злочини

Інформація про
транспортний засіб

**Важливо збирати та аналізувати такі дані: у випадку,
коли об'єктом дослідження виступає особа**

ПІБ, дата і місце
народження, фото

Установчі
дані людини

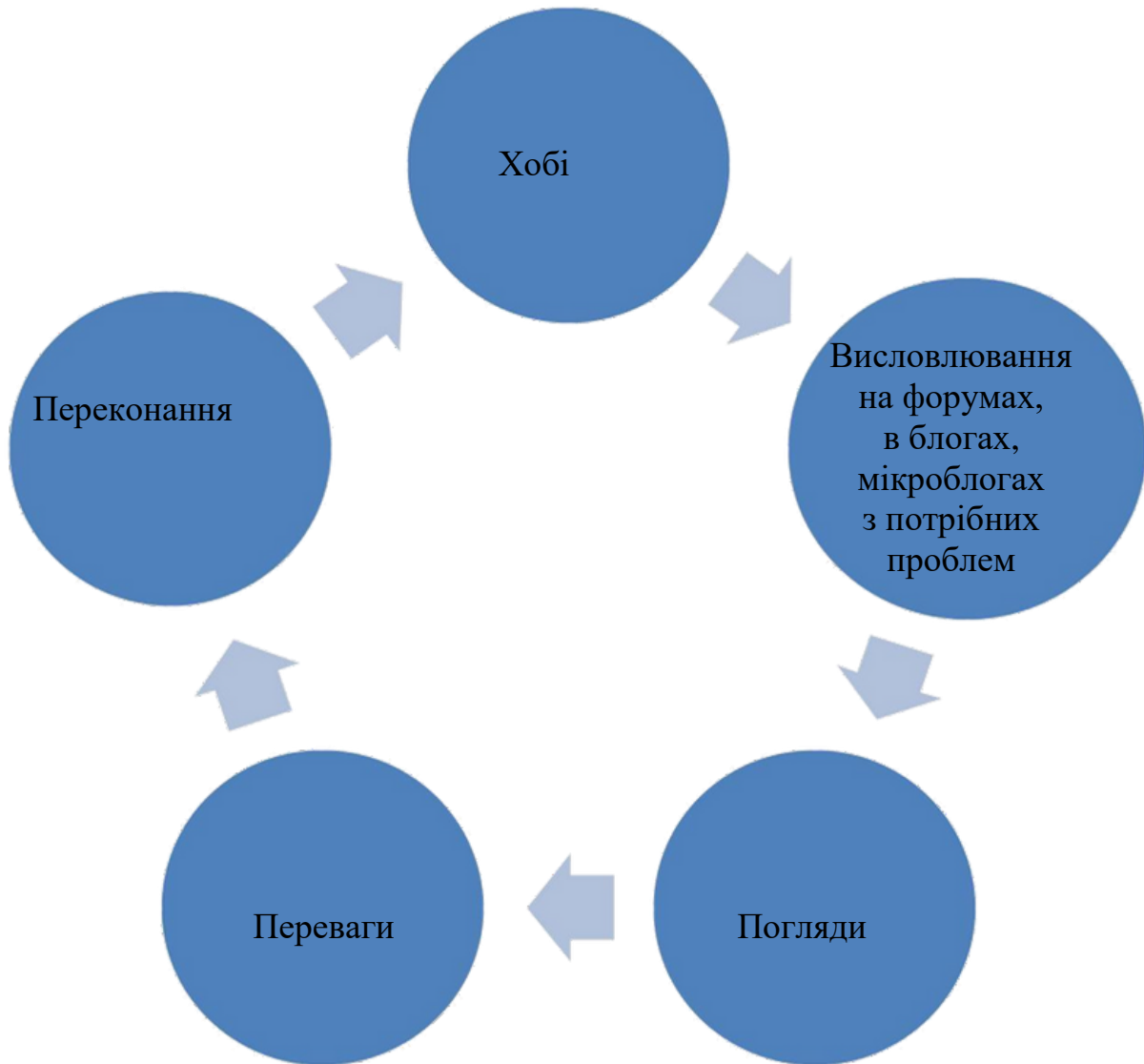
Все, що може про себе
повідомити сама
досліджувана людина або
сказати про неї люди,
які її знають

Можливо скласти повне уявлення про досліджуваний об'єкт:

- дані про компанії
- дані про співробітників

ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ:

Внутрішня обстановка офісу це є непрямим свідченням розміру і прибутковості компанії:

Наприклад, із фотографій:

Люди розміщують те, що вони вважають цікавим, важливим, гідним. Таким чином, користувачі неявно хваляться майном, причетністю до події, зв'язком з важливою людиною. З фотографій можливо дізнатися: про місце роботи об'єкта; основні робочі проєкти

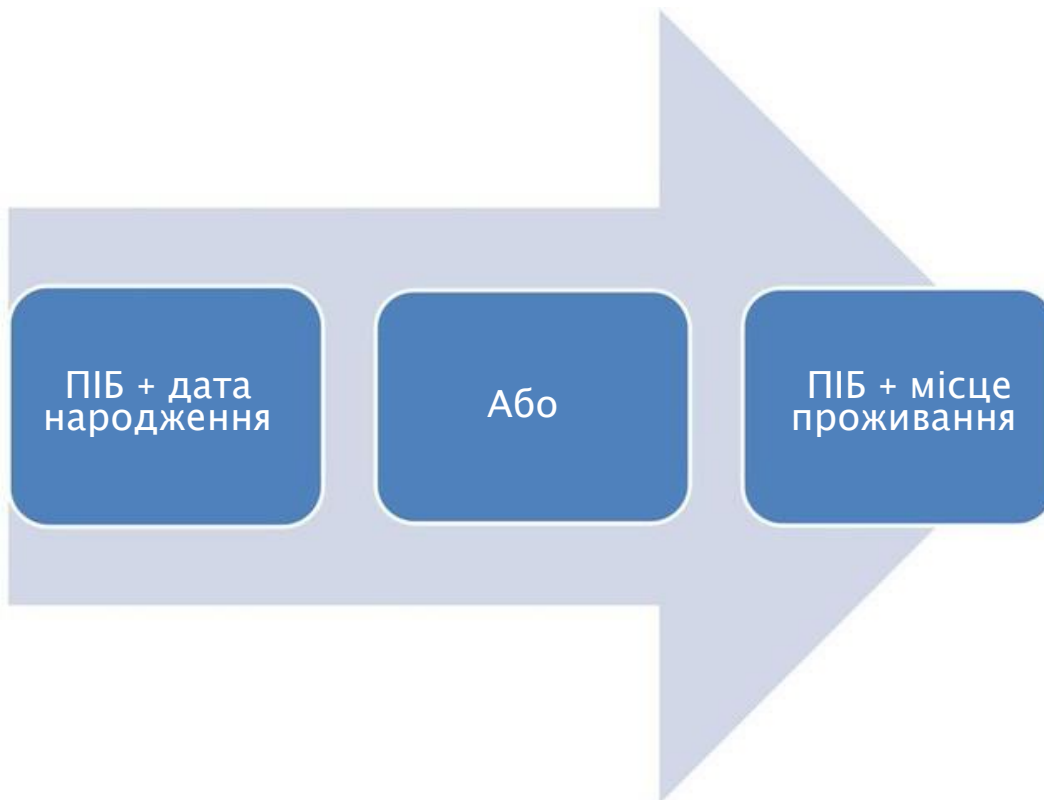

На задньому плані може бути шафа із справами, на корінцях яких назви проєктів; персональні дані по фото авто (номер потрібно зафарбовувати), адреси перебування по фото на тлі будинків, фото біля свого будинку (дачі, фазенди) з обов'язковим попаданням адресної таблички – за метаданих GPS-координати місця, дата-час

Спілкування: користувачі соціальних мереж мають величезну кількість інформації, яку вони не опублікували, яку можливо запитати безпосередньо або спровокувати обговорення даного питання

Метод прямого пошуку - це пошук особистої сторінки за допомогою вбудованої пошукової системи за випадковим збігом

Такий пошук по-різному організовано в різних мережах, але він є скрізь, оскільки цей пошук є фундаментом розвитку даної мережі. Функція для пошуку - у соціальних мережах є різні оператори роботи з пошуком (у Фейсбук це "|", (вертикальний слеш або логічне "АБО"), який допомагає вивести результати, які містять хоча б одну частину пошукового запиту

Аналіз телефонних дзвінків

Аналіз телефонних роздруків (аналіз білінгу) – поширений метод встановлення зв'язків між особами (об'єктами справи), які перебувають у полі зору оперативних підрозділів, за телефонними роздруківками (моніторингом та трафіком). Однією з діаграм, яку чи не найчастіше використовують працівники поліції, є діаграма телефонних зв'язань

Телефонний аналіз може надати багато важливої інформації про злочинне угруповання - його структуру та методи діяльності, а також про:

Статистику з'єднань між конкретними телефонними номерами

Контакти членів угруповання з іншими суб'єктами

Марки та характеристики телефонних апаратів, номери телефону, а також телефонних карт, які використовувалися членами угруповання

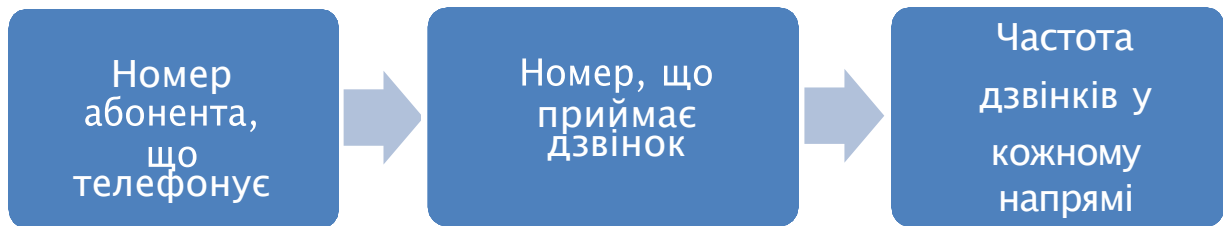
Форму з'єднання (телефонна розмова, SMS, переадресація з'єднань тощо)

Місця з'єднання з мережею та маршрути пересування заданого об'єкта

Час тривалості розмови

Кількість розмов

Для аналізу та візуалізації без використання спеціалізованого аналітичного програмного забезпечення незначного обсягу інформації про з'єднання абонентів необхідно мати такі дані, як:

Застосування квадрата матриці

Застосовується квадратна матриця для ілюстрації наряду. Телефонні номери ініційованих дзвінків можна перерахувати в вертикальній осі (ВІД КОГО) на лівій стороні квадрата. Номери прийнятих дзвінків будуть перераховані на горизонтальній (КОМУ) осі верхньої сторони квадрата.

Визначення всіх номерів

Визначте всі телефонні номери – вхідні та вихідні

Організація номерів

Організуйте всі номери в низхідному порядку (тобто почніть з найменшого числа згори і так до кінця матриці)

Вертикальне введення номерів

Введіть усі номери по вертикальній осі з лівого боку квадрата, починаючи кодом регіону з найменшим значенням, як це вказано вище.

Присвойте групі номерів ярлик «Від кого» на дальньому правому краю матриці

Горизонтальне введення номерів

Введіть усі номери в тому ж порядку по горизонтальній осі на верхній стороні квадрата. Присвойте ярлик «Кому» групі в

нижньому краю матриці

Введення частоти дзвінків

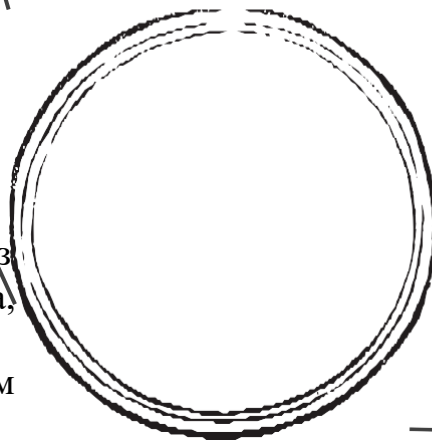
Позначайте частоту дзвінків з одного на інший номер, використовуючи знак «/». Знак частоти ставиться в клітинці матриці, який можна знайти в обох списках

Організування відміток по рядках і стовпцях

Введіть усі дзвінки з кожного номера (рядки) і одержаного кожним номером (стовпці) в матриці. Утворюється певна послідовність телефонних дзвінків, яка служить основою для формування та організації схеми зв'язків

Розробка схеми зв'язків

Розробіть схему зв'язків з інформації, що міститься в матриці. Як у разі зв'язків між людьми та організаціями, використовуйте лінії для з'єднання символів, що представляють різні телефонні номери

Увага: переконайтеся, що список починається уздовж горизонтальної осі з лівого боку квадрата, перший номер повинен бути також першим номером по вертикальній осі.

Кримінальний аналіз в підрозділах Національної поліції України використовується для розслідування злочинів, забезпечення безпеки та зниження рівня злочинності

ПРИКЛАДИ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

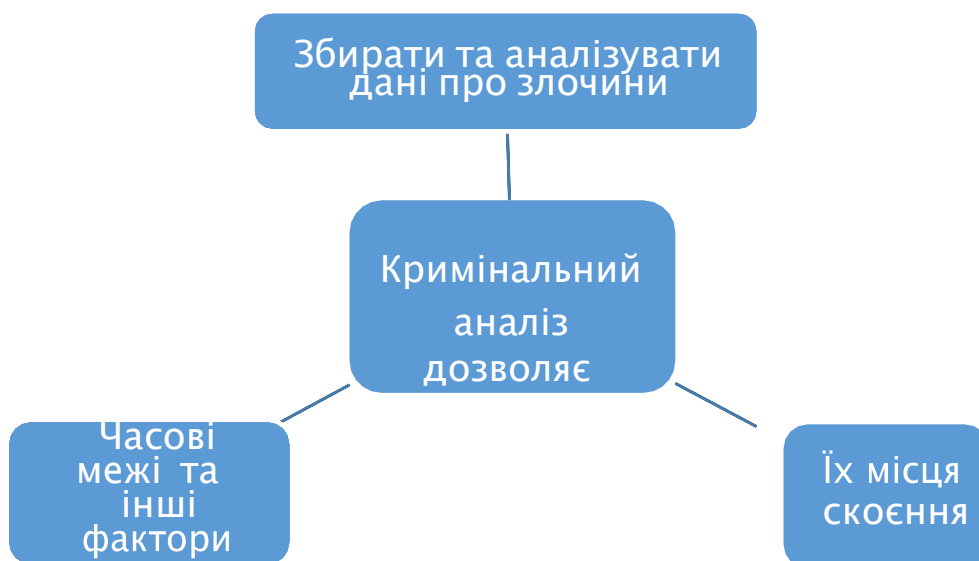
1. РОЗСЛІДУВАННЯ СЕРІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ:

2. ПРОФІЛЮВАННЯ ЗЛОЧИНЦІВ

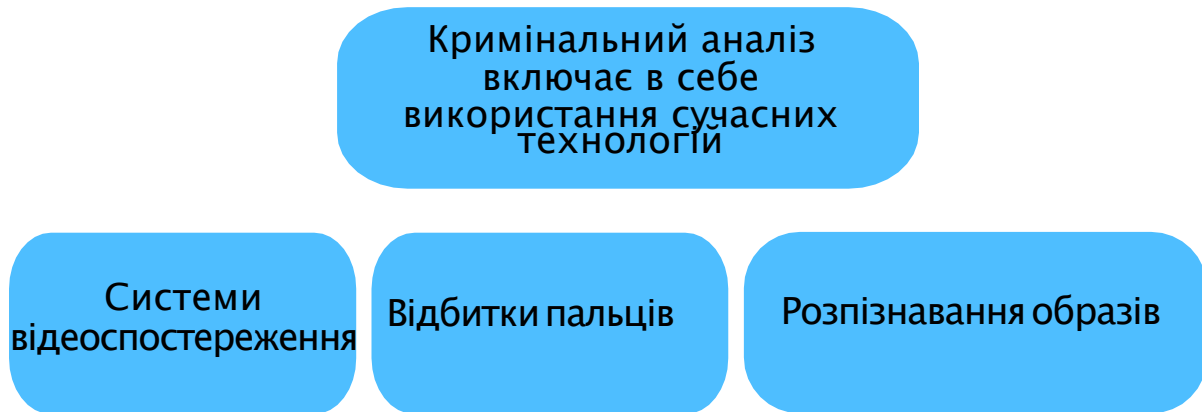

3. АНАЛІЗ ЗЛОЧИННОСТІ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ:

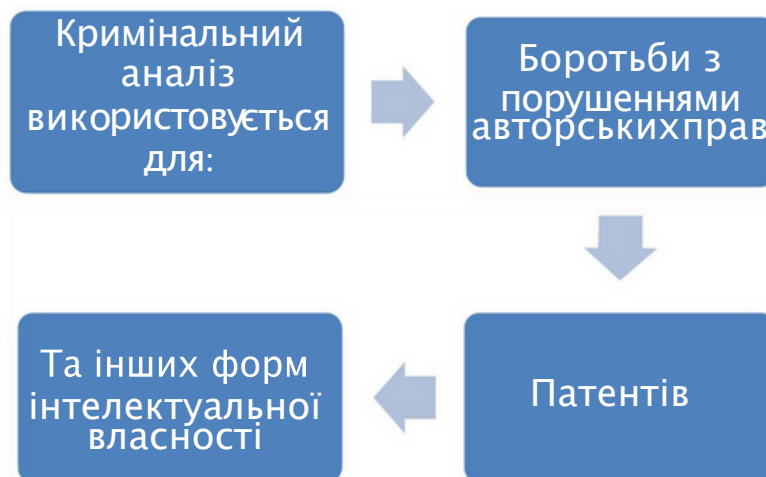

На основі цих аналізів поліція може виявити тенденції, визначити "гарячі точки" злочинності та прийняти відповідні заходи для запобігання злочинам у майбутньому

4. Виявлення злочинців за допомогою технологій:

5. Аналіз злочинів проти інтелектуальної власності:

Це допомагає поліції виявити порушників, встановити обсяг злочинної діяльності та вжити заходів для їх припинення

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО РОЗДІЛУ 2

Що є головною метою для кримінального аналітика?

Що є основною проблемою для кримінального аналітика?

Назвіть методи кримінального аналізу

Для того, щоб бути впевненим у тому, що телефонувала конкретна особа, потрібно?

Пошук особистої сторінки за допомогою вбудованої пошукової системи за випадковим збігом кількох ознак - це?

Назвіть приклади використання кримінального аналізу

Що таке аналіз телефонних дзвінків?

Назвіть основні напрями збору інформації

Що таке аналіз подій, процесу або обороту?

Назвіть етапи аналізу взаємозв'язків

Розділ 3 ЕТАПИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

3.1. Складові процесу кримінального аналізу

ПОСЛІДОВНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

1

Надання запитів до підрозділу кримінального аналізу на проведення кримінального аналізу

2

Кримінальний аналітик отримує матеріали на проведення кримінального аналізу

3

Аналітичний продукт з результатами проведеного аналізу реєструється в аналітичній системі

4

Залежно від інформації, йому надається відповідний гриф і в подальшому реєструється згідно з діловодством та направляється ініціатору запиту

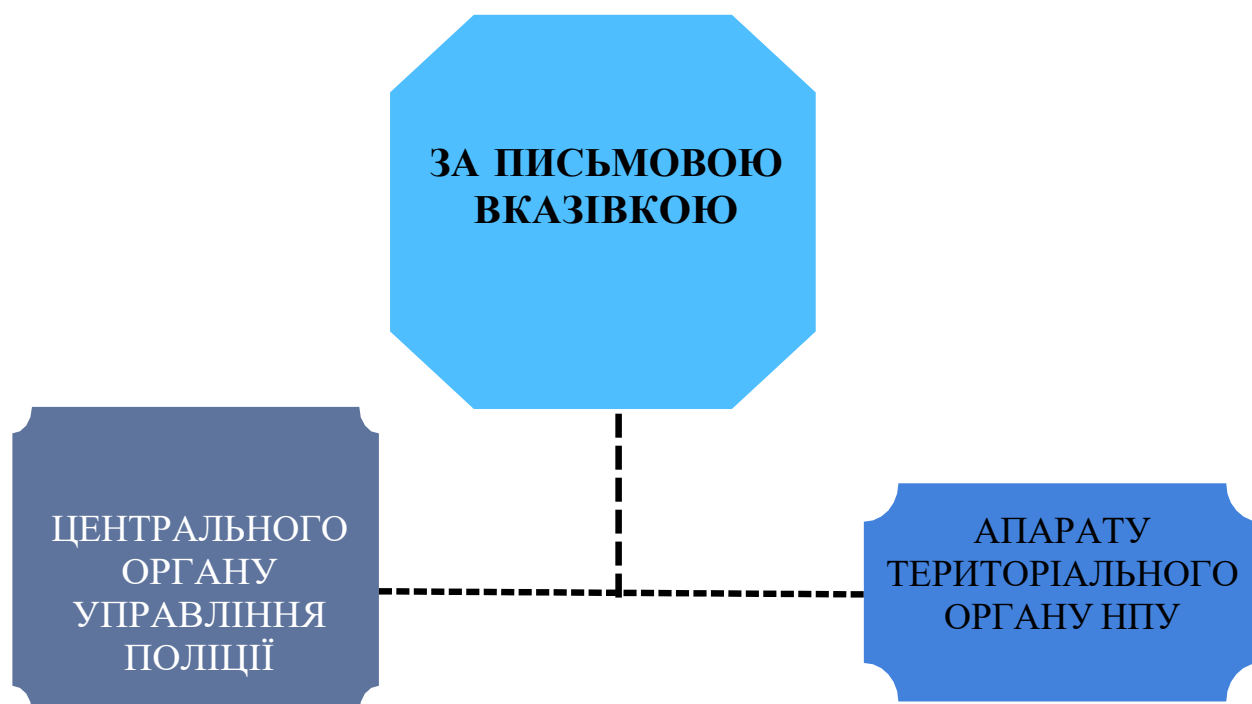
5

За результатами використання аналітичного продукту уповноважена особа повертає до підрозділу кримінального аналізу довідку-відгук

6

Аналітичне дослідження вважається завершеним у разі досягнення мети дослідження та складання виконавцем кінцевого аналітичного продукту

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕТАПІВ ПРОЦЕСУ
КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

В ЦЕНТРАЛЬНОМУ
ОРГАНІ УПРАВЛІННЯ
ПОЛІЦІЇ

ГОЛОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕРШОГО ЗАСТУПНИКА
ГОЛОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ –
НАЧАЛЬНИКА
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

ЗАСТУПНИКА ГОЛОВИ –
НАЧАЛЬНИКА ГОЛОВНОГО
СЛІДЧОГО УПРАВЛІННЯ

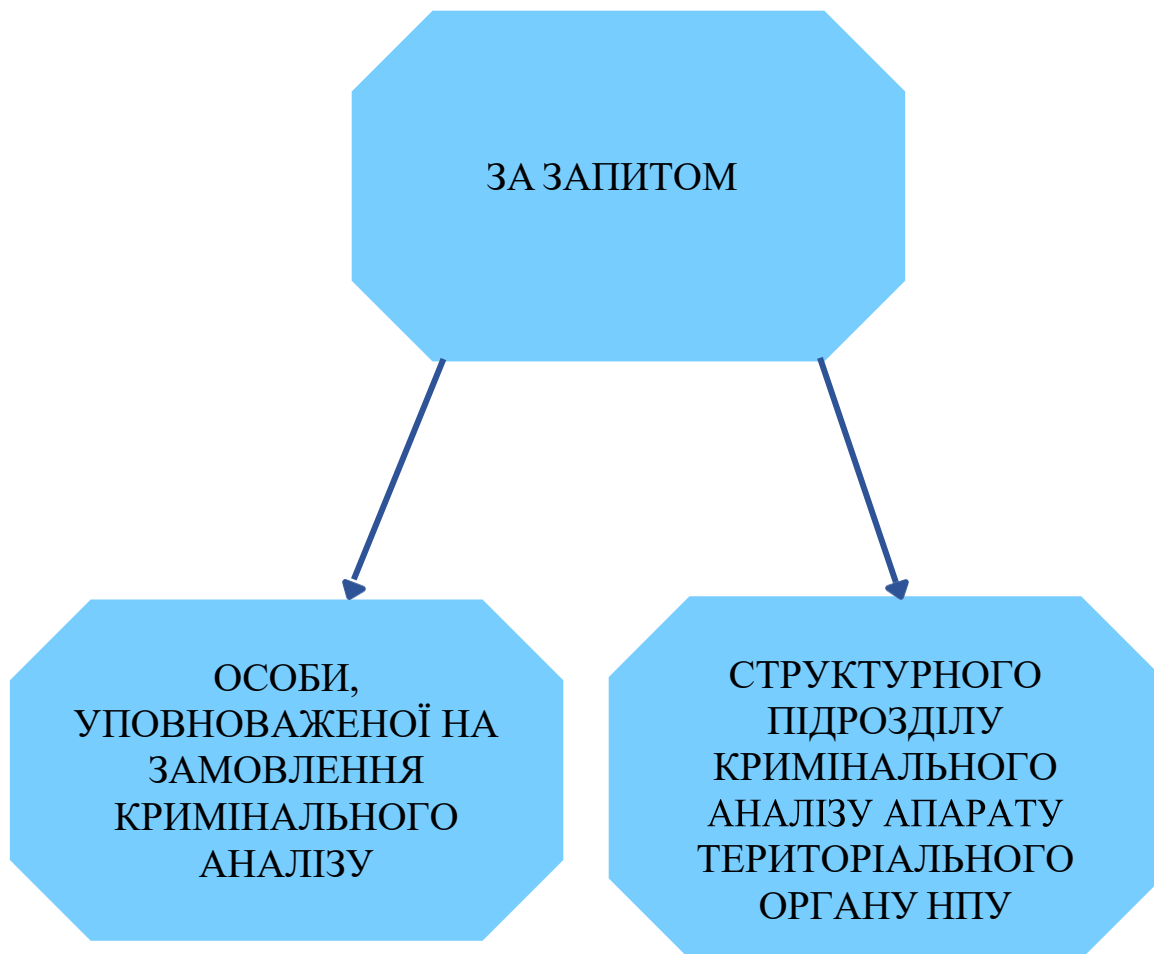
АБО ОСІБ, ЯКІ ЇХ
ЗАМІЩУЮТЬ

АПАРАТУ
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО
ОРГАНУ НПУ

ГОЛОВИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ,
ПЕРШОГО
ЗАСТУПНИКА
ГОЛОВИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ -
НАЧАЛЬНИКА
КРИМІНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ

ЗАСТУПНИКА
ГОЛОВИ –
НАЧАЛЬНИКА
ГОЛОВНОГО
СЛІДЧОГО
УПРАВЛІННЯ, АБО
ОСІБ, ЯКІ ЙОГО
ЗАМІЩУЮТЬ,
НАЧАЛЬНИКІВ
ГОЛОВНИХ
УПРАВЛІНЬ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ В
ОБЛАСТЯХ, М. КИЄВІ,
В АР КРИМ ТА
СЕВАСТОПОЛІ, ЇХ
ЗАСТУПНИКІВ

НАЧАЛЬНИКІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ,
НАЧАЛЬНИКІВ
СЛІДЧИХ
УПРАВЛІНЬ, АБО
ОСІБ, ЯКІ ЇХ
ЗАМІЩУЮТЬ,
КЕРІВНИКА
ПІДРОЗДІЛУ
КРИМІНАЛЬНОГО
АНАЛІЗУ
ЦЕНТРАЛЬНОГО
ОРГАНУ
УПРАВЛІННЯ
ПОЛІЦІЇ, АБО
ОСОБИ, ЯКА ЙОГО
ЗАМІЩУЄ

01

ЗІ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ АПАРАТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ОРГАНУ НПУ ВИКЛЮЧНО ЗА ПІДПИСОМ КЕРІВНИКА АБО ОСОБИ, ЯКА ЙОГО ЗАМІЩУЄ

02

З ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛУ (ВІДДІЛЕННЯ) ГУНП ЗА ПОГОДЖЕННЯМ ЗАСТУПНИКІВ – НАЧАЛЬНИКІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, НАЧАЛЬНИКІВ СЛІДЧИХ УПРАВЛІНЬ, АБО ОСІБ, ЯКІ ЇХ ЗАМІЩУЮТЬ

ДО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ АПАРАТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ОРГАНУ НПУ НАПРАВЛЯЄТЬСЯ ЗАПИТ

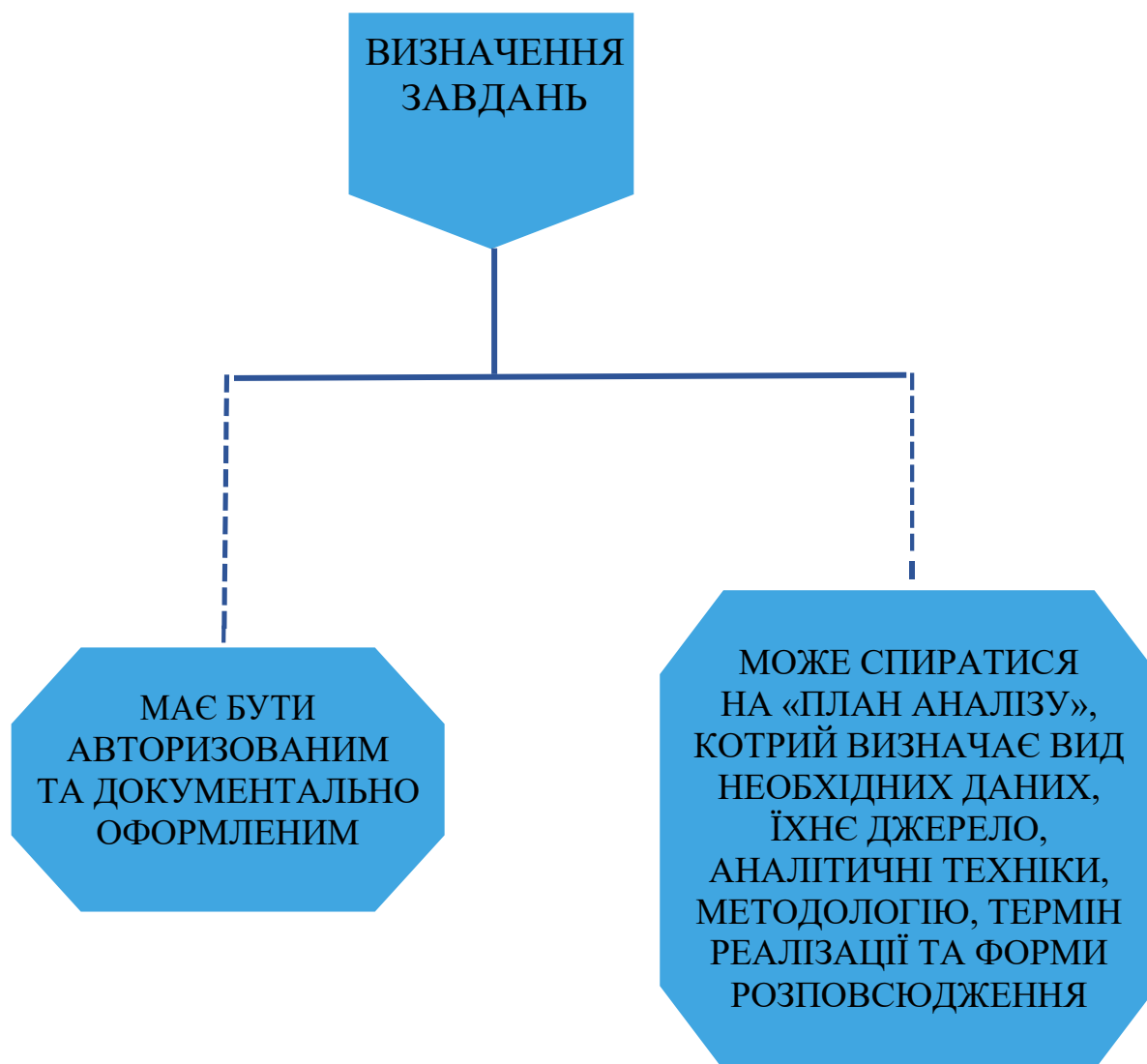
03

ІНІЦІАТИВНО – ПРИ ВИЯВЛЕННІ КРИМІНАЛЬНИМ АНАЛІТИКОМ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО НОВИХ ЗЛОЧИНІВ, ЯКІ ГОТУЮТЬСЯ АБО ВЧИНЕНІ, ОСІБ ТА ГРУП ОСІБ, ЯКІ ГОТУЮТЬ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ, АБО ПІДОЗРЮЮТЬСЯ У ЙОГО ВЧИНЕННІ, ДІЯЛЬНІСТЬ ЗЛОЧИННИХ ГРУП ТА ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, А ТАКОЖ ФАКТІВ, ВІДОМОСТЕЙ ПРОТИПРАВНОГО ХАРАКТЕРУ, ТЕНДЕНЦІЙ ЗЛОЧИННОСТІ, ЗА ПОГОДЖЕННЯМ КЕРІВНИКА СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

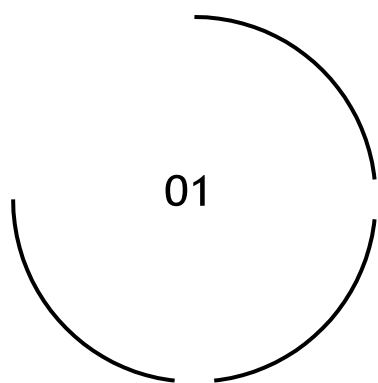
НАДАННЯ ЗАПИТІВ ДО ПІДРОЗДІЛУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

НАДАННЯ ЗАПИТІВ ДО ПІДРОЗДІЛУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ НА ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО АНАЛІЗУ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ В МЕЖАХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ АБО ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ СПРАВИ. ПІДГОТОВЛЕНІЙ ЗАПИТ, З ПЕРЕЛІКОМ КОНКРЕТНИХ ПИТАНЬ, ЯКІ ЦІКАВЛЯТЬ ІНІЦІАТОРА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ, ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ОБҐРУНТОВАНИХ ПІДСТАВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ТА, З ДОЛУЧЕННЯМ УСІХ НЕОБХІДНИХ МАТЕРІАЛІВ, ЯКІ ВМІЩУЮТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ПОДІЮ, ПІДПИСАНИЙ КЕРІВНИКОМ ЗАЦІКАВЛЕНОГО ПІДРОЗДІЛУ, НАПРАВЛЯЄТЬСЯ ДО ПІДРОЗДІЛУ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

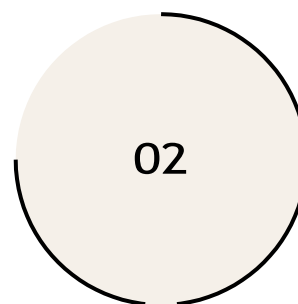

Збирання даних та інформації

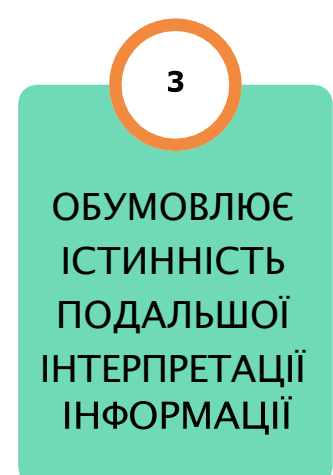
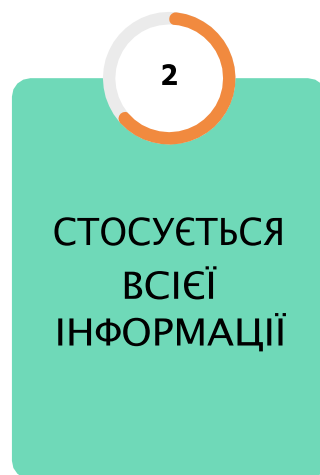
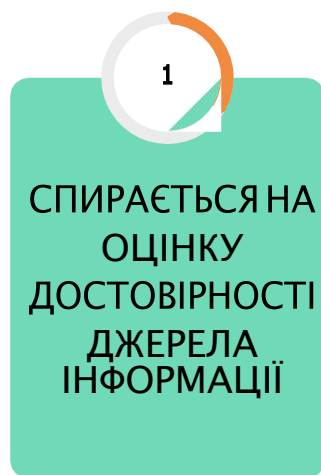
ПОВИННЕ БУТИ
ЗАПЛАНОВАНИМ

МАЄ КОНЦЕНТРУВАТИСЯ
ТА СПРЯМОВУВАТИСЯ
НА МЕТУ (ОСОБУ, ГРУПУ)
І ТЕМУ АНАЛІЗУ

***ЗБИРАННЯ: ПОШУК
ТА НАКОПИЧЕННЯ ДАНИХ
ДЛЯ АНАЛІЗУ***

ОЦІНКА ІНФОРМАЦІЇ

ВПОРЯДКУВАННЯ:

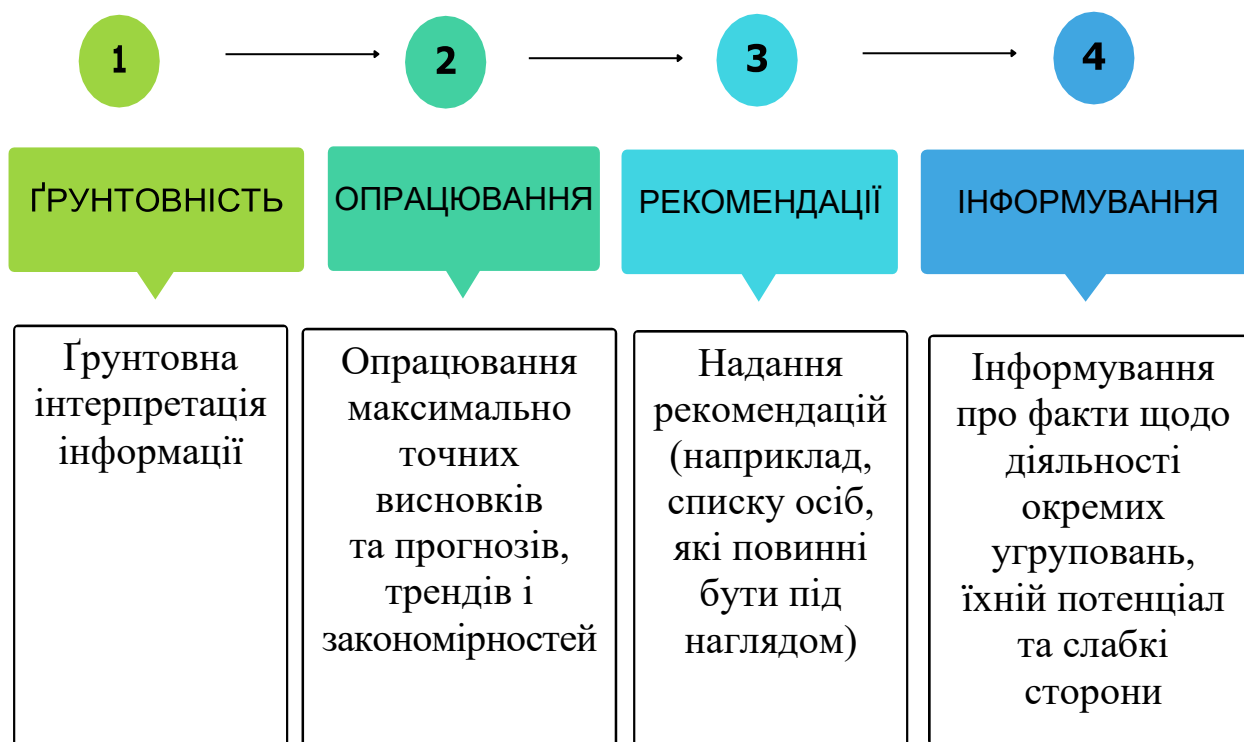
ВІДСІЮВАННЯ

ВІДСІЮВАННЯ
НЕПРАВДИВИХ,
НЕСУТТЄВИХ
ДАНИХ

ВПОРЯДКОВАНІСТЬ

ВПОРЯДКУВАННЯ
РЕШТИ
ІНФОРМАЦІЇ З
МЕТОЮ
ВСТАНОВЛЕННЯ
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ
МІЖ ЇЇ
СКЛАДОВИМИ

АНАЛІЗ

ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ:

ПІДСУМОВУВАННЯ

ВИЗНАЧЕННЯ

ДОДАТКОВЕ НАВЧАННЯ

1

ПІДСУМОВУВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ
ПРОЦЕСУ
НАКОПИЧЕННЯ
ТА АНАЛІЗУ
ІНФОРМАЦІЇ,
А ТАКОЖ
ПРЕДСТАВЛЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ
ОПЕРАТИВНОГО
ПРОЦЕСУ

2

ВИЗНАЧЕННЯ
ВИРАЗНИХ
ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ
ФАКТАМИ ТА
ОЦІНКАМИ,
ВИСНОВКАМИ ТА
ПРОГНОЗАМИ

3

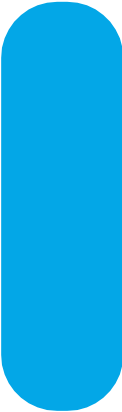
ЧАСТО ВИМАГАЄ
ДОДАТКОВОГО
НАВЧАННЯ У СФЕРІ
НАПИСАННЯ ТЕКСТІВ
АБО ВИКОРИСТАННЯ
ПРОГРАМНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ
ВІЗУАЛІЗАЦІЇ
МАТЕРІАЛУ
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕДБАЧАЄ 2 ФОРМИ

ПЕРША ФОРМА

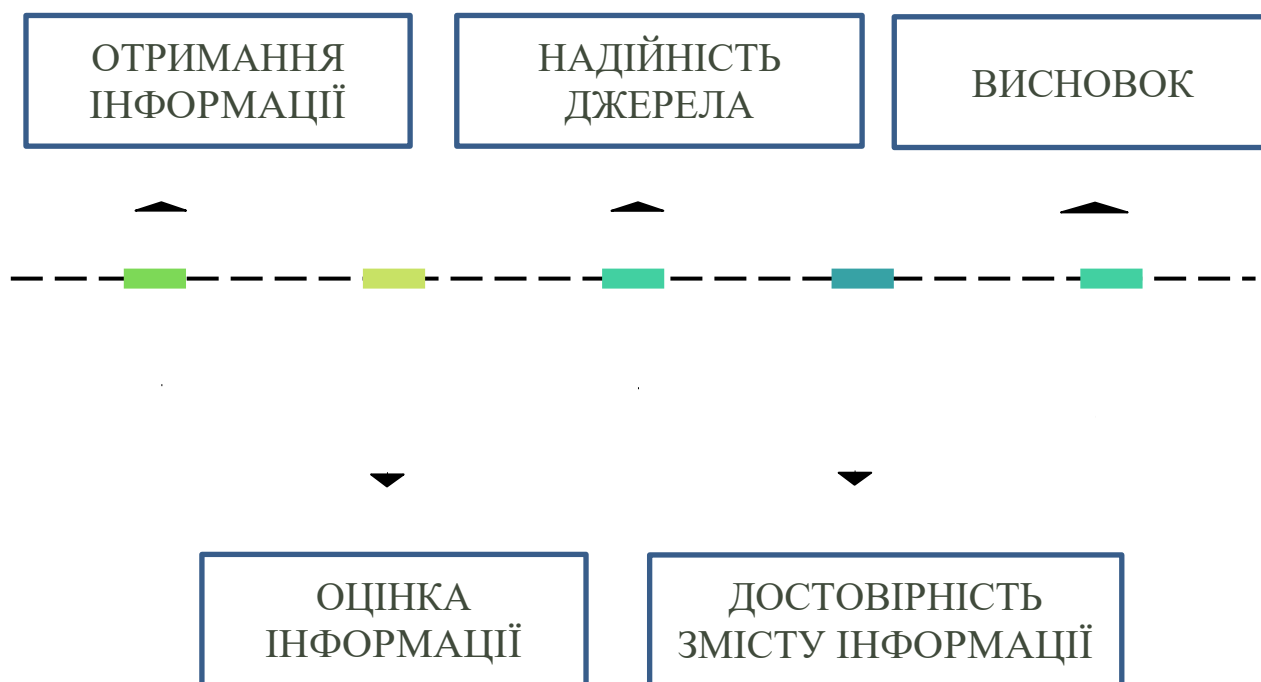
Спрямовується на вивчення того, як аналітичний підрозділ і його аналітики виконали свою роботу та який досвід впливає з результатів їхньої роботи

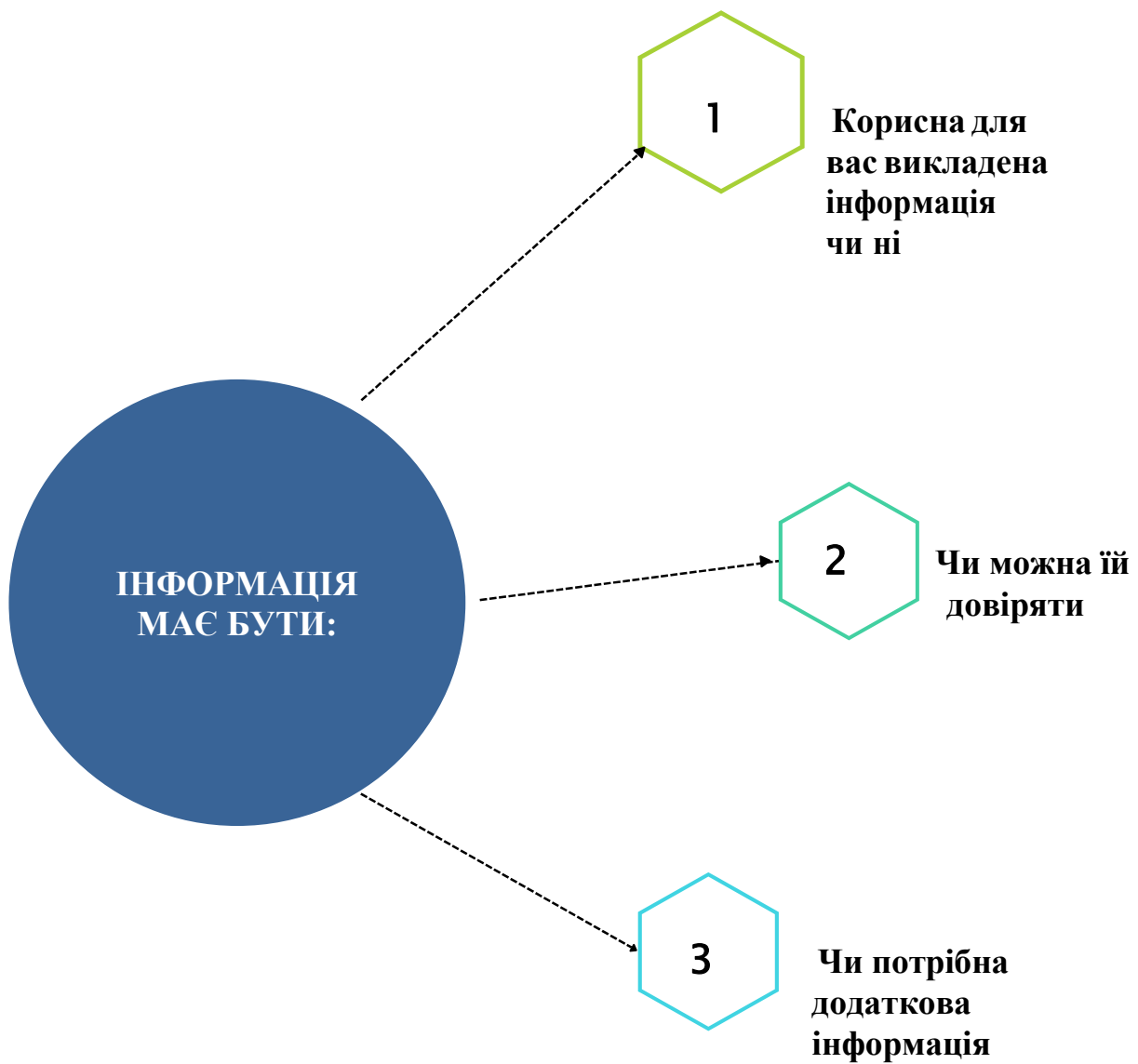

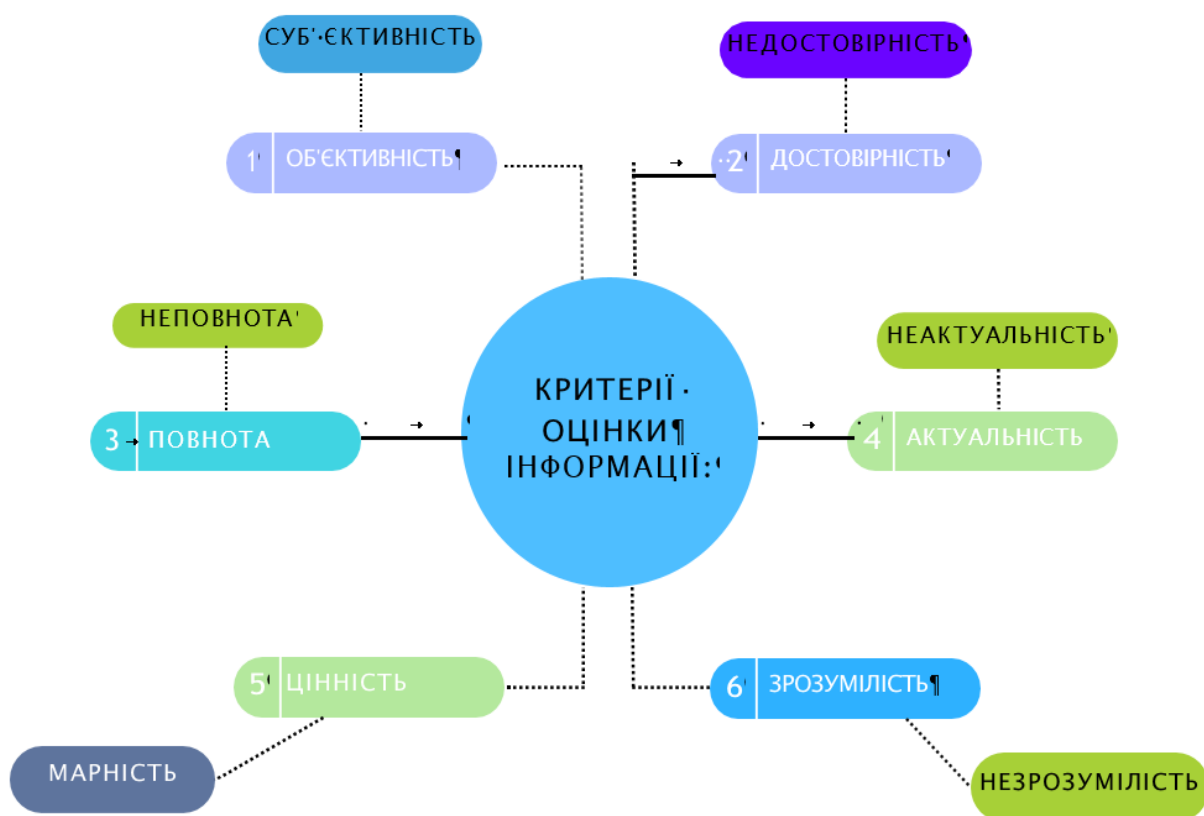
ДРУГА ФОРМА

Концентрується на результативності, тобто оцінці, чи був продукт аналізу корисним у праці ініціаторів, який рівень підтримки він забезпечив та чи був він достовірним і своєчасним на думку ініціатора

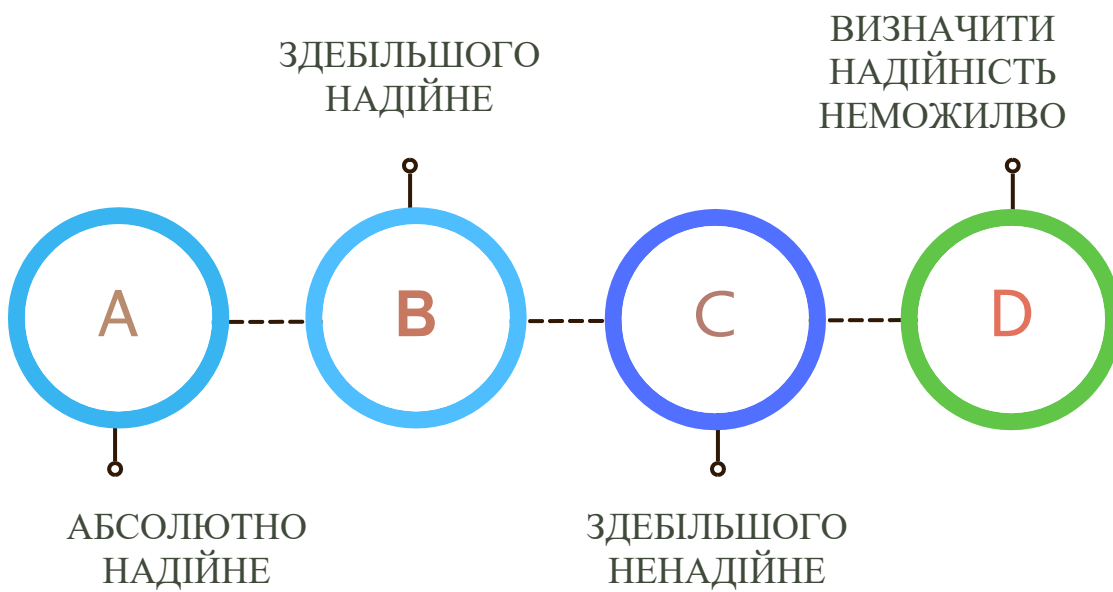
3.2. Характеристика процесів кримінального аналізу

НАДІЙНІСТЬ ДЖЕРЕЛА:

Оцінка «В» джерела інформації

01

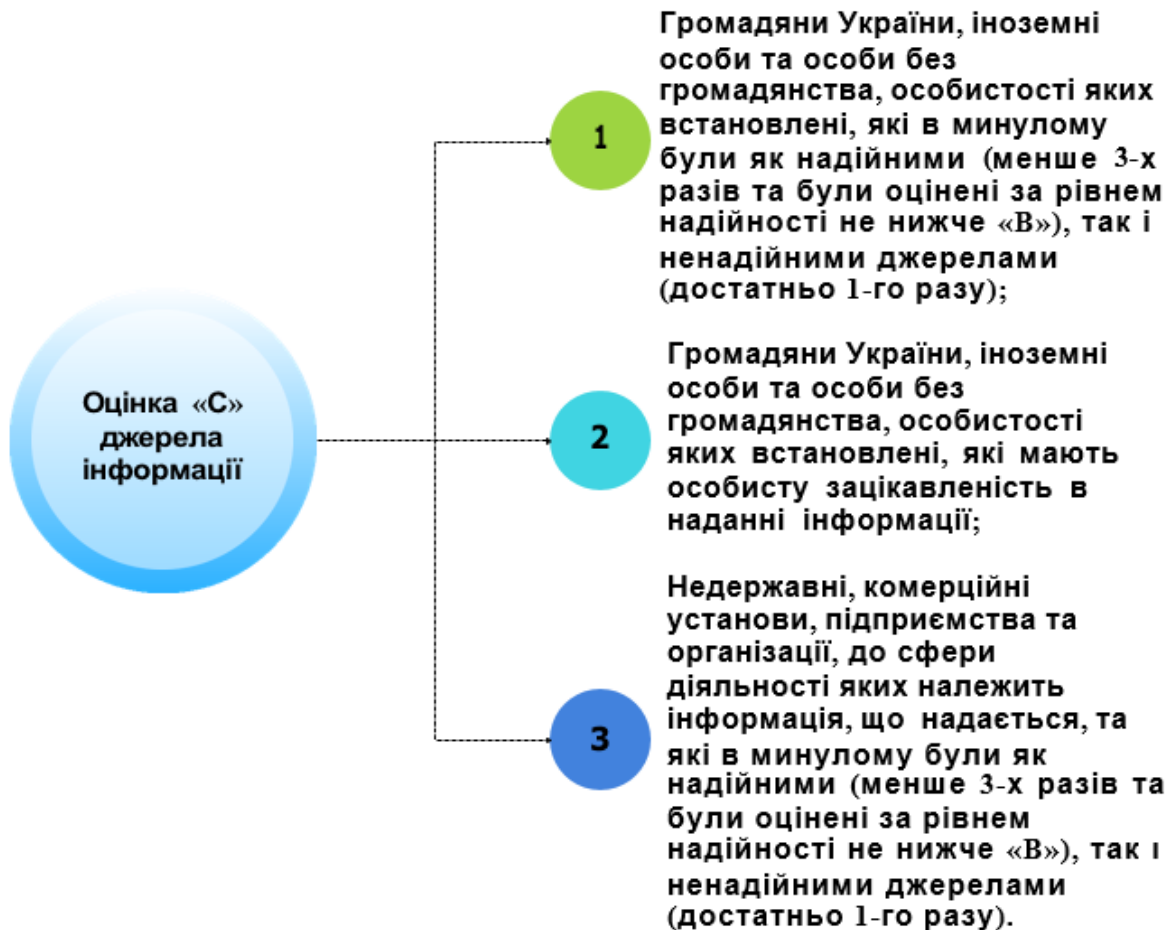
**Будь-які
технічні
засоби**

02

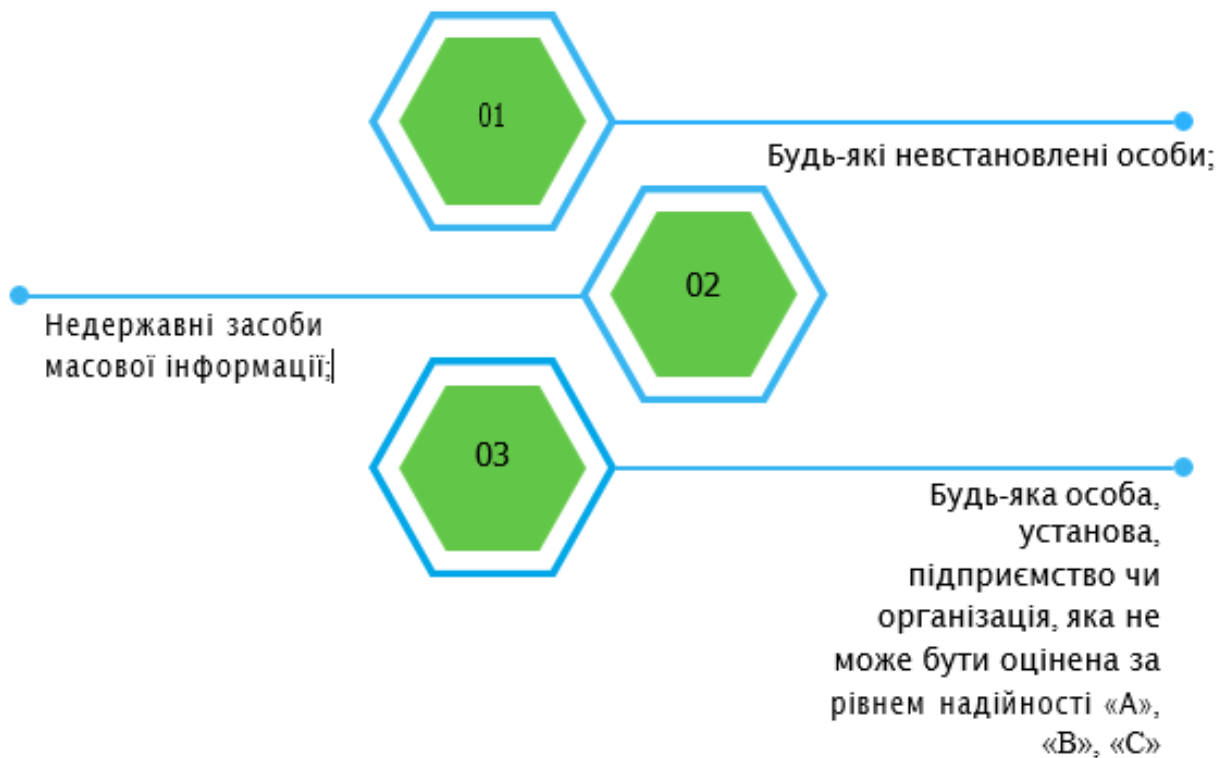
**Недержавні, комерційні
установи, підприємства та
організації, до сфери
діяльності яких належить
інформація, що надається,
та які в минулому в
більшості випадків
виявилися надійними
джерелами (3 та більше
разів та були оцінені за
рівнем надійності не
нижче «В»)**

03

**Громадяни України,
іноземні особи та
особи без
громадянства,
особистості яких
встановлені та які в
минулому, в
більшості випадків,
виявилися
надійними
джерелами**

ОЦІНКА «D» ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ЧОТИРИ КРИТЕРІЇ:

СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ:

ЗА ФОРМОЮ

особисті, речові, ілюстративні
(фотографічні), електронні

СТУПЕНЕМ ЇЇ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

відкриті, закриті, гласні,
негласні

ОСОБИСТІ

фізичні та юридичні особи

ВІДКРИТЕ ДЖЕРЕЛО

доступне та публічне джерело
(преса, інтернет, інші засоби
масової інформації)

ІЛЮСТРАТИВНІ (ФОТОГРАФІЧНІ)

зображення з
фотоапарата,
відеокамери,
тепловізора тощо

ЗАКРИТЕ ДЖЕРЕЛО

це джерело, доступ до
якого обмежений

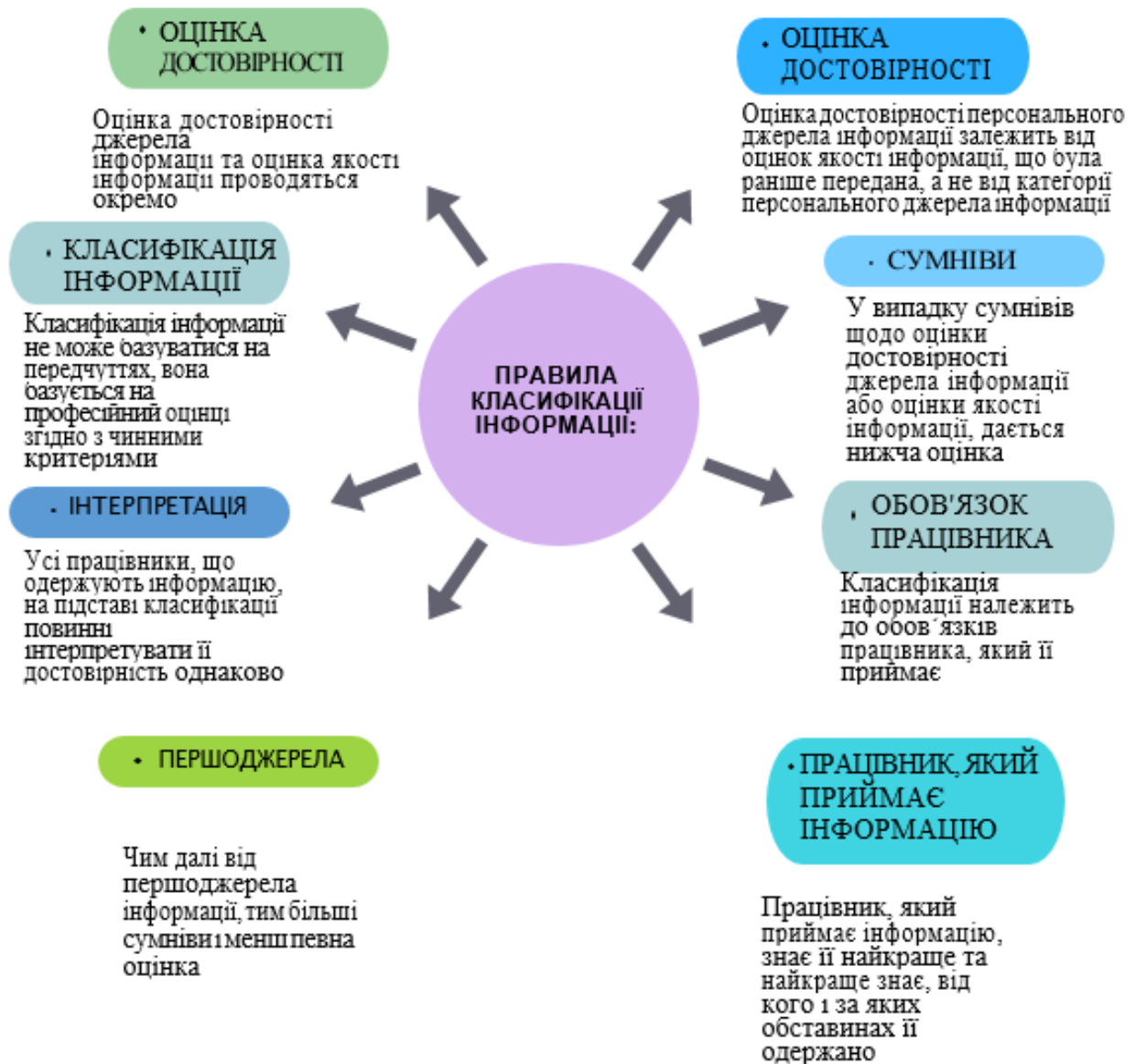
ЕЛЕКТРОННІ

перехоплені сигнали, що
передаються електронним
шляхом

НЕГЛАСНЕ ДЖЕРЕЛО

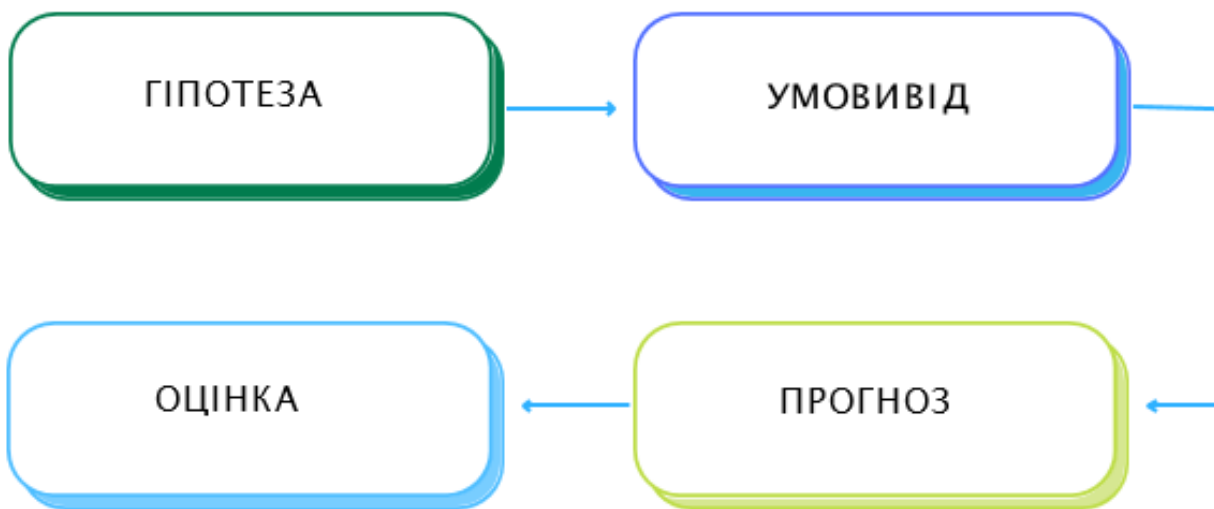
особисте або речове джерело
в оперативно-розшуковій
діяльності

ПРАВИЛА КЛАСИФІКАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ:

3.3. Особливості підготовки, формулювання та надання результатів кримінального аналізу

ВИСНОВКИ:

Аналітичний продукт

1

Періодичні, які створюються на відповідну дату протягом встановленого періоду

Аналітичні продукти поділяються на:

2

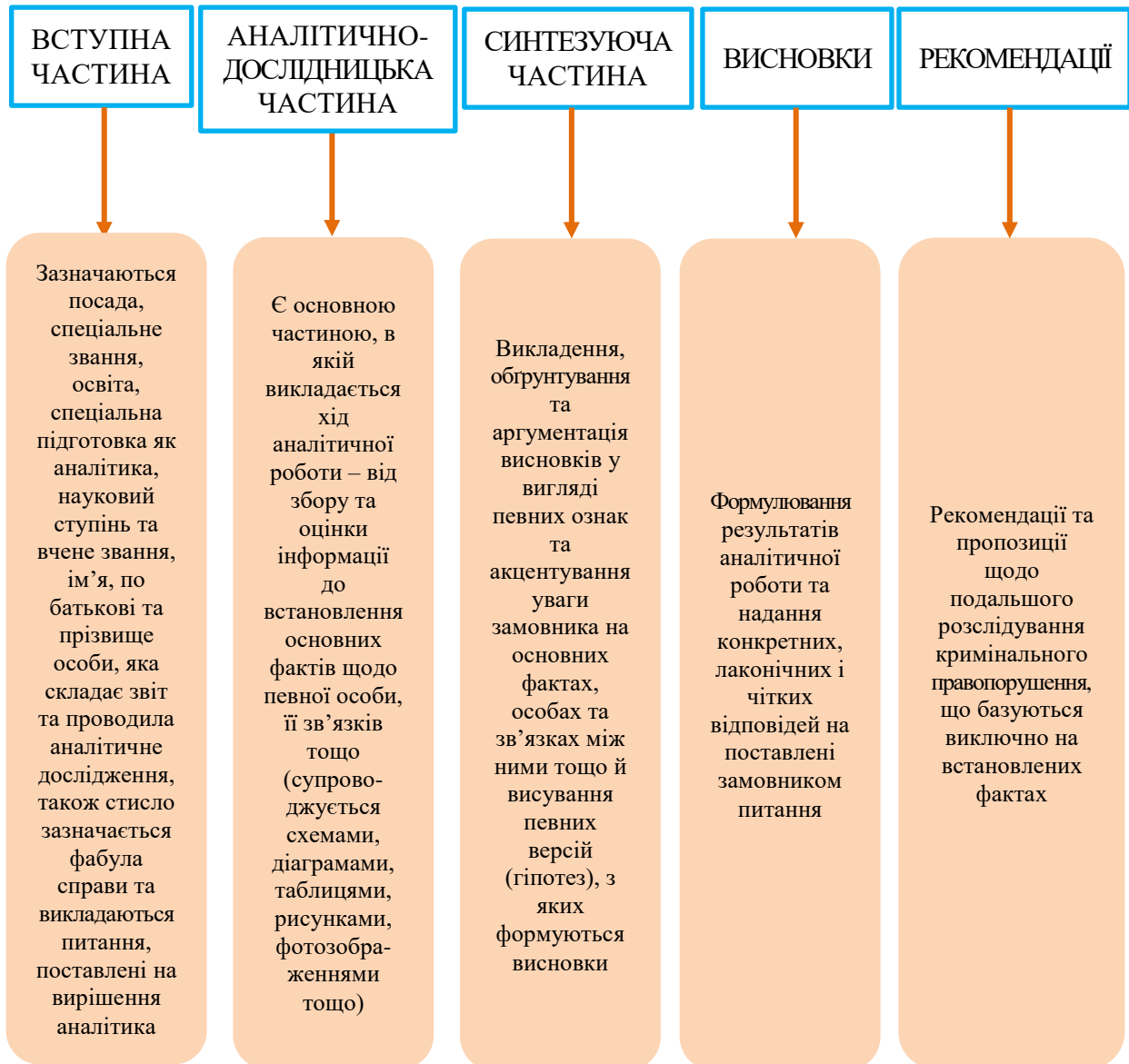
Такі, що створюються за потребою або запитом замовника аналізу

ПИСЬМОВИЙ ЗВІТ ПОВИНЕН ВІДПОВІДАТИ ПЕВНИМ ПРИНЦИПАМ:

СТРУКТУРА ПИСЬМОВОГО ЗВІТУ СКЛАДАЄТЬСЯ
З ТАКИХ ЧАСТИН:

РОЗДІЛИ ПИСЬМОВОГО ЗВІТУ:

1

ІНФОРМАЦІЙНИЙ

Інформаційний розділ переважно орієнтований на відображення релевантних для дослідження відомостей.

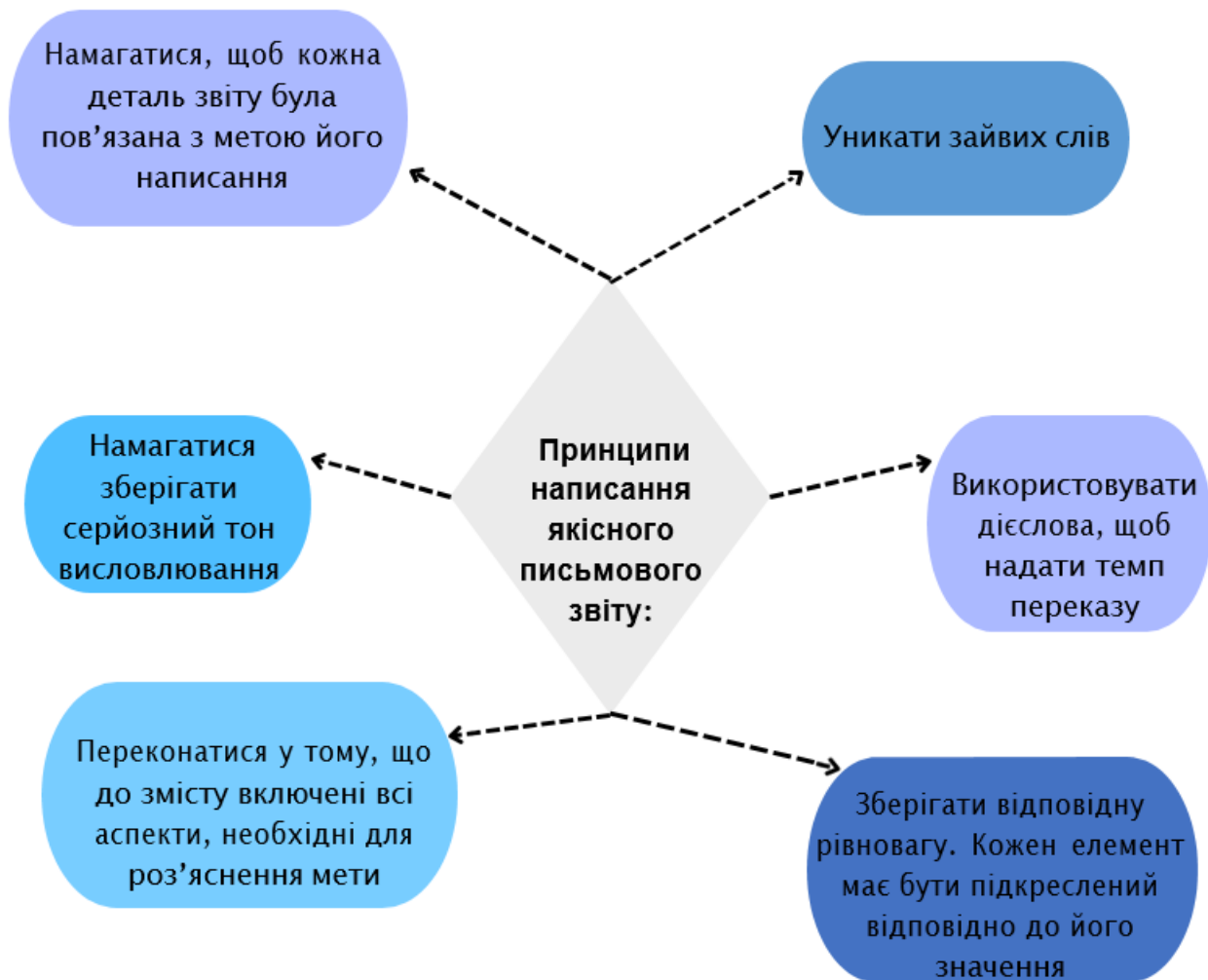
Ці дані можуть мати різноманітну природу та бути представлені по-різному, їх можна представити у вигляді текстової інформації або у вигляді таблиць, графіків, схем тощо

2

АНАЛІТИЧНИЙ

Аналітичний розділ письмового звіту переважно містить логічні міркування при зіставленні різних фактів, пояснення явищ і їхніх взаємозв'язків, а також у ньому формулюються загальні висновки та прогнози розвитку ситуації

**Етапи складання
аналітичного продукту:**

**Відповідно до нормативних вимог
аналітичні звіти складаються також
у вигляді досьє:**

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО РОЗДІЛУ 3

В яких випадках проводиться кримінальний аналіз?

Назвіть послідовність проведення кримінального аналізу

Надайте характеристику етапів кримінального аналізу

Які існують критерії оцінки інформації?

Назвіть порядок проведення оцінки даних

Які існують правила класифікації інформації?

Надайте визначення поняття «аналітичний продукт»

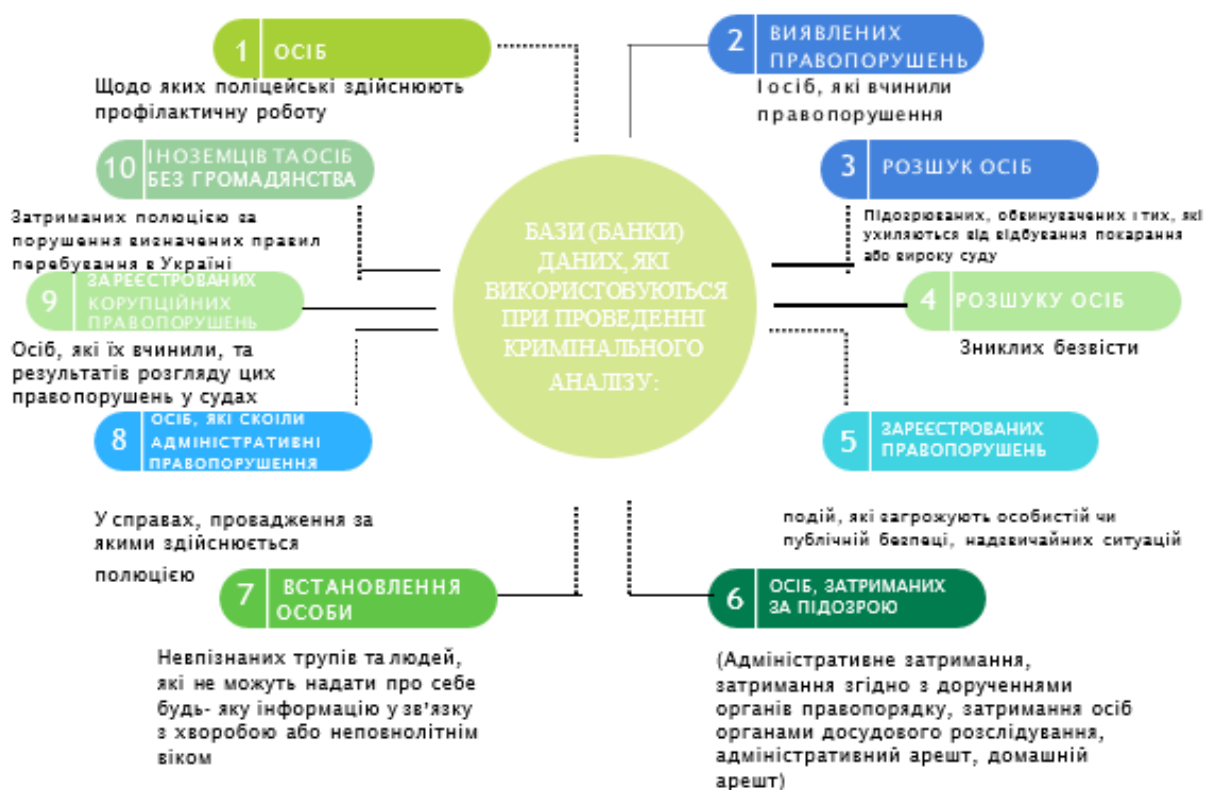
Назвіть види аналітичних продуктів

Яка структура аналітичного звіту?

Назвіть особливості складання аналітичного звіту

Розділ 4 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

4.1. Сутність та класифікація інформаційних ресурсів, що використовуються під час кримінального аналізу

11

ВИКРАДЕНОГО
МАЙНА,

ЩО МАЄ ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ
ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ АБО РЕЧЕЙ,
ПОВ'ЯЗАНИХ З
ПРАВООПОРУШЕННЯМ

12

ВИКРАДЕНИХ
(ВТРАЧЕНИХ)
ДОКУМЕНТІВ

ЗА ЗВЕРНЕННЯМ
ГРОМАДЯН

13

ЗНАЙДЕНИХ АБО
ВИЛУЧЕНИХ
ПРЕДМЕТІВ І РЕЧЕЙ,

У ТОМУ ЧИСЛІ
ЗАБОРОНЕНИХ
АБО ОБМЕЖЕНИХ В ОБІГУ,
А ТАКОЖ ДОКУМЕНТІВ
З ОЗНАКАМИ ПІДРОБКИ,
ЯКІ МАЮТЬ ІНДИВІДУАЛЬНІ
(ЗАВОДСЬКІ) НОМЕРИ

19

ДОРОЖНЬО-
ТРАНСПОРТНИХ
ПРИГОД,

ОФОРМЛЕННЯ ЯКИХ
ЗДІЙСНЮВАЛОСЯ ПОЛІЦІЄЮ,
ТА ЇХНІХ НАСЛІДКІВ

18

БАЗИ ДАНИХ,

ЩО ФОРМУЮТЬСЯ В
ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ
ОПЕРАТИВНО- РОЗШУКОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ВІДПОВІДНО
ДО ЗАКОНУ

БАЗИ (БАНКИ)
ДАНИХ, ЩО
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ПРИ ПРОВЕДЕННІ
КРИМІНАЛЬНОГО
АНАЛІЗУ:

14

ВИКРАДЕНИХ
ТРАНСПОРТНИХ
ЗАСОБІВ,

ЯКІ РОЗШУКУЮТЬСЯ У
ЗВ'ЯЗКУ З БЕЗВІСНИМ
ЗНИКНЕННЯМ ОСОБИ,
ВИЯВЛЕНИХ
БЕЗГОСПОДАРНИХ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ,
А ТАКОЖ ВИКРАДЕНИХ,
ВТРАЧЕНИХ НОМЕРНИХ
ЗНАКІВ

17

ВИКРАДЕНОЇ
ВТРАЧЕНОЇ, ВИЛУЧЕНОЇ,
ЗНАЙДЕНОЇ ЗБРОЇ,

А ТАКОЖ
ДОБРОВІЛЬНО ЗДАНОЇ
ЗБРОЇ ІЗ ЧИСЛА ТІЄЇ,
ЩО НЕЗАКОННО
ЗБЕРІГАЛАСЯ

16

ЗБРОЇ,

ЩО ПЕРЕБУВАЄ У ВОЛОДІННІ
ТА КОРИСТУВАННІ ФІЗИЧНИХ
І ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ЯКИМ
НАДАНО ДОЗВІЛ НА
ПРИДБАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ,
НОСІННЯ, ПЕРЕВЕЗЕННЯ
ЗБРОЇ

15

ВИДАНИХ
ДОЗВІЛЬНИХ
ДОКУМЕНТІВ

У СФЕРІ БЕЗПЕКИ
ДОРОЖНЬОГО РУХУ ТА
ДОЗВОЛІВ НА РУХ
ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ
ТРАНСПОРТНИХ
ЗАСОБІВ

ЗА СПОСОБАМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ МАСИВІВ
І РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ З НИХ, ІНФОРМАЦІЙНІ
РЕСУРСИ ПОДІЛЯЮТЬСЯ НА:

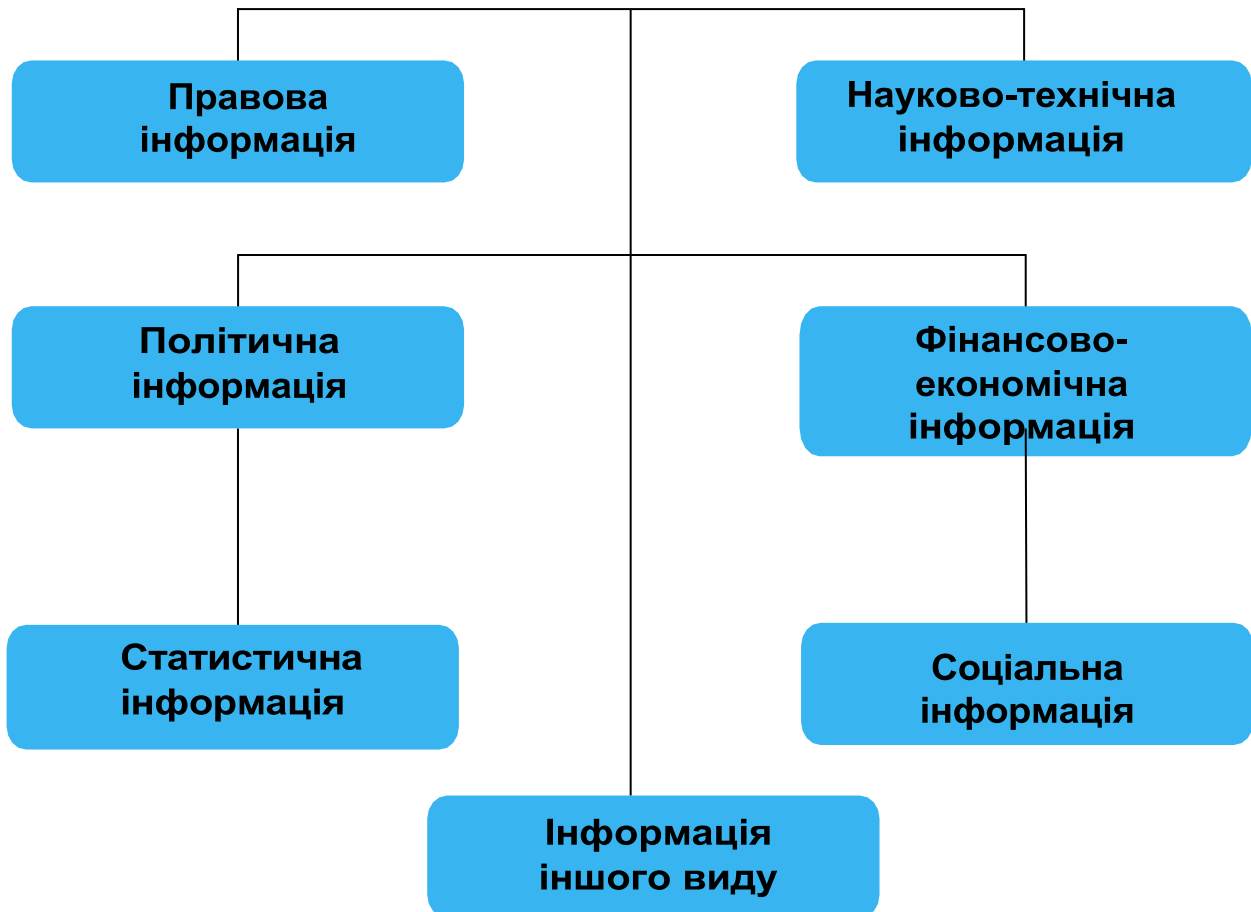
СТАЦІОНАРНІ

ФОРМУЮТЬСЯ І
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ,
ЯК ПРАВИЛО, В
СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ ЗА
ДОПОМОГОЮ ЇХ
ІНФОРМАЦІЙНИХ
СИСТЕМ І МЕРЕЖ, У
ТОМУ ЧИСЛІ Й ЧЕРЕЗ
ІНТЕРНЕТ

ПЕРЕСУВНІ

ФОРМУЮТЬСЯ
ДЕРЖАВНИМИ І
ПРИВАТНИМИ
(КОМЕРЦІЙНИМИ)
ІНФОРМАЦІЙНИМИ
ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ЯК
СПЕЦІАЛЬНІ
ІНФОРМАЦІЙНІ
ПРОДУКТИ, ГОЛОВНИМ
ЧИНОМ, У ВИГЛЯДІ
БАНКІВ ДАНИХ

КЛАСИФИКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ:

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЗА СПОСОБОМ ДОСТУПУ
ПОДІЛЯЮТЬСЯ НА:

ІНФОРМАЦІЙНІ
РЕСУРСИ, ЯКІ
СКЛАДАЮТЬСЯ
З ІНФОРМАЦІЇ
ВІДКРИТОГО
ДОСТУПУ

1

Ресурси без
обмеження

ІНФОРМАЦІЮ
З ОБМЕЖЕНИМ
ДОСТУПОМ

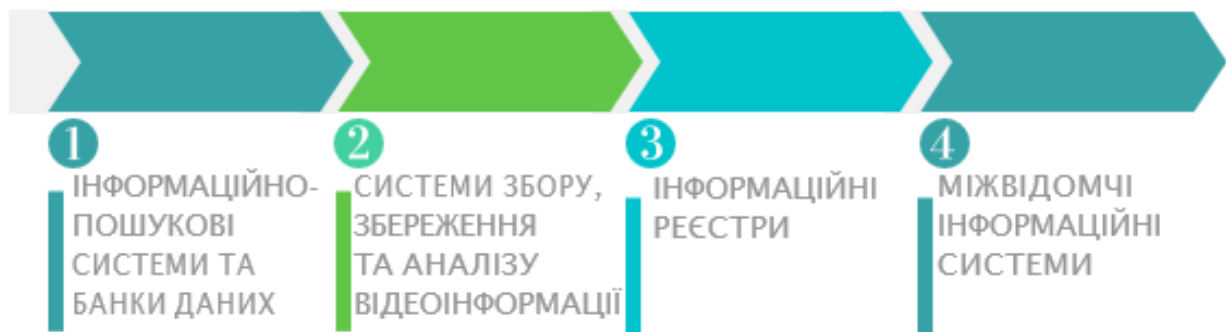
2

Державна таємниця,
конфіденційна
інформація,
комерційна
таємниця,
банківська та інші
види таємниць,
персональні дані

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ЩО СКЛАДАЮТЬСЯ З ІНФОРМАЦІЇ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

ЯКЩО РОЗГЛЯДАТИ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, З МЕТОЮ ПРИКЛАДНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ, ЇХ МОЖНА КЛАСИФІКУВАТИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ:

4.2. Інформаційні системи та реєстри державних органів, відкриті реєстри інформації, що використовуються під час кримінального аналізу

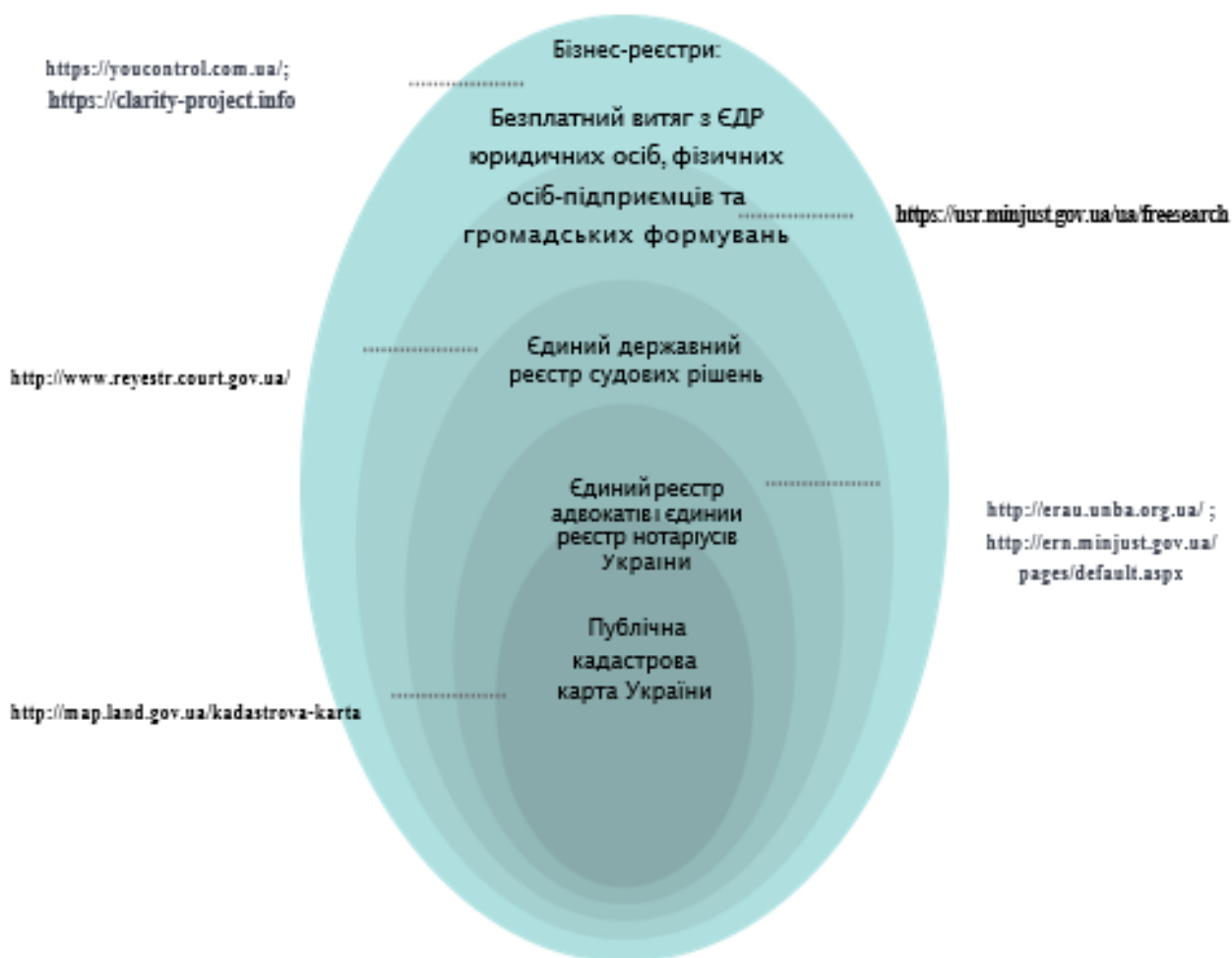
**З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННОГО ЦИФРОВОГО ПІДПИСУ
ПРАЦІВНИКИ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
ОТРИМУЮТЬ ІНФОРМАЦІЮ З ТАКИХ РЕЄСТРІВ:**

РЕЄСТР ПРАВ НА
НЕРУХОМЕ МАЙНО

ІНФОРМАЦІЙНІ
РЕСУРСИ ДП
«НАЦІОНАЛЬНІ
ІНФОРМАЦІЙНІ
СИСТЕМИ»

Дані з підсистем
сервісних центрів,
Єдиний державний
реєстр юридичних
осіб, фізичних осіб-
підприємців та
громадських
формувань

ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР

**ІНСТРУМЕНТИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ:**

**MICROSOFT
EXCEL**

POWER BI

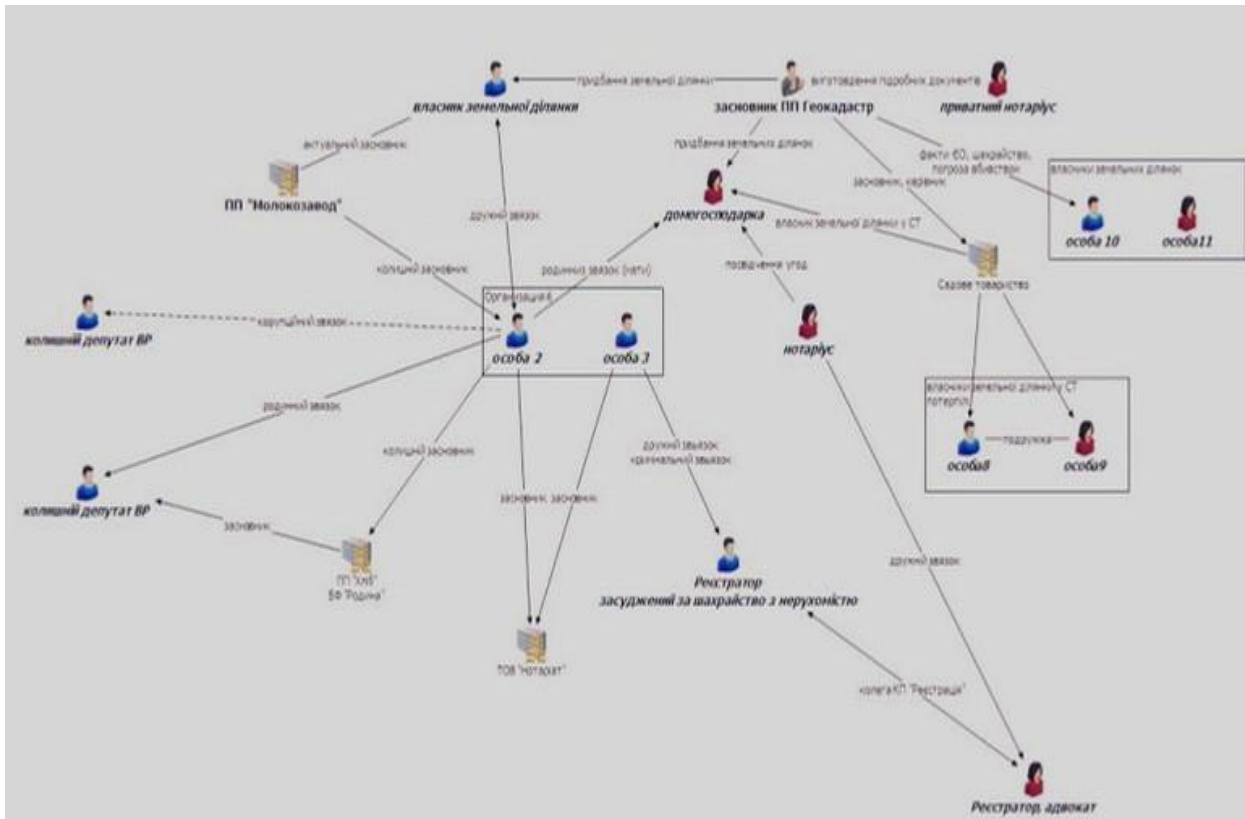
**МОВА
ПРОГРАМУВАННЯ
PYTHON**

IBM I2 ANALYST'S NOTEBOOK

**ЦЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ
АНАЛІТИЧНЕ ПРОГРАМНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ
ДОЗВОЛЯЄ МАКСИМАЛЬНО
ЕФЕКТИВНО
ВИКОРИСТОВУВАТИ
ВЕЛИЧЕЗНІ ОБСЯГИ
ІНФОРМАЦІЇ, НАКОПИЧЕНІ
ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБАМИ,
ПІДПРИЄМСТВАМИ,
ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ
ТОЩО.**

**НА СЬОГОДНІ В
ПРАКТИЧНИХ ПІДРОЗДІЛАХ
КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
ТАКОЖ
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ
МОЖЛИВОСТІ IBM I2
ANALYST'S NOTEBOOK**

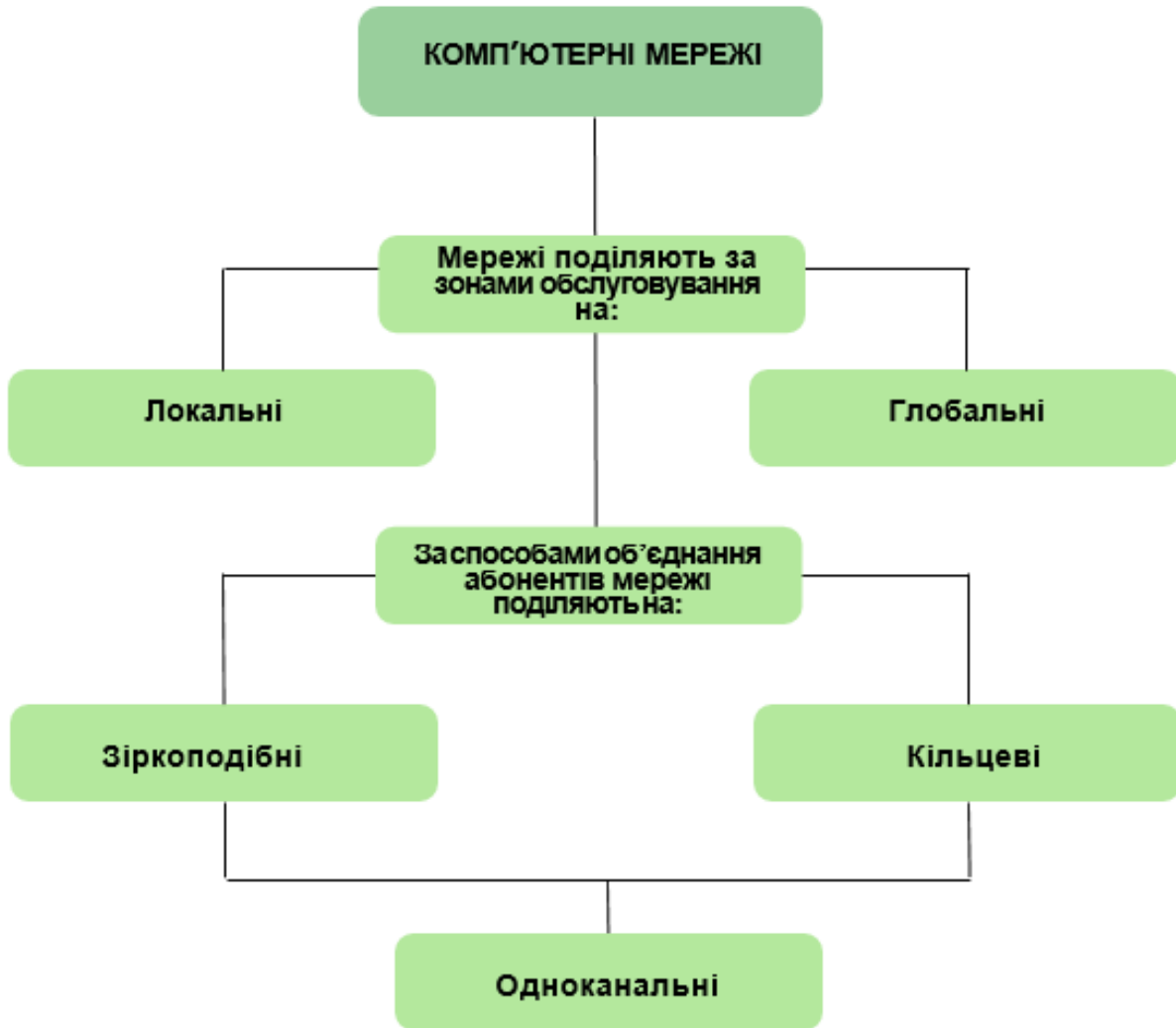

ПРИКЛАД ОПЕРАТИВНОГО АНАЛІЗУ З ВИКОРИСТАННЯМ IBM I2 ANALYST'S NOTEBOOK:

10.10.2023 до управління кримінального аналізу ГУНП в Дніпропетровській області надійшов запит на проведення аналітичного дослідження щодо протиправних дій злочинної групи у складі двох осіб (засновника приватного підприємства «Геокадастр» та приватного нотаріуса) із привласнення земельних ділянок на території Дніпропетровської області.

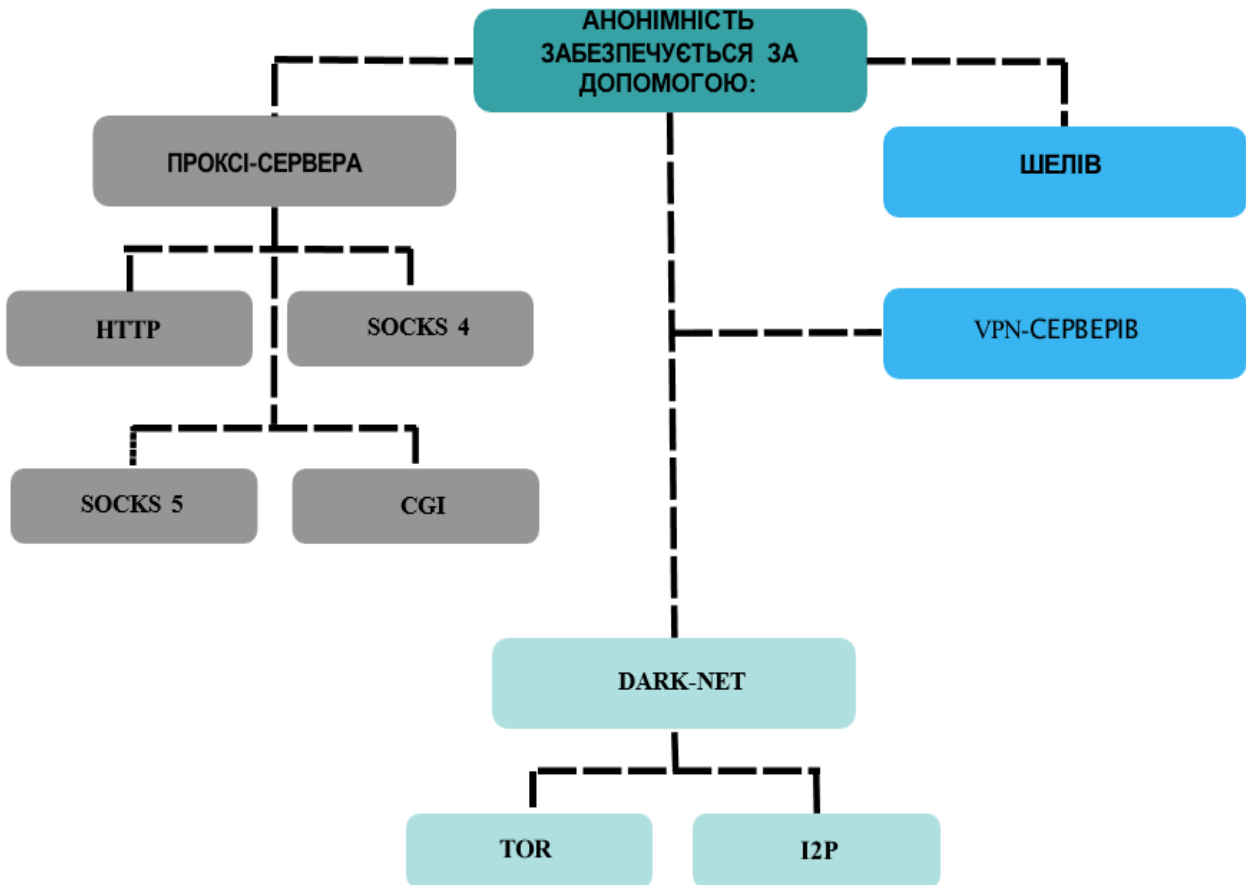
У результаті проведення кримінального аналізу додатково виявлено осіб, які, можливо, мають кримінальний зв'язок між собою та вказаними особами.

4.3. Інформаційно-комунікаційні ресурси, що використовуються під час кримінального аналізу

АДРЕСА В МЕРЕЖІ:

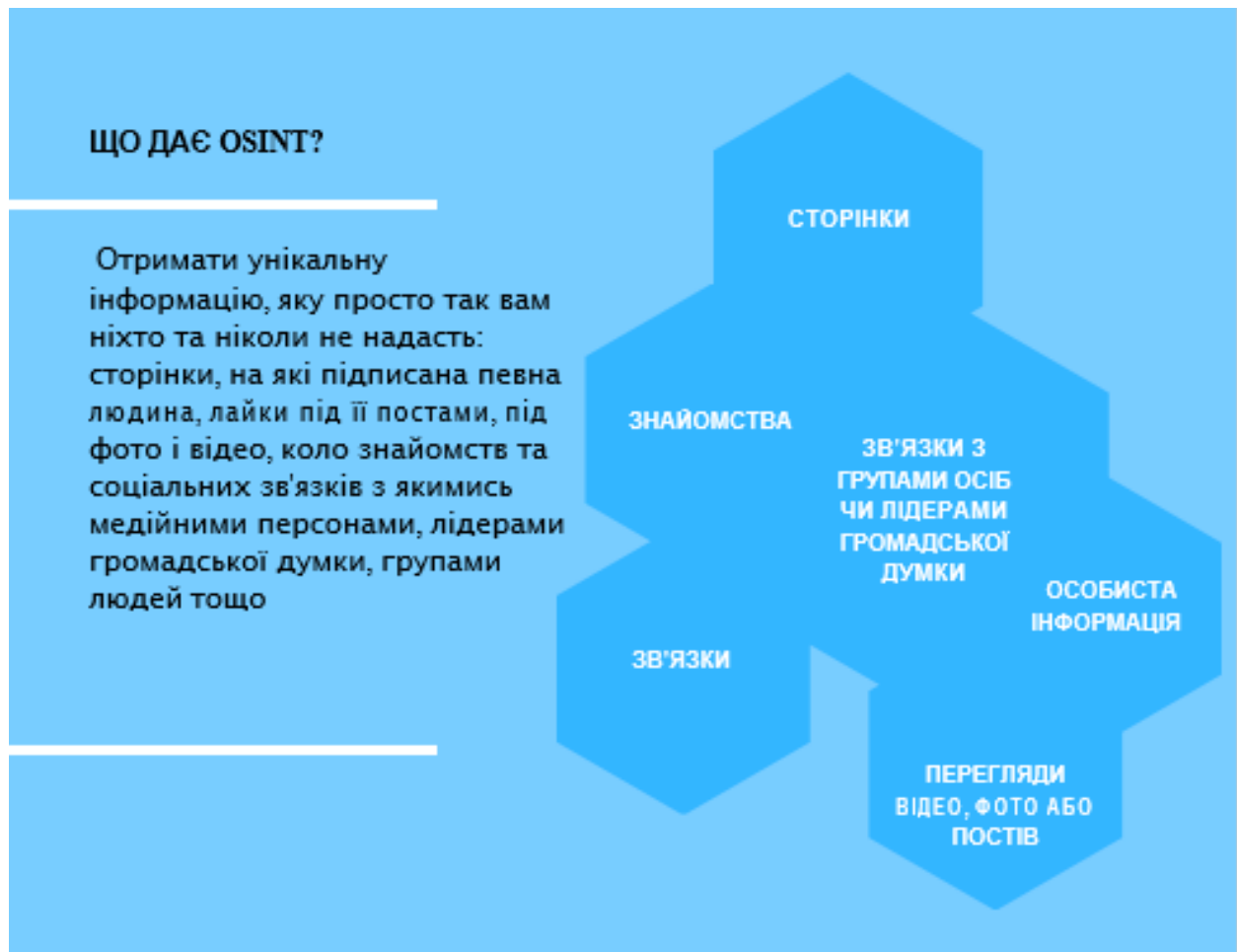

ОДНИМ ІЗ МЕТОДІВ ЗБИРАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, В ТОМУ ЧИСЛІ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ, ОПЕРАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ Є ВИКОРИСТАННЯ РОЗВІДКИ З ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ, А САМЕ «OSINT» (OPEN-SOURCE INTELLIGENCE). ДО ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ OSINT ВІДНОСЯТЬ: ДРУКОВАНІ ТА ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ (ЗМІ) - ГАЗЕТИ, ЖУРНАЛИ, РАДІО, ТЕЛЕБАЧЕННЯ, ТЕЛЕФОННІ ДОВІДНИКИ; ІНТЕРНЕТ (СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ, ЧАТИ, ФОРУМИ), ЗОКРЕМА ВЕБ-СПІЛЬНОТИ ТА КОНТЕНТ, СТВОРЕНИЙ КОРИСТУВАЧАМИ; ОФІЦІЙНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТИ, ДЕМОГРАФІЮ, МАТЕРІАЛИ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЙ, РІЗНІ ПУБЛІЧНІ ЗАЯВИ, БІЛІ КНИГИ, ТЕХНІЧНІ ДОКУМЕНТИ, КЕРІВНИЦТВА ТА ІНСТРУКЦІЇ - ВСЕ ТЕ, ЩО МОЖНА ПОЧУТИ, ПОБАЧИТИ, ПРОЧИТАТИ. НА СЬОГОДНІ НЕПЕРЕВІРЕНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ПРОВОКАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА НЕДОСТОВІРНА ІНФОРМАЦІЯ Є НАЙБІЛЬШОЮ ПРОБЛЕМОЮ МЕТОДУ «OSINT»

OSINT

«OSINT» ДОЗВОЛЯЄ ПРОВОДИТИ ПОШУК НЕ ТІЛЬКИ НА ПОВЕРХНІ ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ, АЛЕ Й ВИВЧИТИ ТУ ІНФОРМАЦІЮ, ЯКА МОГЛА БУТИ КОЛИСЬ «ЗАСВІЧЕНОЮ» В МЕРЕЖІ. ГОЛОВНА ВІДМІННІСТЬ МІЖ ЗВИЧАЙНИМ ПОШУКОМ В МЕРЕЖІ І ТЕХНОЛОГІЄЮ «OSINT» В ГЛИБИНІ ПІДХОДУ ТА ДОСТУПНОСТІ РІЗНИХ МЕТОДІВ Й АЛГОРИТМІВ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ НАМ РЕАЛІЗУВАТИ БУДЬ-ЯКЕ ПОСТАВЛЕНЕ ЗАВДАННЯ: ВИЯВИТИ ТАК ЗВАНИЙ ЦИФРОВИЙ СЛІД КОРИСТУВАЧА В МЕРЕЖІ, ВИКОНАТИ РОЗСЛІДУВАННЯ, ПРОСТЕЖИТИ ЛАНЦЮЖКИ ЙОГО ЦИФРОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ

OSINT

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ OSINT ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ
ЗДАТНЕ МІНІМІЗУВАТИ ВИТРАТИ ЧАСУ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ ТА
СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НА ВИРІШЕННЯ ПОСТАВЛЕНИХ ЗАВДАНЬ ТА
ПІДВИЩИТИ ЯКІСТЬ ІХ ІНФОРМАЦІНО-ПОШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПОЗИТИВНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ OSINT

ОКРЕМО ВАРТО НАГОЛОСИТИ НА ПОЗИТИВНОМУ ДОСВІДІ ВИКОРИСТАННЯ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ, В ТОМУ ЧИСЛІ УПРАВЛІННЯМ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ГУНП В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ТЕХНОЛОГІЙ OSINT У ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

01

ПЕРШОЧЕРГОВА ІНФОРМАЦІЯ

ПЕРШ ЗА ВСЕ АНАЛІТИКОМ ВСТАНОВЛЮЮТЬСЯ ПІВ (В ТОМУ ЧИСЛІ ВАРІАЦІЯ НАПИСАННЯ ЛАТИНИЦЕЮ), ДАТА ТА МІСЦЕ НАРОДЖЕННЯ ЗАПИТУВАНОЇ ОСОБИ, АДРЕСИ РЕЄСТРАЦІЇ ТА ПРОЖИВАННЯ, АДРЕСИ ЕЛЕКТРОННИХ СКРИНЬОК, РЕЄСТРАЦІЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ, А ТАКОЖ АБОНЕНТСЬКІ НОМЕРИ, ЯКИМИ КОРИСТУЄТЬСЯ ОСОБА ЗА ДОПОМОГОЮ РЕЄСТРІВ ТА СЕРВІСІВ

02

МІСЦЕ РОБОТИ

ТАКОЖ В ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖІ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПОШУК ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПОСАДИ ТА МІСЦЯ РОБОТИ ЧИ СЛУЖБИ ОСОБИ, ОГЛОШЕНЬ ПРО ПОШУК РОБОТИ, НАДАННЯ ПОСЛУГ ТА ІНШОЇ, В ТОМУ ЧИСЛІ КОМПРОМЕТУЮЧОЇ ОСОБУ, ІНФОРМАЦІЇ

03

ПЕРСОНАЛЬНІ СТОРІНКИ

НЕОБХІДНО ВСТАНОВИТИ ПЕРСОНАЛЬНІ СТОРІНКИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ «ФЕЙСБУК», «ОДНОКЛАСНИКИ», «ВКОНТАКТЕ», «ІНСТАГРАМ» ТА ІН ПОШУК ПЕРСОНАЛЬНИХ СТОРІНОК В ОКРЕМИХ МЕРЕЖАХ МАЄ СВОЇ ОСОБЛИВОСТІ

ОТЖЕ, НА ДАНОМУ ЕТАПІ УКРАЇНА АКТИВНО ВИКОРИСТОВУЄ ТЕХНОЛОГІЇ «OSINT», ЩО ПОЛЯГАЄ У ТОМУ, ЩО ДАНА СИСТЕМА МАЄ ОКРЕМО ВИЗНАЧЕНІ ПЕРЕВАГИ У ЗДІЙСНЕННІ ЗБОРУ, ОБРОБКИ ТА АНАЛІЗІ ІНФОРМАЦІЇ, НАСАМПЕРЕД ТОМУ, ЩО НЕ ВИМАГАЄ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ, А ЗНАЧИТЬ ЗБЕРІГАЄ ЧАС КОРИСТУВАЧА, НЕ ВИМАГАЄ СПЕЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК, ВИТРАТ ЗНАЧНИХ КОШТІВ.

ПІД ЧАС АКТИВНОГО РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА, ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ТЕХНОЛОГІЇ OSINT ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, В ТОМУ ЧИСЛІ Й ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ, Є НЕОБХІДНІСТЮ

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО РОЗДІЛУ 4

Надайте визначення інформаційних ресурсів

Класифікуйте інформаційні ресурси

Назвіть відомчі інформаційні системи

Які інструменти використовують під час кримінального аналізу?

Розкрийте сутність використання технології OSINT

Надайте алгоритм використання технології OSINT під час кримінального аналізу

Які програмні аналітичні комплекси використовують під час кримінального аналізу?

Визначте програми для роботи з електронними таблицями?

Що таке IP та MAC адреса?

Що таке хостинг та його види?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні нормативні акти:

1. Європейська конвенція з прав людини від 04.11.1954: ратифіковано Законом №475/97-ВР від 17.07.97.
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*, 1996. № 30, Ст. 141.
3. Кримінальний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №25-26. Ст.131 (з наступними змінами та доповненнями).
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення 05.09.2023).
6. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
7. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. №40-41. Ст. 379.
8. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Міністерства фінансів України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 №114/1042/516/1199/936/1687/5.
9. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 № 357.
10. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575.
11. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: наказ МВС від 20.05.2020 № 405.

Підручники:

1. Основи кримінального аналізу: підруч. / Бабенко А. М., Заєць О. М., Некрасов В.А., Ісмайлов К.Ю. та ін.; за заг. ред. О. Є. Користіна. Одеса : Одеськ. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 272 с.
2. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підруч. / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. 2-ге вид. перероб. і доп. Харків : Право, 2009. 288 с.
3. Сучасні методи досудового розслідування кримінальних правопорушень : підруч. / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. М. Заєць та ін.; за заг. ред. О. М. Цільмак. Одеса : Фенікс, 2017. 352 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Мовчан А. В. Інформаційно-аналітична робота в оперативно-розшуковій-діяльності Національної поліції: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 244 с.
2. Муковський І. Т., Міщенко А. Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : навч. посіб. Київ : Кондор, 2017. 224 с.
3. Краснобрижий І. В., Прокопов С. О., Рижков Е. В. Інформаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 218 с.
4. Застосування кримінального аналізу в протидії злочинності : матер. тренінгу. Одеса : Одес. держ. ун-т внутр. справ, 2019.
5. Виявлення, попередження та розслідування злочинів торгівлі людьми, вчинених із застосуванням інформаційних технологій : навч. курс / А. Вінаков, В. Гузій, Д. Девіс, В. Дубина, М. Каліжевський, О. Манжай, В. Марков, В. Носов, О. Соловйов. Київ, 2017. 148 с.
6. Яніцкі М. Оперативний кримінальний аналіз: посіб. Проект міжнародної організації з міграції «Розвиток систем аналізу ризику та кримінального аналізу для Державної прикордонної служби України відповідно до європейських стандартів (АРКА), 2009.
7. Отримання інформації з телекомунікаційних мереж мобільного зв'язку та її використання у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / О. В. Меживой, О. І. Хараберюш, Д. В. Безруков, І. Ф. Хараберюш ; за заг. ред. І. Ф. Хараберюша. Донецьк : Вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2013. 297 с.
8. Заєць О. М. Інститут аналітичного супроводження досудового розслідування кримінального провадження в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 4. С. 65-73.
9. А.О. Кисельов. Особливості здійснення кримінального аналізу на прикладі складання аналітичного звіту (за матеріалами УКА ГУНП в Дніпропетровській області). *Бюлетень з обміну досвідом роботи №228/2021*. РВВ ДНДІ. К., 2021, с. 63-67.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України (вкладення – Законодавство). URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
2. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>. (дата звернення 03.09.2023).
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.
4. Принципи побудови і призначення комп'ютерних мереж. URL: <https://tdmuv.com>.
5. Що таке хостинг. URL: <https://hostiq.ua/ukr/info/what-is-hosting>.

Навчальне видання

Кисельов Андрій Олександрович
Копилов Едуард Володимирович
Худенко Дмитро Миколайович

ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ

Навчальний посібник

Редактор, оригінал-макет – *А. В. Самотуга*
Редактор *О. М. Врублевська*

Підп. до друку 19.12.2023. Формат 60x84/16. Друк – цифровий. Гарнітура – Times.
Ум.-друк. арк. 8,84. Обл.-вид. арк. 9,50. Наклад – 50 прим. Зам. № 22/23-нп

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, rvv_vonr@dduvs.in.ua

Свідоцтво про внесення до державного реєстру ДК № 6054 від 28.02.2018